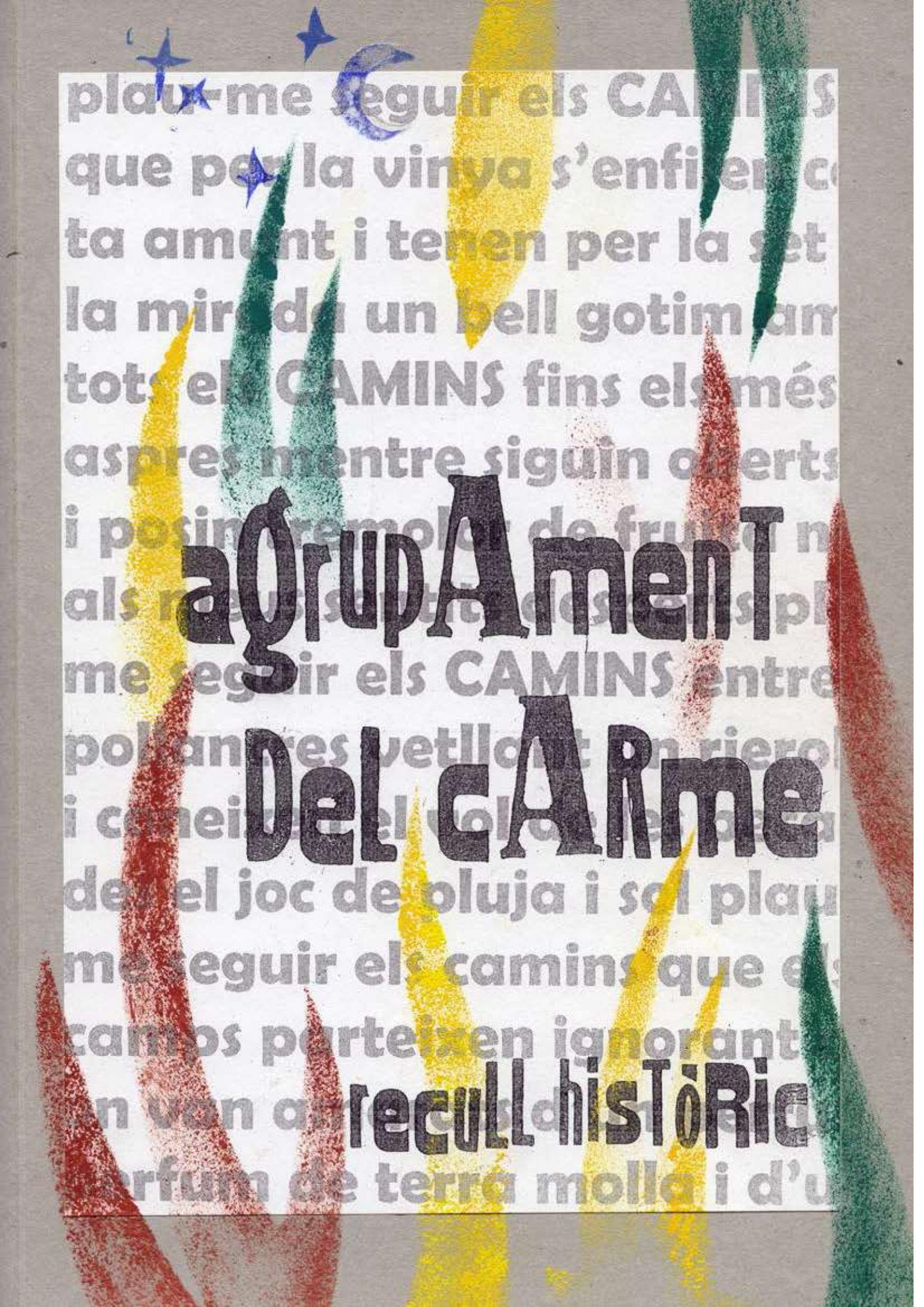

Grup Ament Del Carme

recull històric

Tot caminant i acampant per la Serra de l'Obac

Feia poc que m'havia incorporat, com a consiliari, a l'equip de caps de l'agrupament del Carme. Calia aprofitar les sortides i activitats per conèixer el tarannà i el ritme de les diverses unitats. I així, amb les noies guies vàrem programar una travessa, en un cap de setmana, per la serra de l'Obac.

Algú que no recordo, segurament algun pare o mare, va portar-nos fins a Rellinars en cotxe, ja que allà no hi arribaven els autobusos de línia. A mitja tarda de dissabte, vàrem començar a caminar fins a la font dels Traginers, sobre la qual, a força alçada, hi havia unes magnífiques balmes que ens podien aixoplugar per passar-hi la nit. Ens hi adreçàrem, decididament. Racons empolsinats, terres irregulars, esvorancs imponents entre el roquissar.

Després de berenar i reposar una mica, engrescàrem les noies a endreçar la gran balma: netejant el terra amb branquillons de pi fent d'escombra, tapant racons i forats amb plàstics que ja dúiem preparats. De mica en mica s'anava fent, entre tots, però faltava una mica de marxa. Se'm va acudir un crit: "Ei, qui s'apunta a baixar a la font a omplir les cantimplors d'aigua?". Primer tres, després cinc, finalment set. Amb moltes cantimplors. Tot baixant comentàvem anècdotes del viatge, i la bellesa feréstega del barranc, i a poc a poc anaven sorgint records de moments màgics. El viatge de pujada, de retorn, amb les cantimplors plenes, se'ns va fer curt. I va arribar aquell moment màgic del captard, quan para el vent i només se sent el cant animat dels ocells que xerren entre ells amb energia imparable.

Recordo, encara, que vàrem cuidar de posar espelmes en alguns sortints de la roca que ens feien llum a l'hora d'anar a dormir. I el sopar compartit, i els cants animats. Al matí, ja refets del cansament de la vigília, es notava un ambient nou: les noies se sentien contentes d'un lloc i una convivència que havíem construït entre tots. No era un regal de fora; fou una troballa, compartida entre tots.

I reprenem la marxa, vorejant el Paller de tot l'any, travessant el coll d'Estenalles, i enfilant el Montcau. A mitja pujada topem amb un clap sense arbres que es presta a una breu parada per reprendre l'alè. No som els primers d'arribar al lloc; els que ens han precedit hi han deixat, generosament, tota mena de plàstics, restes de fruita, papers escampats... Depriment, un desastre!

Però a algú se li va acudir: "Oï que portem bosses de plàstic a les motxilles?". Dit i fet. Totes les noies, sense que ningú els hagués de dir res més, van treure bosses i, en un *plis-plas*, tot net com si ningú hagués passat mai per allà. Tot eren cares joioses, satisfetes d'haver col·laborat, fent pinya, a deixar el món una mica millor que no l'haviem trobat.

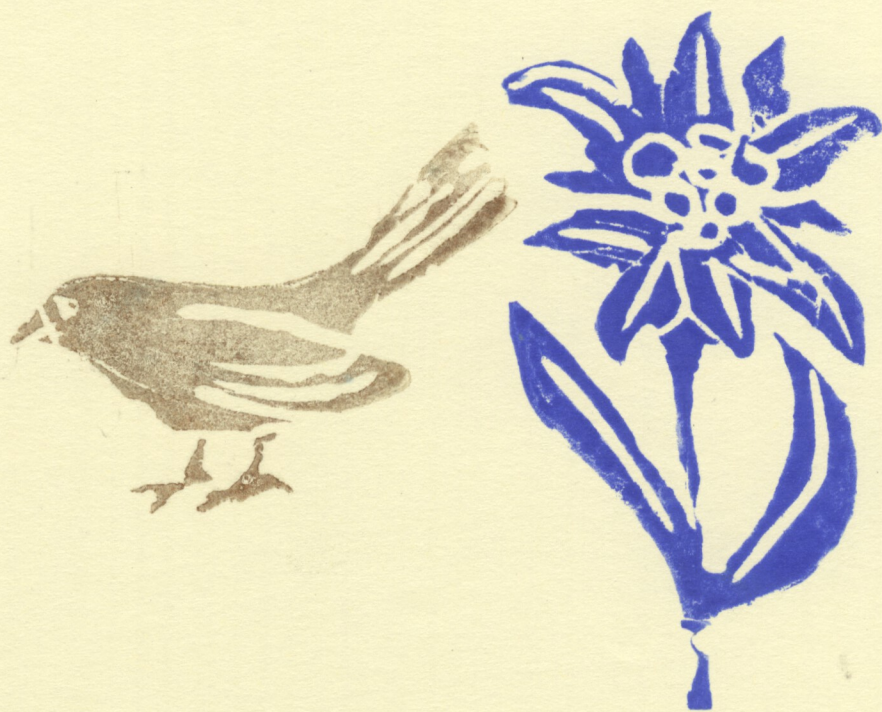
Recordo nítidament l'escena i l'indret, com si fos ara. Petits miracles, si voleu, quan animem a implicar-nos tots, en bé de tots. La força de l'escoltisme, si hi creiem de veritat, és imparable.

Mossèn Josep Massana i Cortina.

24 de març del 2015.

Hem rebut aquest text quan el contingut del recull ja s'estava imprimint i no l'hi podíem incloure. Ens ha semblat adient incorporar-lo en aquesta guarda, com un testimoni, en certa manera intemporal, de l'esperit de l'escoltisme.

AGRUPAMENT DEL CARME

MANRESA

1954-1976

Primera edició: març de 2015

Segona edició: juny de 2015

Text: recull de vivències i records de les guies

Disseny de la coberta: tècnica mixta sobre unes paraules de Rosa Leveroni

Realització de la coberta i guardes: taller de grup de guies

Imprès i enquadernat a *ORMAI solucions gràfiques*

Sant Cugat del Vallès

AGRAÏMENTS

Un reconeixement als diferents familiars de les noies, que en diversos moments ens van facilitar la feina. En destaquem:

Les famílies Torras-Bacardit, Sellarès-Servitja, Juanola, Vidal-Oliveras, Selga-Brunet i Morera, que en diferents moments ens van cedir locals per als nostres Caus.

Tots els pares i mares que, principalment els anys seixanta, ens van acompanyar amb el cotxe a fer prospecció de terrenys per als campaments i ens van ajudar en tasques d'infraestructura.

El doctor Selga, que amb el seu mestratge en salut sempre ens va donar bons consells. I per les moltes farmacioles que ens va preparar per anar als campaments. Un afectuós record!

Garba Flor de Lis. Campament a Llinars. Juliol-1962.

PRESENTACIÓ

Fa uns quatre anys, en una conversa entre un grup d'amics procedents de l'escoltisme, es va esmentar que els antics de l'agrupament escolta Cardenal Lluch estaven començant a fer la reconstrucció de la història de l'agrupament. La Montserrat Feu i jo, per la nostra banda, vam estar d'acord que seria bo de posar-nos també nosaltres, les noies del Carme, a reconstruir la del nostre agrupament.

El cas és que, passats uns mesos, jo, que inicialment no havia pensat dedicar-m'hi per raó d'una altra feina que tenia entre mans, vaig començar a posar-m'hi a partir d'un document inicial sobre els primers anys de l'agrupament. No hi havia a penes documentació. Faltaven moltes dades, fins i tot la data precisa de les primeres activitats. Calia començar a reconstruir-ho tot.

El nostre agrupament sempre va ser una mica casolà en les formes administratives, en el sentit, per exemple, que mai no es van aixecar actes dels consells d'agrupament. Sí que fèiem notes i ordres de les reunions, llistes de noms, programes de treball, etc., però el material es movia entre la gent de la Unitat, es passava de les unes a les altres, i mai no hi va haver consciència de la necessitat d'un arxiu comú. Alguns documents de caràcter general sí que havien estat guardats i traspassats entre les diferents caps d'agrupament, però, malauradament, a partir de la fusió amb el Cardenal Lluch l'any 1976, en algun moment es van perdre al seu cau del carrer de Vallfonollosa.

Jo guardava documentació de quan vaig ser cap de daines, alguns quaderns de camp personals, moltes fotografies datades que havia anat fent des del principi, recordatoris de promeses, investiments, campaments, Festes del Pensament, etc. A partir d'aquest material i de la meva memòria vaig començar. A mesura que hi vaig anar entrant, va ser com un repte.

Em vaig posar en contacte amb la gent que eren caps en la meva darrera època, i aquí van començar a obrir-se possibilitats. La Roser Torra em va donar una pista molt determinant per situar els primers anys: em va posar en contacte amb l'historiador Raül Miras. A poc a poc, vaig començar a rebre dades aportades per diverses noies, relatives a caps i unitats dels diferents cursos. Algunes converses amb les fundadores M. Àngels Boqué, Marta Sellarès i Montserrat Bozzo van aportar informació sobre els aspectes sociològics i familiars que les van condicionar els primers anys.

D'altra banda, vaig tenir clar des d'un principi que tan important com obtenir dades cronològiques era recollir aportacions sobre aspectes personals, com ara records, vivències, anècdotes, reflexions... per donar color a la narració.

L'avanç més significatiu, però, va ser a partir del moment que vaig passar el primer document a la Claustre Via i a la Marta Torra. Elles el van fer arribar a trenta o quaranta noies més, que van aportar informació i vivències. No va ser fàcil quadrar les dades, ja que la memòria de vegades no l'encerta prou en el concepte temps. Ho vam anar encaixant i en aquest moment està força lligat, encara que amb algunes llacunes.

L'estructura del document no sé si és la millor, però és tal com em va anar sortint. La *Cronologia* incorpora bàsicament les dades relatives a caps, unitats i noms de la gent de cada curs. *Activitats extraordinàries* ressenya els campaments, trobades o

esdeveniments, més enllà de les sortides habituals. Les aportacions personals sobre vivències i records, que hi hem anat intercalant, serveixen de contrapunt i fan més amena la lectura. Al final de cada curs, *Altres fets* ressenya principalment temes de locals, directrius i canvis en el moviment escolta, etc.

A la primera trobada de celebració dels 60 anys, a Viladordis, l'octubre de 2014, vam fer la presentació del recull tal com estava en aquell moment. A partir d'aquell dia, diferents noves aportacions han ampliat el relat de la nostra petita història. Les dades, però, continuen essent incompletes, ja que han passat molts anys i, en no haver-hi documentació escrita, és difícil fer-ne la reconstrucció. Potser en un altre moment en podrem presentar una nova versió més completa. Gaudim ara d'aquesta lectura, en què diferents veus ens parlen d'aquella experiència tan enriquidora que van ser, per a totes nosaltres, els anys d'escoltisme.

Ha estat una feina col·lectiva, apassionant i molt gratificant, per la qual ens hem de felicitar.

Alba Serra, en nom de totes les que hi hem treballat
Març de 2015

FONTS CONSULTADES

Fonts escrites

- *Educació en el lleure a Manresa (1914-2000)* Raül Miras i Dillet
- Exemplars del butlletí *Orió* (1962-1966)
- Quaderns de camp d'Alba Serra, de 1959 a 1964
- Quadern de camp de la ruta del clan 1964
- Arxiu M. Àngels Boqué
- Arxiu Rosa M. Casas
- Arxiu Alba Serra

Fonts orals

Aportades per antigues guies de l'agrupament, mitjançant conversa o per correu electrònic, i fins aquest moment:

Montserrat Armengol • Àngels Arrufat • Imma Arrufat • Josefina Bacardit • Montserrat Badia • Lluïsa Batlle • Anna M. Bellorbí • Assumpta Bohigas • M. Àngels Boqué • Montserrat Bozzo • Carme Casas Pujol • Rosa M. Casas • Pilar Closas • Carme Cortina • Carme Dalmau • M. Eugènia Dalmau • Dolors Duarri • Núria Duocastella • Carme Feu • Montserrat Feu • M. Àngels Lladós • Cristina Lloró • Mireia Llussà • Montserrat Martí • Montserrat Mestres • Rosa Pintó • Mite Selga • Montserrat Selga • Marta Sellarès • Elisabet Serra • Nània Suñé • Antoni Torra • Marta Torra • Roser Torra • Teresa Torra • Roser Tuneu • Anna Via • Claustre Via • Anna Vidal • Aurèlia Vila • Isabel Vila • Rosa M. Vives • Núria Zueras

CRONOLOGIA

AGRUPAMENT DEL CARME

Orígens i fundació. 1954

En el moment d'intentar recollir els orígens històrics de l'agrupament del Carme, ens vam trobar amb la dificultat que les guies més antigues, que en el seu moment van pertànyer a l'agrupament i que en van ser fundadores, no disposaven de material documental que certifiqués amb certesa com havien anat els fets.

Afortunadament, i a partir de la informació d'una antiga guia de l'agrupament, van arribar-nos unes dades històriques relatives a la fundació de l'agrupament, publicades al llibre *Educació en el lleure a Manresa (1914-2000)*. Vam contactar amb l'autor, l'historiador Raül Miras, a fi de conèixer l'origen de les dades, que van resultar venir d'una altra antiga guia del grup de les fundadores, i dels arxius del moviment.

A partir d'aquí, vam donar com a vàlides aquestes dades històriques, començant per l'any fundacional, 1954 que, d'altra banda, va quedar validat per algun document que posteriorment vam poder trobar.

Transcrivim, doncs, el text de Raül Miras:

Naixement i consolidació de l'agrupament

L'any 1951 havia nascut, a recer del centre d'Acció Catòlica de la parròquia del Carme, l'agrupament escolta Cardenal Lluch. Naturalment, les noies en quedaven al marge, raó per la qual un grup de set o vuit noies de la parròquia –germanes i amigues dels nois- van proposar-se de crear un agrupament femení a fi de poder posar en pràctica, també elles, l'ideari escolta.

Com que el guiatge no tenia cap mena de precedent ni tradició a Manresa, es va fer per manera de buscar assessorament fora de la ciutat. La gent del Cardenal Lluch les va posar aleshores en contacte amb l'agrupament guia Congesta de Barcelona. El Congesta s'havia creat l'any 1933 i era un dels quatre agrupaments guia que havia reprès l'activitat després de la instauració del franquisme. Els contactes devien encetar-se a mitjans de 1955 i aviat donaren fruits, atès que el 24 de setembre de 1955 s'oficialitzava la creació, a Manresa, de l'agrupament guia Nostra Senyora del Carme. Sense temps per perdre, cinc dies després, el 29 de setembre, la cap d'agrupament del Congesta prenia la promesa a les primeres noies guies manresanes en una trobada que es va fer a Joncadella on, a banda de la cap, hi hagué una nodrida representació de guies de l'agrupament barceloní.

Respecte del nom que s'esmenta d'agrupament Nostra Senyora del Carme, per part nostra creiem que sempre es va anomenar agrupament del Carme, en el sentit d'haver nascut dintre de la parròquia del Carme. I pel que fa a la data de les primeres promeses,

no van ser el 29 de setembre, que d'altra banda l'any 55 era un dijous, sinó que van ser el 25 de setembre, diumenge.

Fent referència al moment en què aquell grup de noies van decidir iniciar un agrupament de noies guies, M. Àngels Boqué, principal impulsora del grup, esmenta que en realitat va ser el seu germà Onofre, que ja formava part de l'agrupament Cardenal Lluch, qui la va animar i empènyer a iniciar el guiatge.

Les primeres activitats, abans de constituir-se formalment l'agrupament, van tenir lloc a finals de 1954. Un document fotogràfic d'una matinal al Pont de Vilomara dona fe d'aquelles primeres activitats; hi podem veure el grup de noies, encara sense l'uniforme, i amb indumentària més aviat urbana. Era el curs 1954-55, que es conclouria amb el primer campament, a Sallent, concretament entre el 17 i el 25 de juliol de 1955, a la casa cedida per la família de la Carme Busquet. Recorden que van discutir i reflexionar molt sobre què era l'escoltisme. I recorden també que hi van assistir unes guies de Barcelona, probablement de l'agrupament Congesta, les que dos mesos més tard, el 25 de setembre, els prenen les primeres promeses a Joncadella. La M. Àngels Boqué la va fer en primer lloc, i tot seguit la va prendre a les companyes al costat de les representants del Congesta. Les altres sis noies: M. Lluïsa Barbero, Montserrat Bacardit, Marta Sellarès, Josefina Corretger, Carme Busquet i Carme Torras.

En la creació de l'agrupament hi va tenir un paper molt important el doctor Andreu, rector de la parròquia del Carme, ja que el grup de noies del grup inicial formava part de l'Acció Catòlica d'aquella parròquia. D'aquí va venir el nom d'agrupament del Carme.

El grup de noies era: M. Àngels Boqué, Maria Sellarès, Marta Sellarès, Carme Torras, Carme Busquet, Josefina Corretger, Maria Corretger, M. Lluïsa Barbero, Lluïsa Bacardit, M. Àngels Bacardit, Montserrat Bacardit, Montserrat Comaposada, Pilar Comaposada, Anita Serra, Pilar Magem i Maria Magem. Algunes de les noies més joves del grup tenien edat de noies guies, i unes altres eren d'edat de novelles o més grans. També hi ha algun indici que el primer curs, 1954-55, l'Anita Serra feia la funció de cap d'agrupament, encara que només hi hagués unes quantes noies al clan i un esplet amb unes quantes noies guies.

El primer local va ser a la Pujada del Castell número 47, unes golfes cedides per la família de la Carme Torras. Com a nota curiosa recorden que per moblar el local el pare de l'Anita Serra va construir uns tamborets de fusta de tres potes.

L'agrupament va formar part des dels inicis de la Germanor de noies guies; i, per situació, pertanyia a la vegueria de Vic.

El curs 1956-57, l'Anita Serra se'n va anar a l'agrupament Cardenal Lluch a fer d'aquella de l'estol de llobatons. La Pilar i la Maria Magem van a fer-li d'ajudants.

Molt aviat, possiblement el mateix curs 1956-57, es creava l'aplec de daines, amb la Montserrat Comaposada com a majorala. Quedava així constituït un agrupament sencer, amb les tres branques i amb la M. Àngels Boqué com a cap d'agrupament i major d'esplet alhora. Segons l'historiador Miras, en aquell moment, i fora de Barcelona, només hi havia quatre agrupaments amb les tres branques en actiu: Igualada, Vic, Vilanova i la Geltrú i el Carme de Manresa.

Més o menys tenia 15 anys. La M. Àngels Boqué era la major d'esplet i la Marta Sellarès i jo caps de garba. Ens varen convocar a una sessió de formació per a caps de garba en un centre que hi havia al carrer dels Arcs a Barcelona. En principi, hi havíem d'anar totes tres, però la M. Àngels es va posar malalta i els pares de la Marta no la hi van deixar anar, ja que totes dues soles a Barcelona no ho veien bé. Jo, tota emmurriada, ho vaig explicar a casa, i la seva reacció va ser: -Tu creus que hi has d'anar? Doncs potser ja és hora que comencis a anar sola-. Em van fer un plànol per on havia de passar i em van donar indicacions de la sortida de la plaça de Catalunya i de com havia d'anar al carrer dels Arcs. Ara, de gran, he vist que era molt a prop, però aleshores va ser tota una experiència. (Montserrat Bozzo)

La Marta Sellarès explica que aquells inicis van ser difícils, que havien de lluitar contra alguns prejudicis de l'entorn, i que hi havia dificultats amb algunes de les famílies, que no veien amb bons ulls les activitats de l'escoltisme. També possiblement per la incompatibilitat amb les activitats de l'Acció Catòlica, que es duïen a terme també els dissabtes i diumenges com en l'escoltisme; i, com que algunes famílies eren molt religioses, pressionaven en aquest sentit.

També la M. Àngels Boqué explica que el seu oncle, mossèn Boqué, que en aquell moment era consiliari d'Acció Catòlica, un dia li va dir: -M'estàs desmuntant l'Acció Catòlica-; de manera que la pressió en aquest sentit també era important; van tenir sort, però, del doctor Andreu, que sempre els va donar suport.

En aquest sentit, jo, que vaig entrar uns anys més tard, també recordo aquesta incompatibilitat amb l'Acció Catòlica, que m'havia vingut donada per la família i que em pressionava per continuar-hi. El canvi, per a mi, va ser com de la nit al dia. Vaig trobar meravellós tot el que es feia a l'escoltisme: les sortides a la natura, les acampades, els focs de camp, els cants... Diria, en certa manera, que em va seduir la poètica de totes aquestes activitats. I també, i molt important, l'aire d'obertura i alegria que hi havia en tot, i la simpatia de les caps a qui, ara sí, veia com un referent amb els ulls d'adolescent d'aquell moment. (Alba Serra)

Recordo que vàrem anar a la casa Soldevila a passar una setmana. Anàvem d'excursió, fèiem foc de camp, cantàvem molt... però també ens havien de sortir els comptes dels pocs diners que teníem. I vàrem tenir sort que el senyor rector, doctor Andreu, ens va fer arribar mantega, llet en pols, formatge i em sembla que alguna cosa per fer sopes; venia dels Estats Units i ho rebien les parròquies. Va ser com caigut del cel!

En un altre sentit, i sobre la manera de vestir, en aquell temps les noies decents no portaven pantalons, però per anar pels camins i boscos, seure a terra, etc. eren més còmodes. Ho vaig explicar a la meva mare, que era modista, i em va dir que me'ls faria ella, però "no ho diguis als teus germans ni al teu pare, i quan surtis de casa els portes a sota de les faldilles, i ja te les trauràs quan sereu lluny..." (M. Àngels Boqué)

El cas és que d'aquell grup inicial de dotze o tretze noies, i a banda de les que van anar a fer servei com a aqueles, només van quedar la M. Àngels Boqué i la Marta Sellarès; la resta, ho van anar deixant per una raó o una altra. Juntament amb la Montserrat Bozzo, incorporada una mica més tard, van ser les caps que van tirar endavant l'agrupament a partir d'aquell moment; moltes vegades soles amb la seva unitat, ja que la figura de l'ajudant encara tardaria un temps a fer-se realitat; eren moments de molt pocs recursos, però molt entusiasme per consolidar l'agrupament.

Possiblement el curs 1957-58 es va tenir un nou cau. Va ser al carrer Dos de Maig número 7, un àtic cedit per la família Juanola, que tenia les filles a l'agrupament. Com que el pis no era gaire gran, o per raons de situació, també es va continuar fent activitats paral·lelament als dos altres locals o magatzems de cistelleria de la família Sellarès, al carrer de la Circumval·lació (les Canyes) i a la plaça del Lladó. En aquests locals ja s'hi reunien des que havien deixat les golfes de la Pujada del Castell.

...el que també em sorprenia de les caps era quan parlaven de les reunions que feien “a primera hora del matí a les Canyes”, crec que es deia així, un magatzem de les Sellarès... (Carme Feu)

D'aquesta època, transcrivim una dada històrica que recull l'esmentada publicació de Raül Miras:

L'any 1958 l'agrupament pertanyia amb tota seguretat a la Germanor de noies guies. Ens en dona testimoni, d'una banda, la convocatòria per assistir a l'assemblea celebrada a Barcelona el 29 de juny on, entre d'altres coses, es va donar la consigna a tots els agrupaments de prescindir completament de l'uniforme a fi d'evitar repressions. De l'altra, fou el 1958 que la Germanor va reconèixer oficialment la primera cap d'agrupament del Carme. No obstant això, hem de creure que la filiació es devia haver fet efectiva abans, potser de bell antuvi, perquè als arxius de la Germanor bé tenien registrat l'agrupament amb anterioritat al 1958.

L'estiu de 1958, tres noies de l'agrupament, participen al Campament Internacional de guies, a Burgos. Ens ho explica la Montserrat Bozzo:

Han passat 53 anys i, evidentment, amb el temps les coses es tornen com una nebulosa que no et deixa veure prou clar; intentaré, però, descriure el que recordo i quina va ser la meva vivència personal.

En un principi el campament s'havia de fer a Barcelona, però el règim no va donar permís per fer-lo i va cedir uns terrenys a Burgos. (Feia just 22 anys de l'Alzamiento nacional, i precisament el lloc imposat va ser Burgos...). A Burgos, ho van cedir tot, els terrenys, tendes de l'exèrcit, el muntatge a càrrec dels soldats de lleva i el subministrament d'aigua amb cisternes.

Des de Barcelona va sortir un tren especial ple de guies i noies guies. De Manresa, hi varem anar la M. Àngels Boqué, la Glòria Caselles (que era noia

guia, i que ja no és entre nosaltres) i jo. El tren era d'aquells de fusta i ens aposentàrem com vàrem poder. No recordo quantes hores va durar el viatge, però sí que recordo que en fase de nit hi havia noies estirades als passadissos, a sobre i a sota dels seients, i fins i tot als portaequipatges.

No tinc consciència de l'arribada a Burgos, només que la Glòria va haver d'anar amb les noies guies i la M. Àngels i jo en un altre lloc del campament. Ens vàrem instal·lar en una tenda, on com a mínim n'hi cabíem vint-i-cinc.

Una de les primeres impressions va ser veure la quantitat de gent que hi havia: de tots els països europeus, de l'Àfrica, dels Estats Units, del Canadà i d'altres països americans, de l'Índia, del Japó, i de diferents llocs de l'Estat espanyol, que es deien guies d'Espanya (que, per cert, explicaven que la Falange també els feia la murga).

Un altre record és el d'una cartellera molt gran amb els horaris de les funcions religioses de sis o set religions diferents. Nosaltres, que pertanyíem a un país on només hi havia la religió, allò ens semblà quelcom extraordinari.

De la vida del campament no recordo gaires coses. Hi havia programades una sèrie de visites culturals a San Pedro de Cardeña, la Cartuja de Miraflores, el Monasterio de las Huelgas, la Catedral de Burgos, el Portal de Santa María, l'Espolón, i més. També visites socials a un hospital, un asil de nens...

Algunes anècdotes. Allà vaig conèixer una tal Núria Bozzo, que va resultar ser cosina segona meva, ja que els nostres respectius avis eren germans... D'altra banda, i referent al menjar, jo no havia vist mai aquella mena de préssecs plans, que en diuen paraguaïans; el fet és que era l'única fruita que ens donaven al campament, i encara que la trobàvem estranya, era bona...

Alguns dies teníem temps lliure; el campament era a uns tres quilòmetres del centre de Burgos. A la sortida de la ciutat fèiem motostop, ja que de cotxes n'hi havia pocs; els nois, quan ho van descobrir feien cua per portar-nos al campament.

L'experiència va ser molt positiva; jo no m'imaginava que el nostre petit agrupament formés part d'un moviment tan gran i important. Va significar l'obertura d'horitzons a les noies. Tot just començàvem a moure'ns per la nostra comarca i una mica per les comarques veïnes.

La descoberta d'altres punts de vista, creences, sistemes de viure en convivència i diàleg, i totes sota un mateix lema: "Fem servei". (Montserrat Bozzo)

En el moment de tancar la segona edició d'aquest recull històric, i per una conversa amb la Rosa M. Carrasco, excomissària general, ens assabentem que el camp de Burgos va ser l'estiu del 59, o sigui un any més tard. En deixem constància. I, d'altra banda, com a nota complementària, anotar que al camp hi va assistir l'esposa de Baden Powell, fundadora del moviment de noies a l'escoltisme. (Juny de 2015)

Activitats prèvies a la creació de l'Agrupament del Carme.
Pont de Vilomara. 1954.

Primer campament. Sallent. 17 al 25 de juliol de 1955.

Primeres Promeses. Joncadella. 25-09-1955.

Acampada a Joncadella. 25-09-1955.

Una guia comença d'Akela a l'AE Cardenal Lluch. Joncadella.
Setembre-1956.

CURS 1958-59

L'estructura de l'agrupament era probablement així:

Cap d'agrupament: M. Àngels Boqué

CLAN

Cap: M. Àngels Boqué

Noies: Marta Sellarès, Montserrat Bozzo...

ESPLET

Major d'esplet: Montserrat Bozzo

Noies guies: Rosa Suñé, Dolors Llobet, Anna M. Planell, Isabel Sellarès, Ignàsia Suñé, Àngels Serra, Carme Feu, Glòria Caselles, Anna M. Juanola, M. Teresa Camprubí, Carme Muñoz, Montserrat Albets, entre altres.

APLEC

Majorala: Marta Sellarès

Daines: Dolors Cortina, Carme Cortina, Aurèlia Vila, Elisabet Vila, Teresa Juanola, Àngels Camprubí, Rosa M. Camprubí, Montserrat Vives, Montserrat Subirana, Roser Subirana, Mercè Arderiu, Isabel Jorba, Montserrat Torra, Carme Aparicio, Palmira Rossell, Alba Badia, Montserrat Barcons, entre altres.

ACTIVITATS EXTRAORDINÀRIES

Generals de tot l'agrupament

Tardor de 1958. Possiblement va ser aquest curs, una sortida de tot l'agrupament a Castelltallat. La situem a la tardor, ja que la crònica que en fa la Carme Cortina parla de fred; també podria ser a començaments de primavera, però sí que probablement va ser aquest curs. Hi va haver promeses, la de la daina Carme Cortina, segur. Per les fotografies d'aquell dia veiem la promesa d'una altra daina, pot ser la Dolors Cortina, i la d'una noia guia. També hi veiem la gent del Cardenal Lluch, minyons i llops; devia ser una sortida conjunta, com sovintejaven en aquell moment, quan encara els agrupaments eren molt reduïts i funcionaven com una gran família.

Vaig entrar a les daines quan tenia cinc anys agafada de la mà de la meva germana gran, la Dolors.

El meu pare era un home enamorat de la natura, segurament aquest va ser el motiu per el qual nosaltres vàrem entrar a l'escoltisme. Vaig formar part de les daines i de dels noies guies, entre l'any 1956 i el 1967.

El que m'agradava més eren les excursions, encara que em costava matinar, però la trobada amb el grup i l'olor dels nostres boscos m'ho compensaven sobradament.

Cantar, descobrir jugant, aprendre de la natura, conversar amb les companyes, riure, gaudir amb tot el que fèiem. Arribaves a casa cansada, de vegades amb alguna petita ferida per alguna caiguda, però molt feliç.

Recordo una excursió a Collbaix, tot pujant pensava: "tan baix, tan baix i no s'hi arriba mai"; això sí, només arribar a dalt, sense treure'ns la motxilla ens estiràvem a terra encara esbufegant, però amb la satisfacció d'haver-hi arribat.

Vaig fer la promesa a Castelltallat, encara avui recordo el vent i el fred que hi feia; vàrem dormir en tendes a l'esplanada del davant de la rectoria, potser va ser la primera vegada que dormia en tenda. A la nit el vent va aixecar la nostra tenda i la Dolors, la meva germana, que era cap de mota, amb algunes altres daines es van aixecar a clavar-la. Recordo haver quedat sota el cel, veia els estels, però no em vaig moure gens, la Dolors sempre m'ho recordava: "tu anar-te fent l'adormida mentre nosaltres clavàvem la tenda".

Els pares de les daines que fèiem la promesa i altres acompanyants van pujar i baixar a Castelltallat asseguts al remolc d'un tractor; nosaltres també hi vam baixar. Va ser divertit.

Tinc molt bon record dels focs de camp, de les cantades, de les representacions a la nit al voltant del foc. Recordo la preparació del campament, omplíem les màrfegues de palla per estar més calentes i tobetes, les tendes no tenien terra.

Amb tants anys segur que tinc més anècdotes per explicar però aquestes són les que m'han vingut primer a la memòria.

El que m'ha aportat l'escoltisme és que m'ha ajudat a conèixer i estimar la meua terra al costat d'altres valors d'amistat, generositat, el compromís i el valor del treball en grup i tants altres, tots ells necessaris per fruir de la vida. (Carme Cortina Grau)

A partir de les fotos d'aquesta trobada a Castelltallat que ha aportat la Carme Cortina, on es veu la reunió dels dos agrupaments i de bastants familiars, penso en una conversa amb la M. Àngels Boqué, temps enrere, quan ella intentava recordar coses per aquest recull històric. Parlava d'una trobada a Castelltallat, amb gent de l'agrupament dels nois, on eren molta colla, i a ella li havia tocat la tasca de fer ous ferrats a l'hora de dinar; el record general era vague, però sí recordava molts, molts ous ferrats !!! Gairebé segur que recordava aquesta acampada; les coses van lligant. (Alba Serra)

Maig de 1959. Participació en una trobada d'agrupaments a Navarcles i la Colònia Jorba

D'aquesta trobada en tenim notícia per l'historiador Miras en l'esmentada publicació:

El pes de l'agrupament del Carme dins del guiatge català anava per bé. N'és una mostra, l'organització d'una trobada d'agrupaments celebrada a Navarcles i a la Colònia Jorba el maig de 1959. Curiosament, però, qui en tenia encomanada la tasca era l'agrupament Maria Antònia Salvà, d'Igualada. Aquest, al seu torn, demanà un cop de mà al del Carme que, a la pràctica, en va assumir-ne l'organització

Esplet

1959. Assistència a una formació de caps a la Vall d'Ora.

Devia tenir uns 18 anys i ja era la major d'esplet. Hi havia formació de caps d'esplet a la Vall d'Ora. Era un cap de setmana. No recordo com vaig arribar a l'últim poble, segurament en cotxe de línia; el campament era tres o quatre quilòmetres enllà, per un camí, primer entre camps i després pel bosc, i jo anava sola. Al final hi vaig arribar i em vaig incorporar al campament; vaig passar por, però me'n vaig sortir.

De fet, ja de gran, i per motius professionals, vaig haver de viatjar moltes vegades sola i l'experiència de saber-me espavilar em va servir. Encara ara, tot i agradar-me anar en colla, m'agrada, i en tinc necessitat, de caminar pausadament sola pel bosc, escoltant el silenci, les remors o els ocells; una passejada així em deixa relaxada i feliç. (Montserrat Bozzo)

Juliol de 1959. Camp d'estiu a Rocafort

El meu primer campament com a major d'esplet va ser a Rocafort, relativament a prop d'una casa de pagès. Jo, la nit abans, havia anat a veure una pel·lícula de por en què un home sàdic s'emportava nenes al bosc i les assassinava. Doncs bé, em semblava que darrere de cada arbre veia aquell home, i jo era l'única responsable de tota aquella colla de noies. La veritat és que em vaig haver de sobreposar i seguir amb el programa, però estava espantada; era el primer campament i tenia por de no sortir-me'n. (Montserrat Bozzo)

Aplec

No tenim dades del camp d'estiu de l'aplec.

Sortida de Sant Jordi. Santa Maria de l'Estany. 1958.

Castelltallat. Promeses. Curs 1958-59.

CURS 1959-60

A partir d'aquest curs, l'agrupament va anar prenent forma i el nombre de noies es va començar a ampliar significativament.

ESTRUCTURA

Cap d'agrupament: Eulàlia Calsina

Consiliari: mossèn Josep Riera

CLAN

Cap: M. Àngels Boqué

Noies: Marta Sellarès, Montserrat Bozzo...

Colla novelles Joana d'Arc

Cap: M. Àngels Boqué

Noies: Rosa Suñé, Dolors Llobet, Anna M. Planell, Montse Feu, Elisabet Serra, M. Àngels Serra

ESPLET

Major d'esplet: Montserrat Bozzo

Garba Ginesta: Isabel Sellarès, Anna M. Juanola, M. Teresa Camprubí, Paquita Pérez, Juanita Alonso, Pepita Claret.

Garba Margarides: Ignàsia Suñé, Carme Muñoz, Montserrat Armengol, Glòria Caselles, Rosa Roca, Imma Torra.

Garba Flor de Lis: Alba Serra, Carme Feu, Pilar Armengol, Emilia Aresté, Dolors Orduña, Rosa M. Casas.

APLEC

Majorala: Marta Sellarès

Daines: Aurèlia Vila, Elisabet Vila, Dolors Cortina, Carme Cortina, Teresa Juanola, Àngels Camprubí, Rosa M. Camprubí, Montserrat Subirana, Roser Subirana, Mercè Arderiu, Montserrat Torra, Montserrat Barcons, Carme Aparicio, Palmira Rossell, Alba Badia, Isabel Jorba, Xat Vives, Codina, entre altres.

ACTIVITATS EXTRAORDINÀRIES

Generals de tot l'agrupament

10 de gener de 1960. Diada d'inauguració del nou cau del carrer Dos de Maig. Comença amb assistència a la missa de vuit del matí al Carme. Després, petita excursió per visitar la Mare de Déu de la guia. A les 12 del migdia inauguració oficial del cau, amb assistència de totes les unitats i del consiliari. A la tarda, visita dels pares i simpatitzants.

Febrer de 1960. Sortida de tot l'agrupament a Santa Anna de Claret.

Promeses de noies guies: Carme Muñoz...

Promeses de daines: Aurèlia Vila...

19 i 20 de març de 1960. Anada de tot l'agrupament a Montserrat, amb estada a les cel·les.

Al vespre, sis noies guies fan la promesa, a l'espai del monument a Sant Francesc (camí de Sant Miquel). Les noies són: Carme Feu, Montserrat Armengol, Pilar Armengol, Alba Serra, Emilia Aresté i Paquita Pérez.

clan

14 i 15 d'agost de 1960. La colla de novelles Joana d'Arc i algunes altres caps assisteixen a un CEI (camp escola d'informació), a Sant Guim de Freixenet.

Com a anècdota d'aquest camp, recordo que vam sortir de Manresa i el tren anava ple; ens vam quedar a la plataforma, que era descoberta, recordeu els trens d'abans? I als túnels vam quedar plenes de sutge, les bruses de color beix, la cara i totes nosaltres senceres, amb aquelles volves de fum negre. Al campament hi havia poca aigua i no ens vam poder dutxar fins que tornàrem a casa. (Marta Sellarès)

Esplet

13 i 14 de febrer de 1960. Assistència de l'esplet a la festa de Santa Eulàlia, a Barcelona, acollides per l'esplet Santa Maria de Cervelló.

Les trobades amb noies guies a la festa de Santa Eulàlia, a Barcelona, era una activitat que ens impactava molt; a part de conèixer noies que vèiem bastant diferents de nosaltres, ens havíem d'allotjar a casa seva. Ens donava la sensació que tenien un nivell social bastant per sobre del nostre. Tenien uns pisos grans, luxosos, i l'ambient familiar que s'hi respirava era també, des del nostre punt de vista de llavors, molt diferent del nostre; moltes vegades les noies estaven a cura del servei (minyones), i els pares ni els vèiem, i semblava que elles funcionaven més independents que nosaltres. (Carme Feu)

17 al 24 de juliol de 1960. Campament d'estiu a les Tàpies.

La M. Àngels Boqué assisteix al campament per fer reforç a la Montserrat Bozzo i amb la funció d'intendenta.

Aplec

10 al 17 de juliol de 1960. Camp d'estiu a les Tàpies.

Intendentes: Montserrat Feu, Montserrat Bozzo i Dolors Llobet

Agrupament. Santa Anna de Claret: Promeses. 1960.

Aplec. Santa Anna de Claret: Promesa. 1960.

Esplet. Campament a Les Tàpies. Juliol-1960.

Clan. CEI a Sant Guim de Freixenet. Agost-1960.

CURS 1960-61

ESTRUCTURA

Cap d'agrupament: Eulàlia Calsina

Consiliari: mossèn Josep Riera

CLAN

Cap: M. Àngels Boqué

Colla novelles Joana d'Arc

Cap: M. Àngels Boqué.

Noies: Rosa Suñé, Dolors Llobet, Montserrat Feu, Elisabet Serra, M. Àngels Serra, Benita Conejero.

Colla novelles Caterina d'Aragó

Cap: M. Àngels Boqué.

Noies: Ignàsia Suñé, Montserrat Armengol, Alba Serra, Emília Aresté, Montserrat Sala.

ESPLET

Major d'esplet: Montserrat Bozzo

Noies guies: Isabel Sellarès, Anna M. Juanola, M. Teresa Camprubí, Paquita Pérez, Juanita Alonso, Pepita Claret, Carme Muñoz, Glòria Caselles, Rosa Roca, Carme Feu, Elisa Rubiralta, Pilar Armengol, Dolors Orduña, Rosa M. Casas, Montserrat Barcons, Carme Aparicio, Codina entre altres.

APLEC

Majorala: Marta Sellarès

Daines: Aurèlia Vila, Elisabet Vila, Dolors Cortina, Carme Cortina, Teresa Juanola, Àngels Camprubí, Rosa M. Camprubí, Montserrat Subirana, Roser Subirana, Mercè Arderiu, Alba Badia, M. Lluïsa Guiu, Montse Torra, Xat Vives, Pilar Zarzuela entre d'altres.

ACTIVITATS EXTRAORDINÀRIES

Generals de tot l'agrupament

25 de setembre de 1960. Participació al campament de Joncadella de l'agrupament Cardenal Lluch. Després d'assistir a la missa de campanya, en lloc a part fem la Cerimònia dels Passos: tres daines passen a l'esplet i quatre noies guies, al clan: Ignàsia Suñé, Montserrat Armengol, Emilia Aresté i Alba Serra. A la tarda, i durant la vetllada, les noies del clan s'ocupen del bar. Després, en processó de torxes, es puja la imatge de la Verge de Joncadella a dalt, ja que ha estat tot el dia al campament, pel fet de celebrar-ne el desè aniversari. Finalment, *es canta L'hora dels adéus*. Cal destacar la presència de l'abat Escarré, amb motiu d'aquest desè aniversari.

clan

17 de setembre de 1960. Acampada de la colla Joana d'Arc a les Brucardes (Sant Fruitós de Bages). Fan la promesa les guies Montserrat Feu i Elisabet Serra.

Amb la colla Joana d'Arc, després d'una sortida de tardor a Vallhonestà, ens dirigíem a l'estació de Sant Vicenç de Castellet per tornar a Manresa. Era cap al tard, faltava estona per a l'hora d'arribada del tren. Ens asseguérem a terra, un tros enllà de l'estació, formant una rotllana com acostumàvem a fer, i començàrem a cantar el gran repertori de cançons que tant ens agradava d'entonar. Al cap d'una estona, se'ns acostà el cap de l'estació... Un tipus jove, guapo, amb cara de juerguista-ligón, i ens digué: -chicas, cantáis muy bien...-. S'ajupí a terra, al nostre nivell, i començà a preguntar d'on érem, què fèiem... Li explicàrem una mica. Es dirigí a la M. Àngels i va dir: -tu eres la jefa, verdad?-. S'aixecà i es col·locà al costat d'ella dient-li: -A ver si desde aquí lo consigo: podríais quedaros unas horas y hacemos aquí un guateque, con música y baile-.

El vàrem tenir allà amb nosaltres una bona estona, fins que es va mirar el rellotge i digué: -Uy la obligación, tengo que dejaros-.

Imagineu la broma que després fèiem a la M. Àngels: -te'l podies ben lligar-. (Elisabet Serra)

29 i 30 d'abril i 1 de maig de 1961. Participació, per primera vegada, a la ruta de novel·les a nivell de tot Catalunya. Les dues colles de novel·les, Joana d'Arc i Caterina d'Aragó, fan cap a la trobada amb l'autobús Ribera, que tantes vegades ens va fer transport a partir d'aquell moment.

La trobada va tenir lloc a la parròquia vella de Montmany (el Figaró), a la regió dels cingles de Bertí. El primer dia es va dedicar a activitats de campament i el segon, a fer ruta.

Al quadern de camp d'una de les novel·les podem llegir:

Era per a quasi totes nosaltres una experiència nova trobar-nos tantes guies reunides en un campament.

Un cop muntat el campament, ens concentràrem totes davant la vella romànica, i mossèn Pedrals, consiliari de la branca guia, va presentar-nos el rector de Montmany, que ens va donar la benvinguda; i tot cantant L'estiu ens convida ens dirigírem al lloc on es va fer la vetlla al foc, sobre el tema "El treball". Era molt bonic veure que érem tantes, reunides a l'entorn del foc; en comptàrem unes cent vint.

L'endemà, en llevar-nos, tot eren preparatius per a la ruta. A nosaltres ens va tocar anar amb una colla de l'agrupament Elisenda de Montcada. La ruta va ser: casa Guerau de Montmany, ermita de Sant Pere de Bertí, Serrat de les Escorces, puig Fred, casa Guerau de Castellar, la Trona, el Congost, sot del Bac i el Figaró.

Hem pogut comprovar que en aquestes trobades s'hi aprenen i es viuen moltes coses, desconegudes en la vida de la colla.

24 de juny de 1961. La colla de novelles Joana d'Arc fa el pas a guies practicants a Santa Anna de Claret.

Després de la cerimònia, la colla Caterina d'Aragó fa una representació sobre la vida de Joana d'Arc.

30 i 31 d'agost de 1961. Acampada a Falgars. Vam fer grup unes quantes de cada colla de novelles, amb la M. Àngels Boqué de cap, i l'Elisa Rubiralta, la Isabel Sellarès i la Carme Feu, que encara eren noies guies i estaven apunt de passar al clan.

D'aquesta acampada en recordo el vespre, després de sopar, quan ens vam sumar a l'activitat social de l'hostatgeria del santuari, organitzada pel capellà. Consistia a resar el rosari i tot seguit, i com a activitat lúdica, el joc de passar l'anell (cada dia el mateix joc)... L'ambient era, diguem "molt d'Acció Catòlica", amb estricta observància dels preceptes i les bones maneres; nosaltres anàvem vestides amb la nostra bata de camp, que havíem adoptat perquè era més fresca que la brusa d'uniforme. En un determinat moment, el mossèn, un home molt gran i amb dificultats de visió, assenyalant l'Elisa Rubiralta (no vam saber per què justament a ella), va cridar enfadat: -Aquella senyora que va tan escotada, que es tapi!-. No cal dir la broma que vam arribar a fer amb la senyora escotada, l'Elisa, que en aquell moment no devia tenir més de 15 anys! (Alba Serra)

Esplet

Juliol de 1961. Camp d'estiu a Sant Joan d'Oló. Casa les Moratones.

En aquest campament s'incorpora l'Elisabet Serra com a ajudanta de la Montserrat Bozzo, ja que estava previst que el proper curs seria major d'esplet juntament amb la M. Àngels Serra.

Intendent: Beatriu Cano.

D'aquest campament recordo la sortida per garbes. Ens van donar una patata crua, un ou i dos llumins per fer el dinar. Ens havíem d'allunyar del campament per fer una ruta sense les caps, i cap plànol ni res per orientar-nos. Cada garba

havia d'agafar una direcció diferent, perquè cada grup s'espavilés pel seu compte. Veient-ho ara, sembla molt atrevit per part de les caps, de deixar-nos soles durant unes quantes hores del dia. (Carme Feu)

Aplec

Juliol de 1961. Camp d'estiu a Sant Joan d'Oló. Acantonament a la rectoria.

Aplec. Sant Iscle. 1961

Aplec de Daines. Manresa. 1961.

Representació dedicada a la Colla Joana d'Arc. Santa Anna de Claret. 24 de juny de 1961.

Novelles. Falgars. Agost-1961.

CURS 1961-62

ESTRUCTURA

Cap d'agrupament: Eulàlia Calsina

Consiliaris: mossèn Josep Riera i mossèn Fèlix Guàrdia

Consellera: M. Àngels Boqué

CLAN

Cap: Montserrat Bozzo

Colla guies practicants Joana d'Arc

Cap: Marta Sellarès

Noies: Rosa Suñé, Dolors Llobet, Montserrat Feu, Elisabet Serra, Àngels Serra, Benita Conejero

Colla novelles Caterina d'Aragó

Cap: Dolors Llobet

Noies: Ignàsia Suñé, Montserrat Armengol, Alba Serra, Emília Aresté, Beatriu Cano

Colla novelles Genoveva de Brabant

Cap: Rosa Suñé

Noies: Isabel Sellarès, Carme Feu, Elisa Rubiralta, Adela Ferrer, Magdalena Ribera, Pepita Miret

ESPLET

Major d'esplet: Elisabet Serra

Ajudanta: M. Àngels Serra

Noies guies: Anna M. Juanola, Teresa Camprubí, Pilar Armengol, Rosa M. Casas, Montserrat Barcons, Alba Baltiérrez, Imma Canonogia, Pilar Dou, Conxa Rubiralta, Àngels Mas, Elisa Selga, Aurèlia Vila, Pilar Duocastella, Xat Vives, Anna M. Parcerisa, Pilar Rusiñol, Mercè Arderiu, Roser Vila, Montserrat Vilanova, Àngels Camprubí, Carme Comellas, Dolors Cortina, entre altres.

APLEC

Majorala: Benita Conejero

Ajudanta: Montserrat Feu

Daines: Elisabet Vila, Carme Cortina, Teresa Juanola, Rosa M. Camprubí, Isabel Jorba, Montserrat Canongia, Mariona Llatjós, Antònia Arderiu, Núria Duocastella, Roser

Torra, Carme Selga, Isabel Vila, M. Alba Badia, Pilar Badia, Pilar Zarzuela, Montserrat Torra, Glòria Millan, Dolors Duarri, Carme Medalla, M. Eugènia Dalmau Marcet, Montse Dalmau Marcet entre altres.

Aquest fou el meu primer curs com a daina, amb la Benita i la Montserrat Feu, les meves primeres majorales; un munt de bons records i moltes vivències... moltes cançons, jocs, focs de camp, fins i tot crec recordar olors. Són records molt agradables i entranyables. A mi, els records, em sorgeixen amb molta facilitat, fins i tot... quasi podria dir que tinc com una pauta interior predeterminada que, sovint, faig servir com a referent, buscant paral·lelismes de situacions actuals a punts de referència que em transporten als anys viscuts a l'escoltisme. Foren uns anys de grans descobertes i d'enriquiment en valors humans, que forjaren les meves millors experiències: d'amistat, d'altruisme, estima i respecte vers la natura, la nostra llengua, el compromís i saber créixer buscant una espiritualitat oberta i atenta vers el "Tant com puc" i el "Sempre a punt". Gaudint de l'esforç i, a voltes, del tornar a començar... Recordo molt bé com calia refer el campament després d'una pluja intensa, amb llamps i trons que ressonaven i feien tremolar la terra; com havien quedat les instal·lacions? I la intendència? Però el sol sempre va sortir! (Dolors Duarri)

ACTIVITATS EXTRAORDINÀRIES

Generals de tot l'agrupament

Setembre de 1961. Participació al campament de Joncadella del Cardenal Lluch. En espai apart, cerimònia dels passos: daines a noia guia i tres noies guies a novella: Isabel Sellarès, Carme Feu i Elisa Rubiralta.

La M. Àngels Boqué, cap de clan i cap de colla novelles, s'acomia i presenta la nova cap de clan Montserrat Bozzo. Ella continuarà com a consellera de l'agrupament.

Clan

19 de novembre de 1961. Investiment de la M. Àngels Boqué, a Queralt. Hi assisteix mossèn Ballarin, rector del santuari en aquell moment, i tres representants de la germanor: Pilar Anglada, Dolors Bonal i una altra guia.

Al quadern de camp d'una de les novelles podem llegir:

Diumenge, dia 20. A punta d'alba ens hem llevat i, després d'anar a rentar-nos a la font del Bou, ens hem disposat a començar la cerimònia de l'investiment.

Nosaltres no n'havíem vist mai cap, ja que ella és la primera guia de l'agrupament que arriba a aquesta etapa. Recordarem molt les paraules que ens ha dirigit, a cada una de les nostres colles en particular.

Ha estat molt bonic el moment de l'entrega dels diferents simbolismes, amb els quals ha d'emprendre la ruta, i la sortida del sol que ha tingut lloc just en aquell moment.

Mossèn Ballarin ha celebrat una missa, expressament per a nosaltres, que ha resultat molt íntima, amb unes paraules magnífiques dirigides a nosaltres.

Al final de la missa, la nova investida, juntament amb la padrina, han emprès la ruta.

24 de desembre de 1961. Assistim juntes a missa del gall, al Guix. Ens encarreguem dels cants. A la sortida, un foc amb cançons i coca.

18 i 19 de març de 1962. Les dues colles de novel·les: Caterina d'Aragó i Genoveva de Bravant, participen a la ruta de novel·les, d'àmbit de Catalunya, a Sant Sebastià de Montmajor.

26 d'agost al 2 de setembre de 1962. Primera ruta del clan: Lurdes de la Nou - Sant Romà de la Clusa - Falgars - Castellar de N'Hug - Montgrony - Campdevànol- Núria

Fan la primera part de la ruta: M. Àngels Boqué, Isabel Sellarès, Montserrat Feu, Rosa Suñé, Dolors Llobet, Emília Aresté i Alba Serra. A Montgrony s'hi afegeixen Montserrat Bozzo, M. Àngels Serra, Ignàsia Suñé, Elisa Rubiralta i Pilar Moya.

El tema de fons de la ruta és "L'altre", entès en relació amb la diferent gent que anem trobant durant el trajecte, i amb la qual procurem relacionar-nos. També, com a debat en diferents moments de la ruta, la classe obrera, el món de la cultura, les autoritats...

Esplet

18 i 19 de març de 1962. Acampada a Queralt. Promeses de Rosa M. Casas i Elisa Selga.

En aquesta acampada el temps no ens va acompanyar. Va començar a nevar i en poca estona, va quedar tot blanc. Evidentment, no podíem plantar tendes; però mossèn Ballarin, que era capellà de Queralt i vivia allà amb la seva mare, ens va allotjar al santuari, en una petita sala, amb terra de fusta, a la qual s'entrava des del cor de l'església. No era la primera vegada que hi pernoctàvem, ja que mossèn Ballarin era amic nostre i altres vegades ens havia cedit aquest espai per fer-hi acantonaments.

Com que feia tan mal temps, ens va deixar el menjador i la cuina per poder passar la tarda i sopar. Mentre les noies cantaven i explicaven anècdotes amb ell i, a la vegada, ell també n'explicava i s'ho passaven d'allò més bé, a mi em va dir que entrés a visitar la seva mare, que estava al llit una mica refredada. (Li agradaria de conèixer una Serra-Feu, neboda de mossèn Feu, amic del seu fill).

La senyora, enraonadora fins a no parar, va estar contentíssima que jo l'escoltés. De tant en tant, cridava al seu fill: -Pepe, porta'm una mica d'aigua de farigola...-. A les noies els va fer molta gràcia que l'anomenés Pepe; tanta, que a la nit, i per causa d'una porta que va quedar tancada i no ens permetia accedir on havíem de dormir, li van compondre una cançó (amb la música d'una cançó de moda que es deia Pepita de Mallorca):

*“Ai, Pepito, Pepito de Queralt,
ábreme la puerta, ábreme la puerta,
ai, Pepito, Pepito de Queralt,
ábreme la puerta que hem d’anar a dormir a dalt”*

Per sort, l’endemà va fer un bon sol i varem poder continuar. (Elisabet Serra)

8 al 16 de juliol de 1962. Camp d’estiu a Llinars de Berga (la Ribera).

Activitats principals:

- Instal·lacions de campament.
- Visita al campament veí de noies guies de l’agrupament germana M. Teresa de Barcelona.
- Sortides per garbes.
- Dia de festa, amb elecció de la reina de la festa.
- Excursió a la serra de Busa.
- Foc de camp de comiat, amb la presència d’una comissària de la branca noies guies.
- Visita dels pares i de la cap d’agrupament. Cursa Hébert i representacions.
- Premis de netedat, disciplina i cuina a les garbes Flor de Lis, Gavines i Ginesta, respectivament.
- Premi individual de disciplina a M. Pilar de Dou.

Intendentes: Adela Ferrer i Alba Serra, tots els dies. M. Àngels Boqué i Montse Feu, una part dels dies.

D’aquest campament, recordo que hi vaig anar a fer d’intendenta, juntament amb l’Adela Ferrer. Aquella època era pre càmping gas, o sigui que fèiem el menjar amb foc de llenya i les olles es quedaven negres cada vegada, neteja que fèiem al riu (també era època pre consciència ecològica). La nostra cap d’agrupament, Eulàlia Calsina (la senyora Vila), que estiuejava a Berga, ens feia arribar el subministrament fresc, o sigui el pa i la carn, a través del cotxe de línia Berga-Sant Llorenç. Un dia, li havíem fet comanda de pollastre, i ella, interpretant que ens convenia el preu més ajustat possible, ens va enviar els pollastres vius ... Sort n’hi va haver que l’Adela Ferrer, que venia de família rural, estava versada en el sacrifici de pollastres; encara la veig, però, com suava dirigint l’operació d’escaldar-los i plomar-los! (Alba Serra)

Aplec

19 de març de 1962. Promesa de la Daina Núria Duocastella, a Montserrat.

28 de juny al 4 de juliol de 1962. Camp d’estiu a Cornet, a prop de Balsareny.

Activitats principals (extret de la revista *Orió*):

- Foc de camp amb la gent del poble.
- Dia dels pares i familiars, amb dinar organitzat pel clan. Promeses i vetllada amb *desfilada de models de París*.

- Excursió a Avinyó i Santa Eugènia de Relat.
- Premis individuals de disciplina a Glòria Millàn, Isabel Jorba i Elisabet Vila. De comportament, a M. Pilar Badia i Rosa M. Camprubí.

*Recordo que vaig desfilar vestida amb tot d'atuell de cuina penjats per tot el cos...
Ho recordo com a molt divertit i innovador. (Dolors Duarri)*

Cerimònia d'investiment. Queralt. Novembre-1961.

Esplet. Promeses a Queralt. 19 de març de 1962.

Clan. Ruta Estiu 1962. Camí de Montgrony. Agost-1962.

CURS 1962-63

ESTRUCTURA

Cap d'agrupament: Eulàlia Calsina

Consiliaris: mossèn Josep Riera i mossèn Fèlix Guàrdia

Consellera: M. Àngels Boqué

CLAN

Cap: Montserrat Bozzo

Colla guies practicants Joana d'Arc

Cap: Marta Sellarès

Noies: Rosa Suñé, Dolors Llobet, Montserrat Feu, Elisabet Serra, M. Àngels Serra, Benita Conejero.

Colla novelles Caterina d'Aragó

Cap: Dolors Llobet

Noies: Ignàsia Suñé, Montserrat Armengol, Alba Serra, Emília Aresté, Beatriu Cano.

Colla Genoveva de Brabant

Cap: Rosa Suñé

Noies: Isabel Sellarès, Carme Feu, Elisa Rubiralta, Adela Ferrer, Magdalena Ribera, Pepita Miret.

ESPLET

Major d'esplet: Elisabet Serra

Ajudanta: M. Àngels Serra

Garba Ginesta: Anna M. Juanola, Rosa M. Casas i altres.

Garba Gavines: M. Teresa Camprubí, Elisa Selga i altres.

Garba Flor de Lis: Alba Baltiérrez, M. Carme Comellas i altres.

Garba Edelweis: M. Pilar Duocastella, Imma Canongia i altres.

Noms de la resta de noies: Pilar Armengol, Montserrat Barcons, M. Pilar de Dou, Conxa Rubiralta, Àngels Mas, Aurèlia Vila, Xat Vives, Anna M. Parcerisa, Pilar Rusiñol, Mercè Arderiu, Roser Vila, Montserrat Vilanova, Àngels Camprubí, Dolors Cortina, Antònia Espinalt.

APLEC

Majorala: Benita Conejero

Ajudanta: Montserrat Feu

Mota Grisa: Montserrat Torra, Isabel Jorba i altres.

Mota Rogenca: M. Teresa Juanola, M. Pilar Zarzuela i altres.

Mota Grogia: Rosa M. Camprubí, Carme Cortina i altres.

Mota Blanca: Elisabet Vila, Montserrat Canongia, Dolors Duarri i altres.

ACTIVITATS EXTRAORDINÀRIES

Generals de tot l'agrupament

Setembre de 1962. No hi ha constància de quin dia es va fer la cerimònia dels passos d'unitat. Cal suposar que, com en anys anteriors, es va fer dintre de la jornada del campament de Joncadella del Cardenal Luch, probablement el darrer diumenge de setembre.

Clan

24 de desembre de 1962. Com en anys anteriors, anem juntes a missa del gall al Guix. De comú acord amb el mossèn, ens encarreguem dels cants. A la sortida un foc, animat amb cançons i coca. Durant el camí de tornada, comença la gran nevada.

24 de febrer de 1963. Festa del Pensament

Reproduïm l'escrit sobre el tema, que la M. Àngels Boqué va elaborar per al número 3 de la revista *Orió* (publicació de l'agrupament Cardenal Lluç, on el nostre agrupament feia col·laboracions habituals).

22 de febrer de 1857. Data memorable per al Guiatge mundial, diada simpàtica en la qual amorosament celebrem el naixement d'aquell que va infondre, arreu, la idea de servei als altres i de deixar el món un xic millor de com s'ha trobat. Aquest personatge és Robert Stephenson Smyth Baden-Powell.

En aquest dia s'acostuma a felicitar totes les guies que es coneixen internacionalment, i a causa d'aquesta particularitat, el reconeixem amb el nom de Dia del Pensament.

El nostre clan cada any el celebra d'una manera diferent. Aquest, pensem fer-ho de la següent:

- *Missa cantada, pregant per les necessitats del Guiatge mundial.*
- *Conferència sobre el tema "La noia i l'esport", que l'esplanarà el molt competent doctor Simeó Selga.*
- *La colla novel·les Caterina d'Aragó, faran el dinar amb el pressupost de 15 pessetes per cadascuna.*
- *Parlaments humorístics, però amb una punta de seriositat, per les caps i algunes novel·les.*
- *Gran partit de basket ball entre les que no hi han jugat mai.*
- *Intercanvi de regals que les caps oferiran a tot el clan, i igualment ho farà cada colla; en resum, totes rebrem tres obsequis que no poden sobrepassar la tarifa d'un duro cada un.*

Aquesta diada tan plena se'ns ha fet possible gràcies a la bondat de les germanes dominiques, que ens cedeixen l'església, el local, el pati i la cuina.

Si Déu vol, així serà més o menys el dia 24 de febrer de 1963, el nostre estimat Dia del Pensament.

M. Àngels Boqué

23 de juny de 1963. Promesa de la novella Adela Ferrer, a Sant Mateu de Bages.

El mateix dia, cerimònia del pas a guies practicants de la colla novelles Caterina d'Aragó, i d'Adela Ferrer de la colla Genoveva de Brabant. La nova colla es dirà Huracà.

La colla Genoveva de Brabant posa en escena la representació "Passos de la vida de Moisès".

Juliol de 1963. Algunes noies del clan fan la intendència de la setmana del cigró, organitzada per l'agrupament Cardenal Lluch, com a alternativa a la impossibilitat material d'un campament o ruta de clan (Orió número 6).

SETMANA DEL CIGRÓ. Suposo que es va demanar al clan de l'agrupament del Carme si podia fer el suport d'intendència alimentària; el cas és que es va fer. No sabem ben bé si es va fer com una BO extraordinària, o bé per una actitud de col·laboració entre companys... o també perquè ens venia de gust per la convivència amb els nois que això comportava... Vist des d'ara, queda estrany que necessitessin les noies precisament per fer el menjar, a fi que ells tinguessin el màxim temps possible per fer formació i debat... Ja en aquell moment, algunes veus del nostre clan no ho veien bé, ja que el fet de demanar el servei d'intendència a l'agrupament de noies traspuava un cert masclisme. Cal tenir present, d'altra banda, que totes nosaltres treballàvem, i que anàvem a fer dinars i sopars al plegar de la feina... Però hi havia tanta alegria i bon rotllo a la Palmera, que fins i tot ho fèiem contentes... Al final, fins i tot ens van fer un regal-record consistent en un braçalet amb cigrons incorporats. (Alba Serra)

15 d'agost de 1963. Promesa de la novella Pepita Miret, a la cripta de Montserrat.

25 d'agost a l'1 de setembre de 1963. Ruta d'estiu: Espot- Sant Maurici (prat Monastero i estanys d'Amitges) - elportarró d'Espot - estany Llong - Aigüestortes - Boí.

El tema de pràctica i debat d'aquesta ruta és *L'amistat*.

Fan la ruta: Montserrat Bozzo, Montserrat Feu, Àngels Serra, Rosa Suñé, Dolors Llobet, Ignàsia Suñé, Alba Serra, Isabel Sellarès, Elisa Rubiralta, i una cosina de la Dolors Llobet.

Finals d'agost, ruta del clan. Jo no tenia vacances i em vaig incorporar al refugi del llac de Sant Maurici. Havia plogut tot el dia; al refugi, a més de

nosaltres que érem vuit o deu, hi havia dos nois que volien fer els Encantats i no podien per la pluja. L'endemà, també plovia. Nosaltres volíem anar cap a Aigüestortes pel portarró d'Espot. L'endemà, com que feia més o menys bo, vàrem decidir marxar. En arribar a prop del portarró es va posar a nevar; i nosaltres amb les nostres bates de quadrets blancs i marrons, amb un fred que pelava! Sort que, en començar a baixar, va parar de nevar.

Arribades al refugi de l'estany Llong, estava totalment ple, no hi cabia ningú més. L'encarregat del refugi ens va dir que una mica més avall hi havia una borda, que no es feia servir, i que a la mateixa borda hi havia un apartat per al pastor, amb palla neta.

La borda era relativament gran, amb una menjadora al fons i amb un pam de merda de vaca a terra. Ens vàrem instal·lar al petit annex amb palla neta, i després de sopar vàrem intentar enquistar-nos al minúscul espai. Estàvem prou cansades i aviat ens vàrem adormir. A mitja nit, em vaig despertar, hi havia clar de lluna i vaig veure una rata, que em va semblar francament grossa, passejant-se per damunt dels sacs. En aquell moment, era sobre la Nània (les rates li feien molta basarda). Jo només vigilava que no s'acostés a les cares! Al cap d'una bona estona, que em va semblar eterna, la rata va marxar... No cal dir que ja no vaig dormir més. (Montserrat Bozzo)

Esplet

L'esplet de l'agrupament del Carme es fa mereixedor del primer premi, d'entre tots els agrupaments de Catalunya, del Gran Joc d'Estiu.

Setembre de 1962. Promesa de les noies guies M. Pilar de Dou i Pilar Duocastella, a Joncadella, dintre de la jornada del campament del Cardenal Lluch.

Novembre de 1962. Gran Joc a Montserrat. Les quatre garbes es converteixen en quatre grups de periodistes que fan entrevistes a diferents persones, entre les quals alguns estrangers, com també escoltes o guies que estan visitant Montserrat. El premi va ser per a la garba Gavines.

Febrer de 1963. Participació a la Festa de Santa Eulàlia, a Barcelona. El nostre esplet és acompanyat per l'esplet Elisenda de Montcada, de Barcelona.

La festa té lloc al pavelló del gimnàs, de Montjuïc. El nostre esplet hi participa amb uns capgrossos de nans.

10 de març de 1963. Promesa de les noies guies Conxa Rubiralta i Dolors Cortina, a les Vilaredes.

Abril de 1963. Concurs de murals dedicats a la sardana. Primer premi a la garba Edelweiss, segon a la garba Flor de Lis, tercer a la garba Ginesta, i quart a la garba Gavines. El jurat era constituït per noies del clan.

1 al 3 de juny de 1963. Campament al Manganell (Colònia Jorba).

Entre altres activitats, el darrer dia es fa una festa dedicada a la sardana, on es proclama Pubilla una noia de la garba Edelweiss. És aquesta garba la que va ser guanyadora del concurs de murals de la sardana de l'abril anterior.

7 al 18 de juliol de 1963. Camp d'estiu a Vilada (les Eres de Guardiola). Aquest any el camp és d'onze dies de durada, tres més dels habituals.

Intendentes: Marta Sellarès i Pepita Miret.

Algunes dificultats, com ara l'aigua i la llenya una mica lluny. També dos dies de pluja intensa. Però s'han superat i han possibilitat la vida intensa de garba.

Visita del consiliari i dia de pares el diumenge 14, amb representació d'una sarsuela.

Diferents excursions, la millor al Molí del Cavaller.

El lema del campament *l'amistat*, que s'ha viscut intensament. Quant a proves o nivells, una noia guia ha passat a primera classe, i cinc a segona. Dues caps de garba han sigut investides, i s'han fet set totemitzacions.

Aplec

9 al 15 de juliol de 1963. Camp d'estiu a Lurdes de la Nou.

Intendentes: Alba Serra i Elisa Rubiralta.

Programació del campament, publicada a la revista *Orió*:

Seguint el pla de curs "Els animals de la creació", durant cada dia s'ha fet descoberta dels seus costums i del servei que fan a l'home. Sempre, mitjançant els jocs, les representacions, els treballs manuals, les vetlles, etc.

Gran joc al poble de la Nou: la mota Groga va fer una BO, la mota Blanca va convidar tota la gent al foc del vespre, la mota Grisa es va informar de la història i la llegenda, i la mota Rogenca va fer un plànol del poble.

Foc de camp molt animat, amb representacions per motes.

El diumenge 14, dia dels pares. Promesa de les daines Glòria Millán i Carme Medalla. Dinar de germanor, i a la tarda representació bíblica sobre *L'arca de Noè*. Cant dels adéus.

Premis de bona conducta i disciplina a Núria Duocastella i M. Àngels Moya. En segon lloc, Isabel Fernàndez i M. Alba Badia.

ALTRES FETS

Hi ha constància, per un escrit de la cap d'agrupament a l'*Orió* número 5, que aquest curs una part molt important de la germanor de noies guies va passar a denominar-se guies Sant Jordi, en la mateixa línia que l'escoltisme de nois havia creat la Delegació Diocesana d'Escoltisme (DDE). Eren temps en què l'església progressista catalana donava molt suport a l'escoltisme, cosa que va permetre la pervivència del moviment, prohibit i perseguit en alguns moments pel franquisme. D'altra banda, la majoria de la gent de l'escoltisme d'aquell moment procedia de les parròquies i de moviments cristians, de manera que tenia sentit apostar per un escoltisme clarament confessional.

Esplet. Manresa. Nadal-1962.

Colla Caterina d'Aragó. Turó de l'Home (Montseny). 3 de juny de 1963.

Sortida de Clan. Promesa a Sant Mateu de Bages. 23 de juny de 1963.

Aplec. Cerimònia d'una promesa. Lourdes de la Nou. Juliol-1963.

Clan. Ruta Estiu-1963: Sant Maurici - Aigüestortes. Agost-1963.

CURS 1963-64

ESTRUCTURA

Cap d'agrupament: Eulàlia Calsina

Consiliari: mossèn Fèlix Guàrdia

CLAN

Cap: Marta Sellarès

Equip d'expressió: Montserrat Bozzo (creat de nou aquest curs)

Colla guies practicants Huracà (fusió de les antigues colles Joana d'Arc i Caterina d'Aragó)

Cap: Elisabet Serra

Noies: Rosa Suñé, Dolors Llobet, Montserrat Feu, M. Àngels Serra, Benita Conejero, Ignàsia Suñé, Montserrat Armengol, Alba Serra, Adela Ferrer.

Colla novelles Genoveva de Brabant

Cap: Rosa Suñé

Noies: Isabel Sellarès, Carme Feu, Elisa Rubiralta, Pepita Miret.

Colla novelles Anna Frank

Cap: Dolors Llobet

Noies: Pilar Duocastella, Anna M. Juanola, Pilar Armengol, Elisa Selga, Victòria Gascó, Antònia Espinalt.

ESPLET JOHN F. KENNEDY (nom que hem trobat documentat a partir d'aquest curs, però poc utilitzat a la pràctica).

Major d'esplet: M. Àngels Serra

Ajudanta: Ignàsia Suñé

Noies guies: Rosa M. Casas, Alba Baltiérrez, Teresa Camprubí, Xat Vives, Dolors Cortina, Conxa Rubiralta, Mercè Arderiu, Pilar Rosinyol, Àngels Camprubí, Anna M. Parcerisa, Aurèlia Vila, Montserrat Barcons, Roser Vila, Imma Canongia, Carme Comellas, Cristina Lloró, Dolors Duarri, Rosa M. Camprubí, Antònia Arderiu, Pilar Zarzuela i altres.

APLEC GUSPIRES

Majorala: Benita Conejero

Ajudanta: Adela Ferrer

Daines: Glòria Millán, Teresa Juanola, Carme Cortina, Elisabet Vila, Montserrat Canongia, Isabel Jorba, Àngels Moya, Pilar Badia, Montserrat Perramon, Roser Torra, Carme Arrufat, Assumpta Bohigas, M. Eugènia Dalmau, Montse Dalmau, Roser Tuneu, M. Dolors Bonet i altres.

APLEC PETIT PRÍNCEP (creat de nou aquest curs)

Majorala: Montserrat Feu

Ajudanta: Alba Serra

Daines: Núria Duocastella, Teresa Torra, Mireia Parera, Imma Santasusana, Pura Travé, Carme Farré, M. Alba Badia, Roser Prat, Montserrat Mullor, Montse Selga, Josefina Bacardit, Montserrat Farré Vilanova, Carme Selga, Montserrat Relat, Antònia Casas, Carme Manubens, Isabel Vila, Carme Perramon, Glòria Molins, Alba Fargas, Montserrat Comellas, Montserrat Cornet, Lluïsa Guiu, Montserrat Farré Castells.

ACTIVITATS EXTRAORDINÀRIES

Generals de tot l'agrupament

6 d'octubre de 1963. Aquest curs l'agrupament fa, per primera vegada, la jornada dels passos a Montserrat, concretament a Sant Miquel.

Hi ha bastants canvis aquest curs: la nova cap de clan, Marta Sellarès, substitueix la Montserrat Bozzo, que a partir d'ara portarà un equip d'expressió. També acaba l'Elisabet Serra com a major d'esplet, i entra l'Àngels Serra. L'Elisabet Serra serà cap de la nova colla de guies practicants.

Es crea un aplec nou, amb el nom de Petit Príncep, del qual serà majorala la Montserrat Feu, amb l'Alba Serra d'ajudant.

Com a nota curiosa, cal consignar que ha arribat al clan la primera daina del grup de les fundadores, l'Anna M. Juanola.

Després dels passos, ha tingut lloc la representació *Episodis d'un rei de l'edat mitjana*, dirigida per la nova cap d'expressió, Montserrat Bozzo.

8 de desembre de 1963. Trolefira. Fira de cara al públic: parades de treballs, de llibres i discos, un sorteig, etc. Hi participen totes les unitats. Pati de les germanes dominiques.

19 d'abril de 1964. Sortida de tot l'agrupament a Castellterçol per visitar el doctor Andreu. Cerimònia de promeses.

Intercanvis amb un grup de noies de Castellterçol que estan iniciant el guiatge. La guia del nostre agrupament Elisabet Serra s'encarrega dels contactes, ja que treballa en l'àmbit de la demarcació, per la branca noies guies.

Clan

6 de gener de 1964. Festa de Reis. Les noies del clan es disfressen de Reis i les unitats reben regals.

D'aquestes celebracions de Reis, en què ens disfressàvem de Reis i patges, recordo que un any els vestits eren de paper. El cotxe que les portava cap al cau es va espatllar, i plovia; van haver de sortir del cotxe i arribar a peu. Pobres Reis, van quedar fets un nyap! (Marta Sellarès)

1964. Participació d'un grup de novelles al campament de formació, organitzat per la demarcació, a Gironella.

En aquella època, jo era responsable de l'etapa del clan per la demarcació de Vic. Vàrem organitzar un campament de formació de novelles de tota la demarcació, a prop de Gironella. Hi havia noies de Manresa, Vic, Navarcles, l'Ametlla de Merola i altres que no recordo. Una de les xerrades recordo que va ser sobre sexualitat i la feia la Rosa Suñé. Molts anys més tard m'he retrobat amb alguna d'aquelles noies i m'ha dit que era la primera vegada que algú els parlava obertament i sense embuts d'aquest tema. (Montserrat Bozzo)

17 i 18 de maig de 1964. Sortida de clan al refugi de Rebost.

En aquells anys, sovint les novelles i els novells organitzaven activitats conjuntes. La Carme Feu ens en parla:

Revetlla de Sant Joan de 1964. Una activitat mixta de caire social: la primera revetlla de Sant Joan a la Palmera. Al projecte de festa-ball que vam organitzar ningú no volia sortir a ballar i el Corrons ens tibava com quan jugàvem a arrencar cebes. Totes ens resistíem, ens feia vergonya, però al final vam cedir. Quatre dècades més tard, aquell ballador-galant l'he trobat sovint en una sala de ball de Barcelona; l'afició que tenia de jovenet encara no l'ha deixada...

En un altre aspecte, i parlant de valors i bons costums adquirits a través de l'escoltisme, puc dir estimar la natura, l'altruisme (servei als altres, també a través de la BO), coneixement del nostre país, amor a la llengua, recuperació de cançons tradicionals i afició pel cant, afany de superació personal, amistat, companyonia, treball en equip, compartir les coses personals, sinceritat, austeritat, enginy, valentia, superar pors... (Carme Feu)

14 al 23 d'agost de 1964. Tercera ruta del clan. Boí - llac Negre - Montardo - la Restanca - Arties - Salardú - Montgarri - refugi de les Ares (port de la Bonaigua).

Fan la ruta: Marta Sellarès, Montserrat Feu, Àngels Serra, Elisabet Serra, Montserrat Armengol, Emília Aresté, Alba Serra, Pepita Miret i Anna M. Juanola; també Montse Lladós i Núria Claret de fora del clan.

Moltes amistats durant la ruta; la més emblemàtica, la del grup de nois bascos, d'Elgoibar, que es meravellen de trobar onze noies soles caminant per les muntanyes. Fem especial amistat amb l'Iñaki, el noi més llençat i simpàtic del grup.

Referent a aquesta ruta, una de les més memorables, fa pocs dies n'he trobat el quadern de camp, una llibreta d'espiral on diàriament un petit grup de dues o tres de nosaltres fèiem la crònica del dia. Transcriu la segona part de l'escrit del dilluns 17 d'agost, el dia que havíem fet el Montardo: "Arribem al refugi poc després de les quatre. Fem un dinar-sopar i quan ja estem entaulades sentim molta xerrameca que resulta que és la d'un grup de divuit bascos que han arribat avui. Tot d'un cop, n'entra un molt decidit i, asseient-se a la nostra taula diu: -Voy a sentarme un ratito con las catalanas-. Resulta que es diu Iñaki, també és solter, molt amable, i menys tímid que els altres. Es comença a omplir el refugi de gent: bascos, francesos, badalonins, i un matrimoni. En total 47 homes que estan pendants dels ossets de les onze noies. Havent sopat, comença el xivarri padre, però a pesar de tot podem tenir unes interessants converses. Alguns bascos ens resulten molt fermes, i d'una manera de pensar, respecte de problemes socials, molt semblant a la nostra. Acaba la jornada amb cants propis de la terra de cada colla. Aquest ha estat fins ara el dia més ferm de la ruta, ja que la pujada al Montardo ens ha omplert de joia i satisfacció".

El que jo recordava del moment en què van entrar els bascos al refugi és que l'Iñaki, veient-nos allà al voltant de la taula havia exclamat: -¡Qué maravilla!-. El cas és que durant els dos dies següents el vam tenir sempre amb nosaltres. La crònica del dimarts 18 diu: "Quan després d'esmorzar ens disposàvem a anar al llac Culieta per estirar una mica les cames, trobarem l'Iñaki que molt content ens va voler acompanyar. En passar per davant les tendes dels de Badalona, aquests van tenir una gran decepció, ja que es pensaven que ens banyaríem en aquell llac i es van haver de quedar amb les ganes. Quan seguirem el camí cap el Culieta, l'Iñaki, despistat, se'ns quedava amb els badalonins, però n'hi va haver prou que nosaltres cridéssim: -¡Vasco!- perquè, amb un bot, el tinguéssim allà. Va disfrutar com una cabra i anava fent corredisses endavant per ajudar les que havien de travessar la riera... L'Albert, que ens va venir a seguir, ens va anar de primera perquè li vam fer tirar una foto amb l'Iñaki entremig nostre... Al vespre, quan ja érem a l'habitació, els bascos des de baix ens van fer una serenata; nosaltres ens havíem de llevar d'hora l'endemà, al costat nostre n'hi havia que encara tenien ganes de gresca, i la Marta va haver de cridar: -Senyor jefe del refugi, faci que tothom calli i hi hagi silenci!-". (Alba Serra)

Esplet

Transcrivim la resenya de la revista *Orió*:

15 i 16 de febrer de 1964. Participació a la Festa de Santa Eulàlia, a Barcelona. Acollides per l'esplet Congesta B.

La festa té lloc al Palau d'Esports de Montjuic, i consisteix en unes Olimpíades. Cada esplet representa un país; el nostre representa França.

A la desfilada del començament cada esplet vesteix l'uniforme que prèviament ha adoptat. Una noia guia encapçala cada grup, amb un cartell del país representat i el nom de l'esplet. El miler de noies desfilant al compàs de la música emociona tothom. Després d'una volta a la pista del Palau, encesa de la torxa. I, en silenci, i totes parades, tres noies amb l'uniforme guia hissen la bandera de la germanor mundial del guiatge.

Tot seguit les competicions: exercicis gimnàstics de participació col·lectiva, i proves individuals, com salts de llargada, d'alçada, de poltre, mans lliures, etc.

Representacions amb mim, sobre *Els esports a través de les èpoques*.

Repartiment de premis: corones de llorer i copes. El nostre esplet no guanya cap trofeu, però totes les noies queden satisfetes de la participació.

18 al 26 de juliol de 1964. Camp d'estiu a Sant Pau de Segúries (vall de Camprodon).

Aplec Guspires

31 de maig de 1964. Participació a la festa de les daines, a Barcelona. Conjuntament amb l'aplec Petit Príncep.

No està documentada l'activitat principal de la trobada. Per les fotografies, es dedueix algun tema de danses per parelles, ja que la indumentària és de caputxetes blanques i barretines, meitat per meitat de les daines.

1 al 7 de juliol de 1964. Camp d'estiu a Cantonigròs (casa Comajoan).

Va ser el dia de la meva promesa, l'estiu del 64, als campaments de Cantonigròs. No sé si se'n recorda algú, però vaig passar per una experiència bastant desagradable i que jo no he pogut oblidar mai més. Era el dia dels pares i tot havia d'estar net i ordenat. Jo era l'encarregada de la neteja i vaig anar a llençar les escombraries allà on em van dir. Més tard, una companya em va dir que li faltava un mitjó i que devia ser a les escombraries. Sense pensar-m'ho, vaig saltar la tanca d'on havia llençat la brossa i el terra era ple de palla. Al cap d'uns moments els peus ja no em tocaven a terra i m'anava enfonsant cada vegada més. De seguida em vaig adonar que allò era un femer i no veia cap lloc per poder-me agafar. Ningú em sentia ni em veia, això que ja hi havia tots els

pares i la cerimònia estava a punt de començar. La merda em va arribar fins a la cintura, fins i tot les meves llargues trenes van quedar dretes com un pal. No sé com ho vaig fer per sortir d'aquell pou, ja que després em varen dir que era un dipòsit de trenta metres; però en aquelles arenes movedisses vaig trobar algun lloc on agafar-me i sortir-ne. Recordo la cara de sorpresa i espant dels meus pares, i la vergonya que vaig passar quan es va decidir ficar-me dins d'un safareig i banyar-me, i amb esperit de vi per allò del tètanus; completament nua i davant de tanta gent, i en concret del mossèn Guàrdia. Com us podeu imaginar, el meu uniforme va quedar encarcerat per sempre i recordo que la Glòria Millan em va deixar el seu per poder fer la promesa. (M. Eugènia Dalmau)

Aplec Petit Príncep

31 de maig de 1964. Participació a la festa de les daines, a Barcelona. Conjuntament amb l'aplec Guspíres. El tema, com comentem més amunt, és de danses amb caputxetes blanques i barretines.

14 de juny de 1964. Sortida a Castellbell. Promesa de la daina Josefina Bacardit

8 al 15 de juliol de 1964. Camp d'estiu a Cantonigròs (casa Comajoan)

Intendentes: Alba Comas i Roser Feu

Records “confosos” de “bells i vells” temps!

Amb l'ànim de cercar en la meva memòria persones, llocs i vivències per tal de poder contribuir al recull d'aquesta història, constato amb satisfacció com els meus primers records a l'escoltisme coincideixen amb l'aparició del meu nom en aquesta petita però gran Història de l'agrupament del Carme.

I dic gran perquè crec que no hi ha res millor que recopilar la història a partir de les vivències de les persones que formaren part d'aquell temps i d'aquest país.

En guardo moltes, de vivències i anècdotes d'aquells anys, però m'agradaria més fer una aportació del que ha suposat per a mi l'escoltisme.

En el meu cas, els seus valors van ser transmesos per totes i cadascuna de les meves caps, amb un record especial per la Montserrat Feu i l'Alba Serra com a les primeres majores que vaig tenir en la meva entrada a daines.

Recordo tot el que suposava poder fer la promesa, com ho preparàvem, quin caire de festa i de superació personal s'hi donava...

Després va venir l'època de noies guies amb l'Àngels Serra, la Ignàsia Suñé, la Pilar Armengol i la Rosa M. Vives com a caps.

Finalment, l'època de la colla de novelles amb la Pilar Duocastella.

De totes les èpoques en guardo un record meravellós, tant de les meves caps com de les meves companyes i de les activitats que fèiem.

Són, però, els dos anys finals per a mi a l'agrupament, amb la Pilar com a cap i la M. Alba, la Montserrat, l'Eugènia, la Margaret i jo com a novelles, que tornen a tenir un significat especial. Són, de ben segur, els anys on “floreixen”

tots els valors inherents a l'escoltisme: l'amistat, la companyonia, el respecte i l'amor a la natura, l'esforç personal, l'altruisme, la consciència de país... i tants altres.

A partir d'aquí, el meu pas per l'escoltisme va ser cap a l'agrupament Cardenal Lluch i el Sant Francesc Xavier, on, amb tota una altra colla de persones (Carme Altimiras, Montserrat Morros, Dolors Albets, Dolors Estrada, Assumpta Bohigas, Ignasi Segon, Domènec Soldevila...), vam intentar transmetre tot aquell bagatge de valors a una colla de llobatons primer, i de ràngers després.

I mentrestant, els també inoblidables anys de formació de caps, a Calders, amb la Núria Duocastella, la Roser Torra, la Montse Brucart, el Lluís Valldaura, el Rossend Sellarès... amb qui ens ha continuat unint una bona amistat.

I els estius d'intendent en altres campaments, amb altres companys, a tants llocs diferents... I tantes i tantes vivències!

Però això ja formaria part d'una altra història, d'un altre agrupament, d'uns altres moments i de la meva petita aportació personal que vaig poder fer a la societat d'aleshores.

I ho vaig poder fer gràcies, entre altres coses, a aquests valors que vaig trobar en l'escoltisme i que m'han acompanyat tota la vida, ajudant-me tant en la meva feina com a mestra i psicopedagoga, com en l'aspecte personal de mare i membre d'una família i d'una societat.

Un emotiu record per a totes i tots amb qui he compartit aquests anys de la meva vida! (Josefina Bacardit)

ALTRES FETS

Cal destacar d'aquest curs la creació del nou aplec, amb el nom de Petit Príncep. Des de feia un temps, hi havia una demanda d'entrada a les daines que no es podia atendre. Segurament, coincidia amb l'expansió de l'agrupament Cardenal Lluch; naturalment, les famílies que feien l'opció de l'escoltisme, la volien tant per als nois com per a les noies.

Quant al tema dels locals, aquest curs 63-64, probablement cap al segon trimestre, es va fer un nou canvi. Es tractava del cau, al costat dels Carlins, carrer de la Sabateria número 5 (en aquell moment, carrer Terç de Montejurra). Fins al curs anterior l'havien ocupat els escoltes del Cardenal Lluch, però ells ja havien trobat un cau més gran, al carrer de Vallfonollosa número 11, on encara són actualment.

El local, de planta baixa, molt rústic, amb parets de pedra, tenia un cert encant, però era bastant fosc i humit. I resultava insuficient, a pesar de ser una mica més gran que el que deixàvem al carrer del Dos de Maig.

Cerimònia dels passos. Montserrat. 8 de setembre de 1963.

Agrupament. Festa de Reis. 6 de gener de 1964.

Aplec Petit Príncep. Camp d'Estiu: Cantonigròs. Juliol-1964.

Aplec Petit Príncep. Festa de les Daines: Barcelona. 1964.

Clan. Ruta Llac Negre - Montardo - Vall d'Aran. Agost-1964.

Clan. Ruta Llac Negre - Montardo - Vall d'Aran. Agost-1964.

CURS 1964-65

ESTRUCTURA

Cap d'agrupament: Eulàlia Calsina

Ajudanta d'agrupament: Montserrat Bozzo

Consiliari: mossèn Fèlix Guàrdia

Encarregada de material: Elisabet Serra

FOC (nova denominació del clan en l'àmbit del moviment)

Cap: Marta Sellarès

Colla novelles Anna Frank

Cap: Dolors Llobet

Noies: Pilar Duocastella, Anna M. Juanola, Pilar Armengol, Elisa Selga, Victòria Gascó, Antònia Espinalt.

Colla novelles Tagore

Cap: Montserrat Feu

Noies: Teresa Camprubí, Pilar de Dou, Pilar Closas, Rosa M. Casas, Montserrat Vidal, Rosa M. Vives, M. Àngels Cots, Júlia Núñez.

ESPLET JOHN F. KENNEDY

Major d'esplet: M. Àngels Serra

Ajudanta: Nània Suñé

Noies: Conxa Rubiralta, Xat Vives, Mercè Arderiu, Pilar Rosinyol, Àngels Camprubí, Anna M. Parcerisa, Montserrat Barcons, Aurèlia Vila, Roser Vila, Carme Comellas, Cristina Lloró, Dolors Duarri, Rosa M. Camprubí, Pilar Zarzuela, Glòria Millàn, Teresa Juanola, Carme Cortina, Elisabet Vila, Montserrat Canongia, Núria Duocastella, Roser Torra, M. Alba Badia, Josefina Bacardit, Dolors Estrada, M. Eugènia Dalmau, Montse Dalmau, Carme Farré, Montse Farré i altres.

APLEC GUSPIRES

Majorala: Adela Ferrer

Ajudanta: Carme Feu

Daines: Àngels Moya, Pilar Badia, Montserrat Perramon, Josefina Plaixats, Rosa Solaní, Àngels Arrufat, Rosa Torra, Carina Llatjós, Anna Aloy, Assumpció March, Anna Bellorbí, Rosa Rubinart, Roser Tuneu, Assumpta Bohigas, Carme Romà, M.

Cinta Prat, Rosa Taulés, Mili Fornells, Montserrat Valls, Antònia Arderiu, Dolors Bonet, Rosa M. Llort, i alguna més.

Algú recorda la mota Blanca: Pilar Badia, Carme Romà, Rosa M. Llort, Anna M. Bellorbí, M. Cinta Prat, Anna M. Aloy.

APLEC PETIT PRÍncep

Majorala: Alba Serra

Ajudanta: Montserrat Armengol

Daines:

Mota Rogenca: Lluïsa Guiu, Carme Perramon, Glòria Molins, Roser Prat, Montserrat Selga, Carme Dalmau.

Mota Bruna: Carme Selga, Montserrat Cornet, Pura Travé, Carme Manubens, Anna M. Vidal.

Mota Gropa: Roser Vila, Montserrat Relat, Antònia Casas, Alba Fargas, Georgina Basomba.

Mota Negra: Teresa Torra, Imma Santasusana, Mireia Parera, Montserrat Comellas, Montserrat Mullor, Claustre Via.

ACTIVITATS EXTRAORDINÀRIES

Generals de tot l'agrupament

4 d'octubre de 1964. Sortida d'agrupament a Montserrat. Cerimònia dels passos a Sant Miquel.

Foc

15 al 22 d'agost de 1965. Quarta ruta del foc, vall d'Estós - Aneto.

Primera part de la ruta: Marta Sellarès, M. Àngels Serra, Alba Serra, Pilar Armengol i Victòria Gascó. A la segona part, s'hi afegeixen Montserrat Armengol i dos nois del Cardenal Lluch, que aporten suport tècnic de cara a fer l'Aneto.

Fem l'Aneto el dia 20 d'agost.

La Marta Sellarès recorda que quan pujàvem, ens vam parar a l'hospital de Benasc per comprar dos o tres quilos de patates, perquè ens semblava que no tindríem prou menjar; com si no anéssim prou carregades! Precisament, uns dies més tard, a la Renclusa, vam descobrir les patates liofilitzades que portaven uns nois francesos, i que aquí encara no eren conegudes... (Alba Serra)

Esplet John F. Kennedy

Juliol de 1965. Camp d'estiu a Sant Sadurní d'Ossormort.

Em vau demanar que pensés què m'havia aportat l'escoltisme, i hi he estat pensant; crec que a través d'aquelles vivències vaig aprendre molts valors, o més ben dit, em van reforçar valors que a casa meva, i sobretot per part de la meva mare, ja m'havien inculcat, com l'amistat, compartir sense demanar res a canvi, la solidaritat, però sobretot tinc un record fabulós de totes les caps que vau passar per la meva vida: la Marta Sellarès a les daines, i la Nània i la M. Àngels a les noies guies. Vau ser un exemple de com educar amb afecte però també amb fermesa, cosa que jo sempre intento amb els meus alumnes. Crec, i això ho vaig aprendre de vosaltres, que ser rigorós no està renyit amb l'afecte i l'amistat. Lela (Aurèlia Vila)

Recordo una d'aquelles sortides en què ens havíem d'espavilar soles; amb una taronja, un tros de paper d'alumini, llumins i un ou cru ens havíem de fer el dinar, couent l'ou a les brases, dins mitja taronja buidada. Com us podeu imaginar, aquell dia no vam dinar. (M. Eugènia Dalmau)

Aplec Guspies

28 de febrer de 1965. Promesa de les daines: M. Dolors Bonet, Roser Tuneu i M. Àngels Moya, a Joncadella.

Quan era jove els meus pares em van apuntar a l'agrupament, ja que era un moviment de cultura, d'esport i de companyonia. Recordo que un dia important per a les noies d'aquella edat era el de la promesa. Nosaltres anàvem amb faldilla i ens acompanyaven els pares i els germans. Aquell acte era especial! Doncs bé, tot i tenir un record molt bonic d'aquella època, sempre recordaré la part divertida de quan em van alçar en l'aire, després de la promesa a Joncadella, i vaig caure de cul sobre un camp on hi havia ortigues! Sort que el meu pare em va curar aquella tarda, entre acudits i rialles de tots plegats! (Roser Tuneu)

Juliol de 1965. Promesa de les daines: Josefina Plaixats, Rosa Solani, Assumpta Bohigas i Rosa Rubinart, a Santa Anna de Claret.

20 al 26 de juliol de 1965. Camp d'estiu a la Guàrdia de Sagàs, (Berguedà)
Intendentes: Pilar Duocastella i Àngels Cots

Dia dels pares: 25 de juliol. Promesa de la daina Anna M. Bellorbí, i possiblement d'alguna altra.

Aplec Petit Príncep

Primer trimestre de 1965. Promesa de les daines: Montserrat Cornet i Imma Santasusana. Representació del conte *El cuc i l'estrella*.

Pasqua de 1965. Seguint una tradició a l'aplec, també aquest any es fa la cantada de caramelles a totes les cases de les daines. En el repertori de cançons, sempre n'hi ha alguna amb música d'un cant conegut i lletra adaptada pròpia de la Pasqua. La d'aquest any és "Cantem tots contents, que la Pasqua ha arribat...", amb lletra de la Montserrat Armengol sobre la música de *Marxem cara al vent*.

25 d'abril de 1965. Promesa de la daina Montserrat Mullor, a les Tàpies (Sant Fruitós de Bages)

Juliol de 1965. Promesa de la daina Carme Manubens, a Sant Benet de Bages. Representació del conte *La unió fa la força*.

5 a l'11 d'agost de 1965. Camp d'estiu a la Guàrdia de Sagàs (Berguedà). Les intendentess són, alternativament, la Marta Sellarès i la Pili Moya; l'Assumpció Armengol, la noia de la casa pairal que ens cedeix els espais per a l'acantonament, també ajuda en la intendència.

El dia de la vetlla en el foc de camp es fa la representació *Llamp ardent*, sobre la vida de dues tribus d'indis: els *uà-uàs* i els *malaues*.

Dia dels pares el 8 d'agost, amb promeses de les daines: Montserrat Comellas, Pura Travé i Montserrat Selga. En la vetllada té lloc la representació *El Petit Príncep busca un amic*.

Colla Tagore. Montserrat. Octubre-1964.

Aplec Petit Princep. Les Tàpies. 25-04-1965

Aplec Guspires. Camp d'estiu a La Guàrdia. 25-07-1965.

Aplec Petit Príncep. Camp d'Estiu: La Guàrdia de Sagàs. Juliol-1965.

FOC (Nova denominació del CLAN). Ruta Vall d'Estós - Aneto. Agost-1965.

CURS 1965-66

ESTRUCTURA

Cap d'agrupament: Montserrat Bozzo

Consiliari: mossèn Fèlix Guàrdia

FOC

Cap: Rosa Suñé

Colla novel·les Tagore

Cap: Montserrat Feu

Noies: Teresa Camprubí, Pilar de Dou, Pilar Closas, Rosa M. Casas, Montserrat Vidal, Rosa M. Vives, Àngels Cots, Júlia Núñez, Carme Casas.

Colla novel·les Pierra Benjabul

Cap: Montserrat Armengol

Noies: Xat Vives, Conxa Rubiralta, Lurdes Martín, Montserrat Vilanova, Anna M. Parcerisa, Pepi Cots, Teresa Torres, Pilar Rosinyol.

ESPLET JOHN F. KENNEDY

Major d'esplet: Nània Suñé

Ajudanta: Pilar Armengol

Noies guies: Mercè Arderiu, Roser Vila, Àngels Camprubí, Cristina Lloró, Dolors Duarri, Rosa M. Camprubí, Antònia Arderiu, Pilar Zarzuela, Glòria Millàn, Teresa Juanola, Carme Cortina, Aurèlia Vila, Elisabet Vila, Montserrat Canongia, Núria Duocastella, Roser Torra, M. Alba Badia, Josefina Bacardit, Montserrat Perramon, Carme Selga, Isabel Vila, Montserrat Cornet, M. Lluïsa Guiu, Montserrat Relat, Montserrat Comellas, Dolors Estrada, M. Eugènia Dalmau, Montse Dalmau, Carme Farré, Montse Farré i altres.

APLEC GUSPIRES

Majorala: Carme Feu

Ajudanta: Pilar Duocastella

Daines: Assumpta Bohigas, Carme Arrufat, Roser Tuneu, Pilar Badia, Àngels Arrufat, Rosa Torra, Carina Llatjós, Anna Aloy, Assumpció March, Anna Bellorbí, Llobet, Carme Romà, Mili Fornells, Rosa Solaní, M. Cinta Prat, Dolors Bonet i altres.

Algú recorda la mota Rogenca: M. Àngels Arrufat, Carme Romà, Anna M. Bellorbí, Rosa Solaní.

APLEC PETIT PRÍncep

Majorala: Alba Serra

Ajudanta: Anna M. Juanola

Daines:

Mota Rogenca: Carme Perramon, Montserrat Selga, Carme Dalmau, Roser Vilanova, Marta Torra, Josefina Tohá.

Mota Grogà: Teresa Torra, Carme Manubens, Claustre Via, Alba Fargas, Montserrat Badia, Isabel Casas.

Mota Negra: Imma Santasusana, Mireia Parera, Antònia Casas, Montserrat Mestres, Georgina Basomba, Montserrat Vila.

Mota Bruna: Roser Prat, Pura Travé, Anna M. Vidal, Glòria Molins, Rosa M. Pintó, Teresa Basomba.

ACTIVITATS EXTRAORDINÀRIES

Generals de tot l'agrupament

2 i 3 d'octubre de 1965. Sortida de tot l'agrupament amb acantonament a Santa Cecília. Cerimònia dels passos a Montserrat, (Sant Miquel).

Foc

17 d'abril de 1966. Investiment de la Marta Sellarès, a Sant Quirze de Pedret.

Sobre què m'ha aportat el guiatge, he de dir que de valors, molts: responsabilitat, treball, amicitat, respecte, obrir els ulls i descobrir, aprendre de tot el que t'envolta, superar moments difícils i formar-te preparant el futur. I d'aquí, vaig fer el pas al Camerun i Costa d'Ivori (Àfrica), col·laborant amb Agermanament i altres ONG, cooperant com a infermera o bé en tasques per al desenvolupament.

Un fet molt significatiu i personal va ser el de l'investiment guia; t'adones que ja ets gran, però no s'acaba el teu aprenentatge perquè has de portar al món el que has après. Estic segura que el pas per l'escoltisme va orientar el meu camí.
(Marta Sellarès)

5 de juny de 1966. Investiment de l'Elisabet Serra, a les Brucardes.

Què em va donar l'escoltisme? Ser útil, ajudar, participar, fer servei allà on fes falta. Això comportava organitzar molt bé el temps, no perdre ni un quart d'hora. Es treballava moltes més hores que actualment. La majoria, només teníem quinze dies de vacances, que jo sempre utilitzava per al campament d'estiu.

Jo venia de l'Acció Catòlica, i en l'aspecte de la Fe, tot i que els darrers temps ja s'havia renovat bastant, en l'escoltisme hi trobava un enfocament molt més engrescador.

La natura, la BO, l'escoltisme ensenyava a viure els valors de l'altruisme, el compromís, la germanor. Era com un joc viscut i participat molt activament.
(Elisabet Serra)

Esplet John F. Kennedy

Primavera de 1966. Promeses a Queralt: Roser Torra...

Estiu de 1966. Sortida a Santa Cecília de Montserrat (possiblement un acantonament).

Voldria destacar una sortida a Santa Cecília de Montserrat. Llavors era molt aviat per parlar de globalització, però aquell dia vaig conèixer una noia francesa, la Cécile, que venia de viatge de final de curs a Catalunya. L'empatia va ser tal que, a hores d'ara, encara ens veiem un cop l'any. Jo vaig passar temporades a casa seva, ella a casa meva, hem estat juntes en els nostres casaments, quan hem sigut mares, àvies i en el 60è aniversari. Ara fa quatre anys, vàrem tornar juntes a Santa Cecília per recordar vells temps i va ser molt emotiu. (M. Eugènia Dalmau)

Juliol de 1966. Camp d'estiu a Santa Maria de Corcó

Un record molt especial per al nostre consiliari mossèn Fèlix Guàrdia, a Santa Maria de Corcó. Recordo perfectament que convivia amb totes nosaltres i les caps; dormia en una tenda a part, una tenda molt petita. A voltes el veies pregar sol enmig de la natura, ., sorprenentment, no portava sotana! Jo el veia com un mossèn molt seriós i al mateix temps, proper. Juntament amb ell vam fer el Puigsacalm. Un profund i sincer agraïment a totes les meves caps. (Dolors Duarri)

L'escoltisme m'ha aportat el descobriment del plaer de la natura, la consciència de país, la importància de la llengua pròpia, la importància de l'esforç, el servei als altres, el valor de l'amistat. En un altre nivell, recordo que en trobades de caps vaig començar a sentir parlar, per exemple, de la Unió Europea, quan encara no era una realitat. També va ser un espai per començar a parlar de l'amor i el sexe... (Nània Suñé)

Aplec Guspies

Maig de 1966. Participació a la festa de les daines, a Gurb (plana de Vic)

A l'aplec Guspies li toca representar Escòcia: elements de vestuari típic i una representació sobre aquell país.

Juny de 1966. Promesa de les daines: Carme Arrufat, Àngels Arrufat i Anna Aloy, al Guix.

Juliol de 1966. Camp d'estiu a Guixers. Casa el Rial (Sant Llorenç de Morunys)

Intendentes: Pilar Closas i ...

El dia dels pares va ser el 10 de juliol . La missa la va dir mossèn Fèlix Guàrdia. Un dia vàrem caminar fins a Sant Llorenç i ens varen rebre amb una xocolatada en aquell bar de l'entrada, on hi ha arbres a la terrassa. (Anna M. Bellorbí)

Aplec Petit Príncep

28 de novembre de 1965. Promesa de les daines: Antònia Casas, Anna M. Vidal i Claustre Via, a les Marcetes. Representació del conte *La cabra d'or*.

Record de la meva promesa. El meu va ser una daina gravada sobre linòleum, amb un fons verd, que vaig fer guiada per l'Alba Serra, al local de sota els Carlins. L'Alba estudiava a l'Escola Massana i sabia fer aquelles coses. La meva daina va sortir amb un coll estret i llarg... Ara penso que més que una daina semblava una llama.

Em varen cantar Sobre els cims. El sacerdot que hi havia era mossèn Ciuró. (Anna Vidal)

23 de gener de 1966. Promesa de les daines: Glòria Molins, Carme Dalmau i Georgina Basomba, a Sant Vicenç de Castellet. Representació del conte *Perquè l'avet és l'arbre de Nadal*.

Maig de 1966. Participació a la festa de les daines, a Gurb (plana de Vic).

A l'aplec Petit Príncep li toca representar Mèxic: elements de vestuari típic i preparar una representació sobre aquell país. Títol de la funció: *Visita turística*.

12 al 19 juliol de 1966. Camp d'estiu a Guixers, casa el Rial (Sant Llorenç de Morunys).

La intendent principal, de tots els dies, és la Xat Vives. No recordem si va tenir alguna ajudanta una part dels dies.

El diumenge 17, diada dels pares. El matí, fem la rebuda dels pares amb la cançó especialment adaptada per a ells *Benvinguts sigueu, amics i pares*.

A la tarda, promesa de les daines Alba Fargas i Montserrat Mestres. Representació del conte *El flautista d'Hamelin*.

Recordo que la promesa va ser una cosa molt important per a mi, ja que vaig prendre'm molt seriosament les promeses que feia. Les daines van cantar-me El pobre esquimal. També vàrem representar el conte El flautista d'Hamelin (Montse Mestres)

D'aquest campament recordo que, com altres vegades, va venir uns dies mossèn Guàrdia. Ell s'instal·lava amb la seva tenda un tros enllà de la casa on érem. Una de les petites anècdotes del campament és que mossèn Guàrdia va inventar un motiu a la Carme Dalmau (la daina més riallera), i li deia Pepeta farigola. I quan ella ho sentia hi afegia: - i altres herbes. (Alba Serra)

Aplec Guspires. Caramelles. Pàsqua 1966.

Aplec Guspires. Camp d'estiu a Guixers. 10-07-1966.

Aplec Petit Príncep. Camp d'Estiu: Guixers. Juliol-1966.

Aplec Petit Príncep. Camp d'Estiu: Guixers. Juliol-1966.

CURS 1966-67

ESTRUCTURA

Cap d'agrupament: Rosa Suñé

Consiliari: mossèn Fèlix Guàrdia

FOC

Cap: Montserrat Feu

Ajudanta: Alba Serra

Colla novelles Pierra Benjabul

Cap: (probablement no van tenir cap, i van funcionar de manera autogestionada)

Noies: Xat Vives, Conxa Rubiralta, Lurdes Martín, Montserrat Vilanova, Pepi Cots, Anna M. Parcerisa, Teresa Torres, Pilar Rosinyol.

Colla Anna Sullivan

Cap: Carme Feu

Noies: Cristina Lloró, Dolors Duarri, Rosa M. Camprubí, Montserrat Vallès, Roser Vila, Joana Subirana, Trini Sobreals.

Aquest curs 66-67, i seguint les disposicions de guies San Jordi, s'implanta el desdoblament de l'esplet en noies guies (12-13 anys), i caravel·les (14-16 anys). El mateix s'havia fet a minyons escoltes implantant rangers i pioners.

ESPLET JOHN F. KENNEDY (caravel·les)

Major d'esplet: Pilar Armengol

Ajudanta: Rosa M. Vives

(És possible que a meitat de curs la Montse Vidal entri a fer equip amb la Rosa M. Vives, o a fer-li suport esporàdic, ja que la Pilar Armengol havia plegat.)

Caravel·les: Glòria Millàn, Pilar Zarzuela, Elisabet Vila, Montserrat Canongia, Núria Duocastella, Roser Torra, Alba Badia, Josefina Bacardit, Montserrat Perramon, Carme Selga, Isabel Vila, Montse Brucart, Montserrat Cornet, M. Eugènia Dalmau, Montse Dalmau, Montse Relat, i altres.

ESPLET CANIGÓ (noies guies)

Major d'esplet: Victòria Gascó

No hi havia ajudant. Pot ser tenia algun suport esporàdic.

Noies guies: Assumpta Bohigas, Pilar Badia, Mireia Parera, Glòria Piñero, Carme Arrufat, Imma Santasusana, Teresa Torra, Carme Perramon i altres.

APLEC GUSPIRES

Majorala: Pilar Duocastella

Ajudanta: Pilar Closas

Daines: Àngels Arrufat, Rosa Torra, Carina Llatjós, Anna Aloy, Assumpció March, Anna Bellorbí, Núria Zueras, Rosa Taulés, Montserrat Vendrell, Mili Fornells, Anna M. Vergés, M. Cinta Prat, Anna M. Bach, Llobet, Montserrat Valls i altres.

APLEC PETIT PRÍncep

Majorala: Anna M. Juanola

Ajudanta: Rosa M. Casas

Daines:

Mota Rogenca: Montserrat Selga, Carme Dalmau, Roser Vilanova, Marta Torra, Francesca Perramon, Anna Via.

Mota Gropa: Montserrat Mestres, Claustre Via, Alba Fargas, Montserrat Badia, Josefina Tohà, Núria Soler.

Mota Bruna: Pura Travé, Anna M. Vidal, Teresa Basomba, Rosa M. Pintó, Alba Fíguls, Montserrat Dalmau.

Mota Negra: Antònia Casas, Georgina Basomba, Isabel Casas, Montserrat Vila, Blanca Gonzalo, Mireia Llussà.

ACTIVITATS EXTRAORDINÀRIES

Generals de tot l'agrupament

8 i 9 d'octubre de 1966. Acampada de tot l'agrupament a Monistrol de Calders, per fer la cerimònia dels passos.

Foc

19 de novembre de 1966. Investiment de la Montserrat Bozzo, a la Tossa de Montbui (Igualada)

Febrer de 1967. Diada del Pensament: intercanvi de regals.

29 i 30 d'abril i 1 de maig de 1967. Organització, per part del foc del nostre agrupament, del Camp de Primavera per a novelles, a Sant Pere de Graudescales, a nivell de la demarcació de Vic-Manresa. Hi assisteix la colla Anna Sullivan del nostre agrupament, i altres novelles del sector.

13 de maig de 1967. Investiment de la M. Àngels Serra, a Joncadella.

20 al 27 d'agost de 1967. 5a Ruta del foc, a la Cerdanya: Martinet - Aràns - llacs de la Pera (Perafita) - Cap de Reg - Meranges (Puigpedrós).

Fan la ruta: Alba Serra, Pilar Duocastella, Pilar Closas, Anna M. Parcerisa del foc, i Dolors Albets i Carme Barandalla, aqueles.

Un bon record, meravellós, d'aquesta ruta per la Cerdanya; van ser uns dies de convivència i descobriment del país, per a mi molt importants. Els records després de tant temps són imprecisos, però en queda una empremta que no s'oblida. Un dels dies teníem programat pujar al Puigpedrós; de bon matí ens vam disposar a iniciar la ruta, però a mig camí el temps ens va fer desistir i vam haver de tornar. Efectivament, la tempesta va ser considerable. Baixant del refugi cap a Meranges, plovia a "bots i barrals". Un bon "samarità" que baixava amb un cavall, ens hi va carregar les motxilles; així vam poder córrer més, i cap a casa del Niño de Meranges, (l'alcalde del poble!!). Ens van acollir xopes com ànecs!! Fins i tot les calces portàvem molles; encara recordo la roba estesa... (Pilar Closas)

Esplet John F.Kennedy (caravel·les)

Juliol de 1967. Ruta Núria – Setcases

Recordo la dificultat de fer el Nou Creus. No podíem pujar la tartera final a causa del pes de les motxilles; recordo que fèiem un pas endavant i tres enrere. Un grup d'espeleòlegs que feien la mateixa ruta van veure que patíem molt i ens van pujar les motxilles fins al cim. A part d'això, va ser una ruta meravellosa de natura, convivència i amistat. (Maria Eugènia Dalmau).

La Montse Vidal, que va anar a fer suport a la Rosa M. Vives, en recorda un foc de camp a Núria, amb uns nois molt animats. També, que alguns dels dies hi va anar mossèn Màrius, (que a vegades col·laborava amb l'agrupament). Recorda moltes converses amb les noies i molt bon ambient. En té un record magnífic que coincideix amb el que n'expliquen ara algunes de les noies del grup; la Roser Torra deia un dia que va ser "la ruta de la felicitat..." (Alba Serra)

Esplet Canigó (noies guies)

Juliol de 1967. Camp d'estiu a Sant Pere de Graudescales.

Aplec Guspies

Juliol de 1967. Camp d'estiu a Riaub (Vallcebre)

El diumenge 9 de juliol, dia dels pares. Fa la promesa l'Anna M. Vergés, i possiblement alguna daina més.

Aplec Petit Príncep

30 d'abril de 1967. Promeses a Joncadella de les daines: M. Teresa Basomba, Josefina Tohà, Marta Torra i Roser Vilanova.

Juliol de 1967. Camp d'estiu a Riaub (Vallcebre)
Intendentes: Xat Vives i Conxa Rubiralta

El dia dels pares fan la promesa: Montserrat Badia, Isabel Casas, Rosa Pintó i Montserrat Vila.

La casa de Riaub era molt vella i destartalada, però era fascinant. Dormíem amb màrfegues a terra. (Montse Mestres)

Va pedregar... molt. La Xat deia que eren com ametlles... (Anna Vidal)

Recordo que era el meu primer campament de daina. Vàrem representar un conte (després de molts assajos): Piccolo i Saxo. La casa de Riaub estava situada a prop de la carretera, però tenia la riera bastant lluny, s'havia de baixar al fons de la vall i, al migdia, això volia dir costa amunt; al final vàrem optar per banyar-nos en un petit canal, amb aigua molt freda, que passava una mica més amunt de la carretera. Aquesta finca de Riaub actualment és un càmping. (Anna Via)

*Ep, daines! Us recordeu de quan fèiem la promesa...?
Al mig d'una esplanada, la majorala o l'ajudant cridaven al Gran Cercle: Dat...! i quan les daines sentíem aquest crit, ens posàvem a córrer, en ordre i per motes tot cantant la cançó: "Nostra Llei és el jugar i a tothom hem d'ajudar. Dat, dat, dat, la daina ajuda tothom".*

En un lloc destacat del cercle hi havia la cap d'agrupament, el mossèn, la majorala i l'ajudant que portava el nostre tòtem. A la part exterior del cercle s'hi aplegaven els pares, germans, familiars, amics etcètera. Era tot un acte social... la daina acompanyada per la daina primera de la seva mota i la majorala es col·locaven al centre i anaven repassant la Llei de les daines:

- La daina diu sempre la veritat
- La daina és neta i endreçada
- La daina creu els grans
- La daina és valenta i alegre
- La daina ajuda tothom
-

Tot seguit davant de tota la unitat fèiem la promesa: "Jo prometo... fer tot el que pugui per estimar Déu, la Pàtria, l'Església i obeir la Llei de l'aplec".

Llavors tot l'aplec et cantava la cançó que els havies demanat. La Montserrat Badia ens va demanar No tardis Jack (encara avui, 2011, després de 44 anys, se'n recorda).

El dia de la promesa et regalaven el fulard de l'agrupament, la daina hi posava el cinyell (disseny propi, era únic, te l'havies de fer tu mateixa) per subjectar el fulard i ja el podies lluir. A partir d'aquesta data, quan la majorala o l'ajudant saludaven: "daines, tant com..." les que havien fet la promesa podien respondre "...puc"... tot fent la salutació amb els dits de la mà.

Com a festa de la promesa es preparava una representació on les daines que l'acabaven de fer eren les protagonistes de la història. Els pares d'aquestes daines ens portaven coca, xocolata, galetes... i alguna gormanderia per acabar-ho de celebrar.

El tòtem era la història de l'aplec: cada vegada que una daina feia la promesa posava una xinxeta de color groc al tòtem i una cinta de color marró on hi havia el seu nom i la data de la promesa. Quan una daina passava una flor (carnets) posava al tòtem una cinta blava o vermella segons la flor que havia aconseguit i, a mesura que anava fent diverses especialitats (mareta, ciclista, cap gros, jardinera...), també s'hi afegien cintes amb altres colors. Tot plegat quedava ben vistós! (Montserrat Badia, Marta Torra, Claustre Via)

Jo tinc encara els quatre carnets que havíem de passar, el marró, el blau, el groc i el vermell. Quan passaves una prova, la majorala te la signava al carnet i t'hi posava el segell. (Anna M. Bellorbí)

Esplet Canigó. Noies Guies. 1967.

Colla Tagore i Colla Saint Éxupéry. 1967.

FOC. Ruta Llacs de La Pera - Malniu. Agost-1967.

CURS 1967-68

ESTRUCTURA

Cap d'agrupament: Rosa Suñé

Ajudanta: Alba Serra

Consiliari: mossèn Fèlix Guàrdia

FOC

Cap: Pepita Miret?

Colla novel·les Anna Sullivan

Cap: Carme Feu

Noies: Cristina Lloró, Dolors Duarri, Rosa M. Camprubí, Montse Vallès, Roser Vila, Joana Subirana, Trini Sobrebals.

Colla novel·les Marie Curie

Cap: Xat Vives

Noies: Roser Torra, Núria Duocastella, Montse Brucart, Montserrat Morera, Josefina Subirana, Montse Perramon.

Colla novel·les Albert Schweitzer

Cap: Pilar Duocastella

Noies: Josefina Bacardit, M. Alba Badia, Margaret Coll, Montse Dalmau, M. Eugènia Dalmau.

Aquest curs es van fer dues col·les de novel·les de primer curs, ja que eren moltes noies procedents de l'esplet.

ESPLET JOHN F. KENNEDY (caravel·les)

Major d'esplet: Rosa M. Vives

Sembla que anava sola. És possible que la Montse Vidal fes algun suport esporàdic.

Caravel·les: Carme Selga, Isabel Vila, Montse Cornet, Montserrat Relat i altres.

ESPLET CANIGÓ (noies guies)

Major d'esplet: Victòria Gascó

No hi havia ajudant. Pot ser tenia algun suport esporàdic.

Noies guies: Assumpta Bohigas, Pilar Badia, Mireia Parera, Glòria Piñero, Carme Arrufat, Imma Santasusana, Teresa Torra, Montse Selga, Elena Sala, Montse Sala, M. Dolors Bonet, Alba Cisneros, Roser Prat i altres.

APLEC GUSPIRES

Majorala: Pilar Closas

Ajudanta: Carme Casas

Daines: Àngels Arrufat, Rosa Torra, Carina Llatjós, Anna Aloy, Assumpció March, Anna M. Bellorbí, Montserrat Alegre Nadal i altres.

APLEC PETIT PRÍncep

Majorala: Rosa M. Casas

Ajudanta: Lurdes Martín

Daines:

Mota Rogenca: Carme Dalmau, Rosa M. Pintó, Teresa Basomba, Francesca Perramon, Anna Via, Anna M. Corrons.

Mota Grogà: Montserrat Mestres, Josefina Tohá, Marta Torra, Montserrat Dalmau, Blanca Gonzalo, Rosa Rial.

Mota Bruna: Anna M. Vidal, Montserrat Badia, Montserrat Vila, Núria Solé, Mireia Llussà, Imma Serra.

Mota Negra: Claustre Via, Georgina Basomba, Roser Vilanova, Alba Fíguls, Neus Parcerisa, Isabel Botella.

ACTIVITATS EXTRAORDINÀRIES

Generals de tot l'agrupament

Octubre de 1967. Sortida de tot l'agrupament, per fer la cerimònia dels passos.

Foc

Colla novelles Anna Sullivan

Estiu de 1968. Camp d'estiu a Llavorsí (Pallars Sobirà)

Aquell curs la nostra cap Carme Feu, com a camp d'estiu, ens va deixar treballar la sortida a Llavorsí (Pallars Sobirà). Fou una de les primeres experiències de pedagogia activa i es podria dir de coeducació, ja que anava combinada amb la sortida dels nois novells del Cardenal Lluç, del qual en Pere Via era el cap. Aquesta sortida fou planificada per nosaltres, noies i nois, aportant horaris de transports públics, temes de reflexió per a cada dia, així com textos preparats per al bon dia i la bona nit...També hi vàrem fer un acte de servei vers el poble de Llavorsí que, gràcies al senyor rector, ens va donar contactes per allotjar-nos a l'escola pública.

Vàrem fer una rua per tot el poble, que ja estava anunciada, i així poguérem recollir tota la canalla, i gent gran també. Sé que va resultar una gran festa que els va fer passar una bona tarda, plena de jocs, cants i danses... Recordeu aquella de les monges?... “Cols sense oli, més salades que un dimoni...”.

Un sincer i profund agraïment a totes les meves caps! (Dolors Duarri)

Esplet John F. Kennedy

Juliol de 1968. Camp d'estiu a...

Esplet Canigó

24 i 25 de febrer de 1968. Participació a la trobada de noies guies, sector Manresa, a Balsareny.

Possiblement, la participació de les noies guies en aquesta trobada de Balsareny i també en la de l'estiu al camp de la Cerdanya, era propiciada pel fet que, en aquell moment, la Nània Suñé era comissària de noies guies del sector Manresa.

Juliol de 1968. Participació al Campament Internacional a Isòvol, municipi d'Alp (Cerdanya), organitzat des de Catalunya pel Comisariat de noies guies. La Trini Sobrebals, de la colla Anna Sullivan, va al campament com a ajudant de la cap Victòria Gascó. Hi participen unes deu noies. També hi assisteix en Pep Massana.

L'estiu del 1968 vàrem assistir a un Camp Internacional de noies guies a una gran esplanada entre els municipis d'Alp i Isòvol, a la Cerdanya. En aquest camp hi assistíem unes 900 noies de França, Bèlgica i Catalunya. No recordo si hi havia algú de l'Estat espanyol.

Nosaltres érem un grup d'unies deu noies, i de caps la Victòria Gascó i la Trini Sobrebals. També va venir mossèn Josep Massana com a consiliari. Per mi, aquest camp va ser una experiència increïble, de les que recordo més de la meua època escolta. Veníem de la nostra Manresa, creient que érem el melic del món, i ens vàrem trobar amb grans quantitats de noies, totes molt ben organitzades, que només de mirar-ho se'm fonien els ulls.

L'organització va ser impecable. Cada dia hi havia moltíssimes activitats, tothom sabia on era i on havia de ser, la intendència va ser impecable, i moltíssims moments de passar-nos-ho bé però també de recolliment amb les misses i les rotllanes de reflexió (no recordo com en dèiem). Recordo la festa d'inauguració, amb majorets incloses (era la primera vegada que en veia), i fent una patxoca increïble. També l'hora dels adéus va ser espectacular. Una rotllana de totes les noies del camp, que no veies les que hi havia a cent metres i menys les que hi havia al fons, no veies on s'acabava allò. Però les cançons totes a l'uníson... una passada!

Les activitats no les recordo gaire però sé que cantàvem molt i que també vàrem fer moltes danses, cada dia.

Per acabar-ho de recordar, aquesta tardor ens vam trobar amb l'Alba Serra i la persona que era comissària general i que va organitzar aquell campament. Va ser un a trobada molt entranyable, ens va explicar tota la cuina de com es va organitzar el camp. Una aposta, com moltes altres, que comencen per ser gairebé una aposta personal, els del voltant et deixen fer a veure què passa, si surt bé o no, i quan tot surt bé no es recorden de qui havia estat l'ànima de tot allò. Però com moltes vegades, continuem mirant endavant amb la consciència de la feina ben feta, encara que la llueixin uns altres.

En aquesta trobada la Montserrat Obiols ens va explicar el moment en què s'havia plantejat el camp. Era un moment de canvis en el Comisariat d'Escoltes de Catalunya, en què es volia passar a fer les activitats que et portaven a aconseguir els estels, activitats que fossin útils per a la vida diària de l'escolta, més que reflexions filosòfiques. És a dir, les activitats estaven muntades en diferents grups: socorrisme, expressió corporal, i dues més que no recordo. I aquest era el fil conductor del Camp Internacional.

L'organització prèvia del camp va ser com era tot allò que es feia en ple franquisme: excuses, mitges veritats, l'església pel mig no sabent ben bé el paper que hi feia, i l'empenta d'un grup petit de persones que s'arriscava a tot. I va sortir molt bé.

L'organització logística va ser un èxit, no hi va haver cap problema que no es pogués resoldre abans que arribés a les noies. Les activitats eren molt distretes i no hi havia gaires estones mortes, al contrari, tot ple d'activitats. I el nostre grup anava avançant els dies del camp amb molta complicitat.

Recordo que quan jo vaig tornar a casa meva, vaig tornar amb una sensació de pertànyer a una gran organització, que no només feia les coses habituals de cada cap de setmana, sinó que formava part d'un conjunt que podia fer coses "molt grosses i molt serioses". (Assumpta Bohigas, desembre del 2014)

La trobada amb la Montserrat Obiols aquesta tardor va ser molt emotiva. Ella va ser la impulsora del camp. El primer cop que li vaig preguntar pel camp, ja vaig notar que s'entusiasmava i que tenia moltes ganes de parlar-ne.

El cas és que un parell d'anys abans d'aquell camp, el 1966, en el moment en què es va desdoblar l'esplet en noies guies i caravel·les, ella va entrar de comissària de noies guies. Va trobar que la metodologia que s'aplicava fins a aquell moment quedava antiquada i poc motivadora per a les adolescents i que calia renovar plantejaments. Es va dissenyar un programa per treballar diferents àmbits, entre els quals: socorrisme, expressió, campisme... Durant dos cursos es van anar treballant els àmbits a partir de diferents trobades, que

organitzaven els grups de diferents comarques. El camp de la Cerdanya, amb participació de noies de França i Bèlgica, culminava el treball d'aquests dos anys.

Ens va parlar també de les dificultats i oposició que va trobar a l'hora d'organitzar el camp, començant per gent de la pròpia organització que argumentaven que una convocatòria de tanta envergadura, podia generar problemes de tipus polític. Recordem que era ple franquisme i que l'escoltisme com a tal estava prohibit. Però, afortunadament, en aquell moment l'església progressista apostava fortament per l'escoltisme i van aconseguir una mena de carta de recomanació del bisbe, en el sentit que era un camp de formació. Fins i tot "es van guanyar el favor" de la Guàrdia Civil de Bellver, que cada dia feia una ronda pel camp, no pas per reprimir res, sinó com a acte de servei.

La nostra conclusió és que la Montserrat Obiols ens va parlar d'un d'aquells moments de passos importants que fan tots els col·lectius. Que ella i el seu equip van impulsar, en la branca noies guies, una renovació que en aquell moment l'escoltisme necessitava. (Alba Serra, 1 de desembre de 2014)

Aplec Guspires

Juliol de 1968. Camp d'estiu a Escrigues, Santa Maria de Merlès.
Intendentes: Dolors Duarri i...

El dia 7 de juliol, dia dels pares.

Aplec Petit Príncep

Juliol de 1968. Camp d'estiu a Escrigues, Santa Maria de Merlès.
Intendentes: Rosa M. Camprubí i Fina Bacardit

El dia 14 de juliol, dia dels pares. Promesa de les daines: Núria Solé, Anna Via i Alba Fíguls.

*Dormíem en una casa molt maca. Dèiem que "no era de cau". Varem fer estels.
(Anna Vidal)*

Recordo Escrigues com una torre d'estiueig, amb un gran jardí al davant de la casa i amb molt de bosc al darrere, això sí, tota emmurallada. També recordo que hi va haver un problema amb l'aigua potable i que totes anàvem tenint "indisposicions intestinals", però tot es va arreglar amb... arròs bullit! (Anna Via)

Recordo la casa com una torre de burgesos, amb una galeria tancada amb portes modernistes, i uns espais molt grans, amb una porta que corria. Tot i que

la casa estava totalment buida, sense mobles ni parets, i nosaltres dormíem a terra amb màrfegues, a mi m'agafava per pensar com hi havien viscut abans. També hi havia una terrassa molt gran, i recordo que al vespre cantàvem cançons al voltant del foc. Aquell estiu cada mota va construir una cabana amb troncs del bosc. (Montse Mestres)

ALTRES FETS

El local dels Carlins (a l'actual carrer de la Sabateria), on érem des de l'any 1963, resultava petit i poc convenient per les humitats i la manca de llum i ventilació. No sabem exactament si va ser només aquesta la raó, o si també els propietaris ens volien fora, el cas és que es va fer un nou trasllat al carrer de Tres Roures número 9, en una planta baixa cedida per la família Vidal, pares d'una noia de l'agrupament.

Però com el cau del carrer de la Sabateria, res tan cova. Recordo que feia molta il·lusió tot el que fèiem per posar-lo bonic. (Montse Mestres)

ALGUNES CONSIDERACIONS

En aquesta època, s'anava fent més evident la manca de caps. D'una banda, era conseqüència d'haver ampliat per baix, formant dos aplecs feia uns anys, que per dinàmica pròpia requeriria cada curs més nombre de caps; i aquestes noies en edat de ser-ne provenien d'una època en què l'agrupament era més reduït. D'altra banda, algunes noies marxaven a estudiar a fora just en el moment que ja podien responsabilitzar-se d'algun grup. Hi havia, però, un altre element que començava a canviar el panorama. Algunes caps, principalment les que portaven grups d'adolescents, manifestaven una certa impotència davant de problemes de disciplina, de manca de motivació, etc. L'educació més oberta que havíem començat a implantar, tant nosaltres, com també per part d'algunes famílies, donava com a resultat unes criatures més exigents, amb un sentit de la llibertat molt potent. I això contrastava amb la realitat que havíem viscut fins llavors, quan el que disposaven les caps era quasi sempre ben rebut i obeït. Eren temps de canvis, els aires del maig francès començaven a fer forat i possiblement no estàvem preparades per encarar noves maneres d'educar. He trobat fa poc l'esborrany d'una carta que vaig enviar a la Montse Feu el juliol del 68; jo havia fet equip amb ella com a caps del clan fins feia uns mesos quan ella se n'havia anat a estudiar sociologia a París. En les nostres cartes ens explicàvem com anava l'agrupament; ella s'interessava per les noies de la seva antiga colla de novel·les, em preguntava com responien com a caps. Jo la posava al corrent de la situació; en un paràgraf jo li escrivia: -A l'agrupament, ja tornem a tenir els grans problemes de caps per a l'any vinent. Les dels esplets, en un principi, diuen que pleguen totes; estan desanimades perquè les unitats no responen, i és cert que el grup de caravel·les ha anat molt malament. Ara, durant l'estiu, amb la Rosa volem anar mantenint el contacte amb elles, a veure si s'aixequen una mica els ànims...-. El cas és que, realment, el proper curs vam

haver de fer “foc nou” a l’esplet, i van entrar de caps les joveníssimes Cristina Lloró i Roser Vila. (Alba Serra)

Noies Guies. Camp Internacional a la Cerdanya.
Juliol 1968.

Noies Guies. Camp Internacional a la Cerdanya.
Juliol 1968.

CURS 1968-69

ESTRUCTURA

Cap d'agrupament: Rosa Suñé

Ajudanta: Alba Serra

Consiliaris: mossèn Fèlix Guàrdia i mossèn Josep Massana, (probablement és en aquest curs que s'incorpora per complementar la tasca de consiliari)

FOC

Cap: Pepita Miret ?

Colla novelles Marie Curie

Cap: Xat Vives

Noies: Roser Torra, Núria Duocastella, Montse Brucart, Montse Morera, Josefina Subirana, Montse Perramon.

Colla novelles Albert Schweitzer

Cap: Pilar Duocastella

Noies: Josefina Bacardit, M. Alba Badia, Margaret Coll, Montse Dalmau, M. Eugènia Dalmau.

Colla novelles...

Cap: ?... És possible que, a manca de cap, en fes la funció Pep Massana

Noies: Montse Cornet, Isabel Vila, Carme Selga, Montse Relat, Lali Masats, Assumpta Bohigas...

ESPLET

No queda clar si en aquest moment encara en dèiem esplet, ja que s'havia implantat el concepte noies guies i caravel·les, i el nom d'esplet no sabem si es mantenia.

En aquest curs 68-69, d'altra banda, hi comença a haver el problema de manca de caps. Concretament a l'esplet, després de dos cursos amb desdoblament noies guies i caravel·les, aquest curs només hi va haver un grup, molt nombrós, que devia incloure noies de les dues edats. La Cristina Lloró i la Roser Vila es van estrenar com a caps, sense cap experiència anterior.

Caps: Cristina Lloró i Roser Vila

Noies: Teresa Torra, Mireia Parera, Pilar Badia, Glòria Piñero, Carme Arrufat, Imma Santasusana, Montse Selga, Carme Manubens, Antònia Casas, Àngels Arrufat, Rosa Torra, Carina Llatjós, Anna Aloy, Assumpció March, Anna M. Bellorbí, Carme Dalmau, Anna M. Vidal, Montse Mestres, Gina Basomba, Roser Vilanova, Alba Fíguls, Montse Vendrell, Anna M. Segura, Montse Sala, M. Alba Fargas, Mili Fornells, Solé i altres.

APLEC GUSPIRES

Majorala: Carme Casas

Ajudanta: Dolors Duarri

Daines: Lourdes Dalmau, Antònia Dalmau, Loles Vives, Lidia Montaña, Rosa Taulés, Mercè Arrufat, Montse Alegre, Imma Serra, ...

APLEC PETIT PRÍNCEP

Majorala: Lurdes Martín

Ajudanta: Rosa M. Camprubí

Daines: Rosa M. Pintó, Teresa Basomba, Francesca Perramon, Anna Via, Anna M. Corrons, Josefina Tohá, Marta Torra, Montserrat Dalmau, Blanca Gonzalo, Rosa Rial, Montserrat Badia, Montserrat Vila, Núria Solé, Mireia Llussà, Imma Serra, Claustre Via, Neus Parcerisa, Isabel Botella, Alba Fíguls, Marta Basomba i altres.

ACTIVITATS EXTRAORDINÀRIES

Generals de tot l'agrupament

Octubre de 1968. Jornada dels passos d'unitat.

Foc

Colla novelles Marie Curie

11 al 13 d'octubre de 1968. Sortida Núria - Nou Creus.

Colla novelles Albert Schweitzer

Camp de Setmana Santa 1969. Montgrony

Aquesta estada per Setmana Santa al santuari de Montgrony va ser amb molta neu, que ens impedia baixar a Gombreny. Quin fred! (M. Eugènia Dalmau)

Estiu de 1969. Camp d'estiu a Sant Climent de Taüll, en una casa del poble.

Setembre de 1969. Bivac a Calders.

Aquest va ser el meu últim curs a l'agrupament, ja que per motius d'estudis vaig marxar de Manresa. La darrera sortida va ser un bivac a Calders, i no recordo haver rigut tant com aquella nit! (M. Eugènia Dalmau)

Colla novelles... (la que no tenia cap, i potser en feia la funció Pep Massana)

Camp de Setmana Santa 1969. Segur de Calafell.

Esplet (noies guies i caravel·les juntes)

Juliol de 1969. Camp d'estiu a Vilada.

Intendentes: Assumpció Zuera i ...

Després vaig passar a guies amb la Cristina Lloró i la Roser Vila i vàrem fer el campament a Vilada. En aquest campament, a les caps els ho vam fer passar una mica malament, ja que anàvem al poble de Vilada a jugar a màquines. No creïem gaire el que ens deien que havíem de fer. Un dia vam trobar uns minyons que estaven acampats una mica més amunt que nosaltres, i les dues líders nostres varen dir als nois que a la nit aniríem a veure'ls; van quedar en un punt entre els dos camps. Aquestes dues noies ens van anar fent sortir de les tendes, tenda per tenda, en silenci, i ens portaven cap al camí. Una vegada érem totes allà, vam anar marxant cap a trobar els nois, i el que ens vam trobar va ser els seus caps que ens estaven esperant, ja que els nois els ho havien explicat. Per tant, l'endemà vam rebre el nostre càstig: no podíem anar-nos a banyar.

El curs següent, com que érem moltes noies guies, la Cristina es va quedar amb les grans, i les petites ens vam quedar sense cap. (Àngels Arrufat)

D'aquest campament també me'n recordo força, que va ploure molt i de riure molt. També de la sortida de nit per visitar el campament de nois, i d'un dia que varem fer supervivència per grups i que vàrem menjar en una casa de pagès, i ens vàrem mullar al riu en voler travessar-lo. I la gimcana que van fer el dia dels pares, i que jo me'n vaig escaquejar. Un cert sentiment d'oposició vers la norma. Crec que no va ser fàcil per a les caps. (Montse Mestres)

Hi havia alguna noia gran que tibava tot el camp. Ens vàrem aixecar a la nit per anar a un campament de nois. Al camp només varen quedar dues noies...

El dia de supervivència va ploure tant...

Encara em recordo del fred i les calcetes molles! (Anna Vidal)

Jo recordo que fent una activitat vàrem fer autostop per anar a Vilada i al meu grup ens hi va portar un camioner. Impensable avui en dia! També recordo la pluja que diu l'Anna i que tot ens va quedar xop. També recordo com cantàvem les cançons de la Trinca. I em sembla recordar també que les caps van tenir problemes per muntar el campament, perquè al lloc on havíem d'anar ja estava ocupat i ens van deixar un espai diferent del que havien vist. (Anna M. Bellorbí)

Aplec Guspires

Juliol de 1969. Camp d'estiu a Sant Hilari Sacalm.

Intendentes: M. Eugènia Dalmau i Imma Santasusana

Promesa de les daines: Lúdia Montaña...

Aplec Petit Príncep

Juliol de 1969. Camp d'estiu a Sant Hilari Sacalm.

El dia dels pares fan la promesa: Anna Corrons...

La casa era com un antic balneari, on la gent, antigament, anava a prendre les aigües, amb una font i uns jardins. Allà on hi havia la font, suposadament terapèutica, hi havia a la paret tot un seguit de forats on la gent hi podia deixar el got, mentre feia les cures.

Vàrem fer una descoberta del poble de Sant Hilari visitant algunes de les seves fonts. (Anna Via)

ALTRES FETS

Aquest curs es va fer un nou canvi de cau, i vam deixar el pis provisional que ens havien cedit al carrer de Tres Roures per anar a un local llogat, una petita nau industrial relacionada amb el tèxtil, al carrer de la Circumval·lació. El local resultava més espaiós que tots els altres caus que havíem tingut; com que inicialment era una sola peça, es va compartimentar amb un sistema d'envans en sec, d'un material similar al que més endavant va ser el pladur.

Els treballs de cerca d'aquest local crec que van ser una mica llargs, ens va costar força trobar-lo; en aquell moment jo feia equip a l'agrupament amb la Rosa Suñé, que n'era la cap.

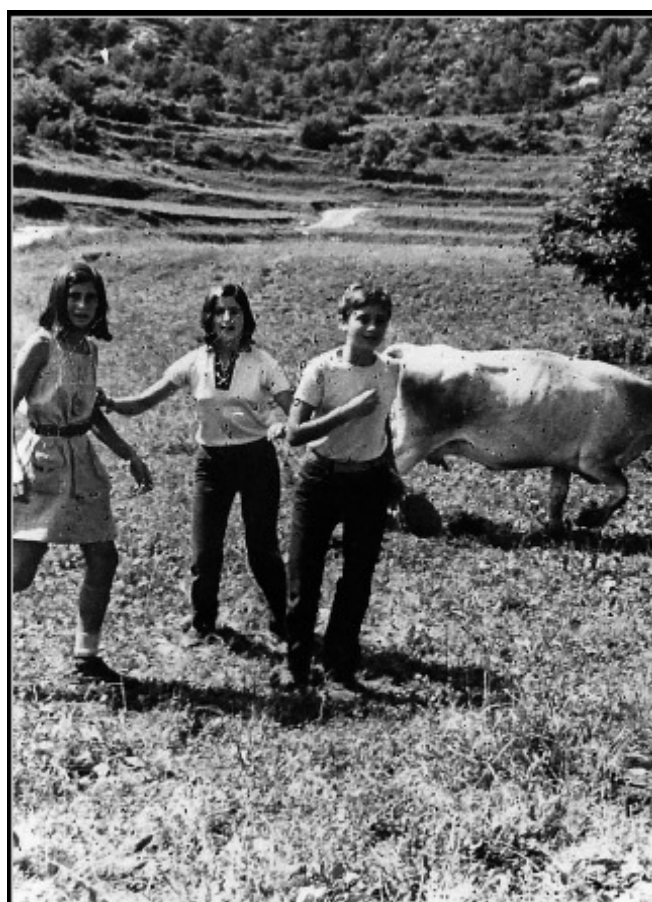
Recordo molt els treballs d'adequació dels espais amb el senyor Pintó, pare d'una noia de l'agrupament. Va ser ell qui va proposar el sistema de divisions, que en aquell moment era innovador; ens va ser de gran ajuda la seva

col·laboració, ja que amb el sistema convencional d'obra, no ho hauríem pas pogut dur a terme pel cost que hauria representat. Nosaltres n'estàvem satisfetes en aquest sentit; no obstant això, després, van sorgir alguns problemes, que no recordo com vam resoldre. En ser els envans oberts per dalt, ja que la coberta tenia molta alçada, hi havia problemes de soroll quan coincidien diversos grups. I algunes caps reclamaven solucions amb una certa exigència... Ho recordo com un problema que ens va superar una mica... Ara, molts anys més tard, i a partir del que escriu la M. Àngels Lladós en aquest mateix document, m'assabento que aquests problemes van anar a més i van ser motiu de cercar un altre local, cap a l'any 1974. Poc ens pensàvem, la Rosa Suñé i jo, que aquell cau acabaria tan malament! (Alba Serra)

Noies Guies. Camp d'estiu: Vilada. 1969.

Noies Guies. Camp d'estiu: Vilada. Juliol 1969.

CURS 1969-70

ESTRUCTURA

Cap d'agrupament: Alba Serra

Consiliaris: mossèn Fèlix Guàrdia i mossèn Josep Massana

TRUC

(No sabem exactament en quin moment es va començar a utilitzar el nom de Truc, en lloc de l'anterior Foc; pot ser que fos en aquest curs)

Colla novelles...

Cap: ? Podria ser que en fes la funció Pep Massana, com en el curs anterior?

Noies: Montserrat Cornet, Isabel Vila, Carme Selga, Montse Relat, Lali Masats, Assumpta Bohigas...

ESPLET

Caravel·les

Caps: Cristina Lloró i Roser Vila

Noies: Mireia Perera, Pilar Badia, Glòria Piñero, Carme Arrufat, Montse Selga, Carme Manubens, Antònia Casas, Imma Santasusana, Teresa Torra, i altres.

Noies guies I

Noies: Àngels Arrufat, Carme Dalmau, Rosa Torra, Carina Llatjós, Anna Aloy, Assumpció March, Anna M. Bellorbí i altres.

(Aquestes noies, d'edat de noies guies de segon nivell, que ja havien estat un curs a l'esplet, es queden sense cap durant tot el curs 69-70. Possiblement l'experiència del curs anterior, amb noies de les dues edats totes juntes en un grup nombrós, i amb les complicacions finals del camp de Vilada, va portar les caps a quedar-se només amb el grup de caravel·les).

Noies guies II

Caps: Montserrat Brucart i Maria Gallart

Noies: Rosa Pintó, Teresa Basomba, Josefina Tohá, Marta Torra, Blanca Gonzalo, Montserrat Badia, Montserrat Vila, Imma Serra, Claustre Via, Rosa Taulés, Montserrat Alegre, Mercè Arrufat, Loles Vives...

(Grup de noies procedents de daines dels dos aplecs)

APLEC GUSPIRES

Majorales: Dolors Duarri i Montse Dalmau

Daines: Antònia Dalmau, Lourdes Dalmau...

APLEC PETIT PRÍncep

Majorales: Roser Torra i Núria Duocastella

Daines: Anna Via, Anna Corrons, Montserrat Dalmau, Rosa Rial, Núria Solé, Mireia Llusa, Neus Parcerisa, Anna Botella, Isabel Botella, Mite Selga, Montserrat Huarte, Mercè Dalmau, Núria Torra, i entren noves unes nenes de Casa Caritat.

ACTIVITATS EXTRAORDINÀRIES

Generals de tot l'agrupament

Novembre de 1969. Sortida d'inici de curs de tot l'agrupament. Cerimònia dels passos d'unitat a la Colònia Antius (Callús).

A la festa del pas d'unitat, les daines del Petit Princep, que vam passar a noies guies, vam ser obsequiades amb un quadre fet per les nostres caps com a record de la nostra estada en aquesta unitat. Al quadre hi ha una fotografia de la glacera de l'Aneto amb el cim al fons, un clauet on ens hi van penjar totes les cintes (promesa, flor blava, flor vermella, especialitats...) que cadascuna de nosaltres tenia en el tòtem... Ah! la xinxeta groga es va quedar al tòtem com a senyal de l'estada de daina a l'aplec.

(Montserrat Badia, Marta Torra, Claustre Via)

Esplet

Caravel·les

Juliol de 1970. Camp d'estiu a...

Noies guies II

Juliol de 1970. Camp d'estiu a la font del Roquer (Vilada, a prop de Sant Ramon, entre Vilada i Castell de l'Areny)

Érem molt poques noies, només hi havia quatre tendes al camp: dues per a les noies, una per a les caps i intendents i l'altra era per a la intendència i el material... Va ser un camp tot petitó.

Vam descobrir que els llegums, abans de coure'ls, s'havien de posar a estovar, així ho deia la xuleta que portava la nostra cap Montserrat Brucart, dictada per la seva mare... que, per cert, van quedar molt bons! (Claustre Via)

Aplec Guspires

Juliol de 1970. Camp d'estiu a Setcases (rectoria)

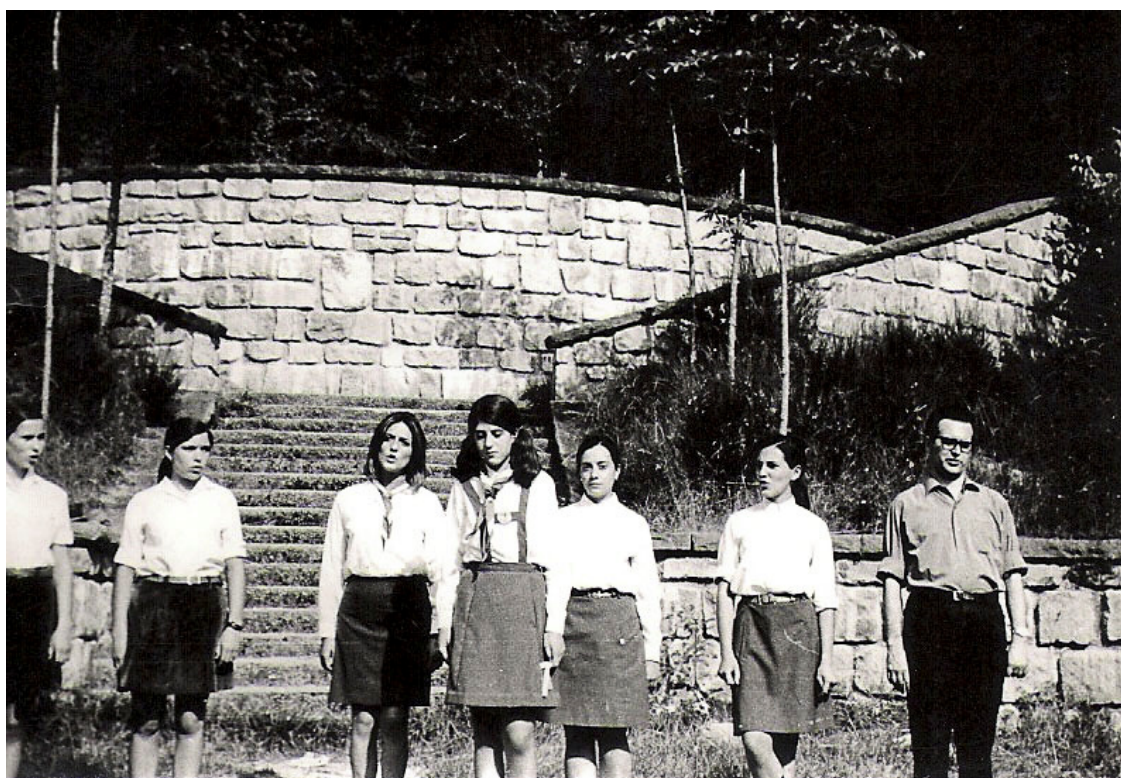
Aplec Petit Príncep

Juliol de 1970. Camp d'estiu a Setcases (rectoria)

Intendentes: M. Teresa Torra i Imma Santasusana

ALTRES FETS

És destacable el fet, esmentat més amunt en l'apartat d'organització de les unitats, que aquest curs 69-70 les noies més grans de l'edat de noies guies, que ja havien estat un curs a l'esplet, es queden sense activitat tot el curs per manca de caps.

Aplec Guspieres. Camp d'Estiu Sant Hilari Sacalm: Promesa. 1969.

Totem Aplec Petit Princep.

CURS 1970-71

ESTRUCTURA

Cap d'agrupament: Alba Serra

Consiliaris: mossèn Fèlix Guàrdia i mossèn Josep Massana

TRUC

Caps: ?

Noies: Mireia Perera, Carme Arrufat, Imma Santasusana, Teresa Torra, i altres.

CARAVEL·LES I

Cap: Podria ser l'Anna Vall, que també portava caravel·les II?

Noies: Montse Selga i altres ... (possiblement un grup poc nombrós)

CARAVEL·LES II

Cap: Anna Vall

Noies: Àngels Arrufat, Carme Dalmau, Rosa Torra, Carina Llatjós, Anna Aloy, Assumpció March, Anna M. Segura, Anna M. Bellorbí, Carol i altres.

(Aquest grup és el que el curs anterior no va estar actiu per manca de cap)

NOIES GUIES I i II

Caps: Montse Brucart i Maria Gallart

Noies: Marta Torra, Claustre Via, Teresa Basomba, Rosa Pintó, Josefina Tohá, Blanca Gonzalo, Montserrat Badia, Montserrat Vila, Imma Serra, Rosa Taulés, Assumpta Sunyer, Montserrat Mestres, Montserrat Alegre, Gina Basomba, i les que vénen de daines: Anna Via, Montserrat Dalmau, Mireia Llusa, Lourdes Prat, Anna Corrons, Lourdes Ribera, Eulàlia Fargas i altres.

APLEC GUSPIRES

Majorales: Montserrat Perramon, Montserrat Cornet, Concepció Casas

Daines: ...

APLEC PETIT PRÍNCEP

Majorales: Roser Torra i Núria Duocastella

Daines: Rosa Rial, Núria Solé, Neus Parcerisa, Anna Botella, Isabel Botella, Mite Selga, Montserrat Huarte, Margot Vila, Núria Torra, Laura Pinyot, Roser Dalmau, Anna Llatjós, Roser Sala, Cuia Orive, Amàlia Orive, Montse Domènech, Georgina Corrons, Mercè Subirà, Alba Camprubí, Mireia Datzira, Montse Vall, Maria Prat, Anna Porquet, Laura Bohigas, Mireia Jimènez, Mireia Pessarrodona, Montse Sala...

ACTIVITATS EXTRAORDINÀRIES

Generals de tot l'agrupament

Octubre de 1970. Sortida de tot l'agrupament amb realització dels passos d'unitat.

Caravel·les I

Camp d'estiu de 1971 a...

Caravel·les II

D'aquest curs, amb l'Anna Vall com a cap, recordo una visita a les Aldees Sos, a Montjuïc. (Anna M. Bellorbí)

16 al 26 d'agost de 1971. Travessa Núria (pujada al Puigmal) - Nou Creus - Ulldeter - Setcases.

Érem la Carina Llatjós, la Rosa Torra, l'Anna M. Segura, la Carol, l'Anna Vall i jo. Recordo que una tarda vam anar en barca pel llac, ens va quedar encallada i ens van haver de venir a buscar... (Anna M. Bellorbí)

Quan érem caravel·les vàrem fer bastantes sortides amb els pioners dels diferents agrupaments de Manresa. Una va ser a les Vilaredes, on hi havia el Mascu, que era cap dels nois, que va animar la vetllada de la nit. Una altra va fer-se a Monistrollet.

Més tard, quan era Truc, també fèiem activitats amb els agrupaments dels nois.

Com a valors de desenvolupament personal, han estat molts els que m'ha donat l'escoltisme: amor a la natura, el treball en equip, l'esforç recompensat amb el gaudir d'haver aconseguit una meta, una manera de veure i entendre el país, en fi, una manera de fer que et deixa molta petjada. (Àngels Arrufat)

Noies guies I i II

22 d'octubre de 1970. Acantonament al pantà de Sant Ponç.

Les noies guies de segon any, després d'haver aconseguit el seu carnet: *llançament*, fan la promesa davant de tota la unitat (aquesta vegada no hi ha pares).

28 de desembre de 1970. Les caps donen a les noies guies grans el carnet següent: *relleu*

Estiu de 1971. Camp d'estiu a Riugreixer, entre Bagà i Gréixer. Sortida a Penyes Altes del Moixeró (2.275 metres).

La nostra primera ascensió als Prepirineus. Vam passar per Gréixer, canal de la Serp i Penyes Altes; quina alçada, es veia la plana de la Cerdanya a sota! Ep! que encara no s'havia construït el túnel del Cadí (1982-1984). (Claustre Via)

Cal destacar que, per primera vegada, els dos aplecs de daines fan el camp d'estiu amb tendes, en lloc d'acantonament com fins aquell moment.

Aplec Guspires

Juliol de 1971. Camp d'estiu a Vilada (les Eres de Guardiola)

Intendents: Carme Casas Pujol i Miquel Muntaner

Aplec Petit Príncep

Juliol de 1971. Camp d'estiu a Vilada (les Eres de Guardiola)

Intendents: Imma Santasusana i Teresa Torra

Va ploure molt. Anàvem amb màrfegues i vam anar a omplir-les de palla a la casa del pagès. (Mite Selga)

Aplec Petit Príncep. Camp d'Estiu a Vilada. 1971.

Caravel·les. Visita a Aldees SOS Montjuïc. Tardor 1970.

Caravel·les. Nou Creus. Travessa 16 al 26-08-1971.

CURS 1971-72

ESTRUCTURA

Cap d'agrupament: Alba Serra

Consiliari: Pep Massana

TRUC

Caps: ?

Noies: Montserrat Selga, ...

CARAVEL·LES I

Cap: Anna Vall

Noies: Àngels Arrufat, Carme Dalmau, Rosa Torra, Carina Llatjós, Anna Aloy, Assumpció March, Anna M. Bellorbí i altres.

NOIES GUIES I

Caps: Joan Esteve Guillaumet i Carme López

Noies: Rosa Pintó, Teresa Basomba, Josefina Tohá, Marta Torra, Blanca Gonzalo, Montserrat Badia, Montserrat Vila, Imma Serra, Claustre Via, Rosa Taulés, Anna Via, Montserrat Dalmau, Mireia Llussà, Anna Tuset, Montserrat Mestres i altres.

(A una part de les noies, per edat, els corresponia ser caravel·les, però se sentien molt cohesionades amb el grup que provenia del curs anterior i van preferir continuar juntes com a noies guies)

NOIES GUIES II

Caps: Concepció Casas (Ton), Dolors Perarnau, Carme Casas, Lluïsa Batlle

Noies: Anna Pujol, Antònia Dalmau, Lourdes Dalmau, M. Jesús Creus, Rosa M. Descarga, Lourdes Bascompte, Alba Comellas, Gemma Valls, Roser de las Heras, Pepita Andreu i Imma Andreu.

APLEC GUSPIRES

Caps: Montse Perramon i Montse Cornet

Daines: Maria del Mar Orriols, Elisabeth Vallès, Montserrat Domènech, Anna Llatjós, Mireia Pessarrodona, Lúdia Prat, Gemma Valls, Montserrat Giménez, Amàlia Orive, Teresa Piñot, Anna Forés, Jordina Corrons, Mercè Subirà, germanes Molins (farmàcia del Passeig), Anna Porquet.

APLEC PETIT PRÍncep

Caps: Roser Torra, Núria Duocastella, Imma Santasusana i Teresa Torra.

Daines: Roser Dalmau, Mite Selga, Maria Prat, Imma Arrufat, Roser Andreu, Margot Vila, Núria Torra, Laura Pinyot, Anna Llatjós, Roser Sala, Cuia Orive, Amàlia Orive, Montse Domènech, Georgina Corrons, Mercè Subirà, Alba Camprubí, Mireia Datzira, Montse Vall, Maria Prat, Anna Porquet, Mireia Pessarrodona?, Montse Sala?, Mireia Jimènez?...

ACTIVITATS EXTRAORDINÀRIES

Caravel·les I

Camp de Setmana Santa (del 31 de març al 4 d'abril de 1972). Camping Torre de la Mora a Tarragona.

Noies guies I

Camp de Setmana Santa de 1972. Camping Francàs a Coma-ruga

Primera sortida a la platja, i en un càmping (serveis, dutxes, lavabos, piques per rentar, etcètera, tot un luxe); no havíem fet mai un campament en un càmping i encara menys al mar, ens va agradar molt una caminada nocturna, per la platja i a les fosques, des del càmping al Roc de Sant Gaietà, amb la remor de les ones de fons. (Montserrat Badia, Marta Torra, Claustre Via)

D'aquest campament en tinc uns quants records força vius, segurament perquè això de la platja era una cosa poc habitual per a mi. Recordo que hi havia molts estrangers, en concret una família holandesa amb unes criatures que em feien molta gràcia. També recordo que em vaig quedar molt parada de veure que rentaven els plats i els endreçaven sense esbandir-los; jo trobava que era una cosa molt estranya, però si ho feien ells, que eren tan europeus... al final vam descobrir que els esbandien després, quan els agafaven per tornar-los a fer servir! (Marta Torra)

D'aquesta sortida en guardo fotos, i es veu com jugàvem a rugby. (Montse Mestres)

Camp d'estiu de 1972. Àreu (Vallferrera). Acampada amb camp base a pla de la Selva. Sortides a diversos cims: Areste (2.797m), Monteixo (2.905m); pla de Boet, port de Boet, pica Roja (2.881m).

Intendentes: Rosa Torra, Anna Vergés i Carme Sala.

Per fer l'Areste vam fer nit al refugi de Vallferrera. Era la primera vegada que anàvem a dormir en un refugi de muntanya, hi havia altra gent, no era gaire gran però ens hi vam encabir tots. Vàrem comprovar que la gent es llevava molt d'hora... eren les quatre o les cinc de la matinada i encara era fosc... aquests tan matiners anaven a fer la Pica d'Estats (3.143 m); nosaltres no la podíem fer, ho teníem prohibit pels pares. Potser tenien raó... érem poc expertes i segurament anàvem poc equipades, totes calçàvem les famoses xiruques, era el que es portava aleshores...! (Marta Torra, Claustre Via)

D'aquest campament, sí que me'n recordo, perquè amb l'Anna Corrons vàrem fer molt el ruc i el Guillaumet estava molt enfadat. A mi em van castigar sense anar a fer la pica Roja, perquè ens llevàvem molt aviat i jo no seguia. Vaig passar-me el dia amb les intendants, que eren un sol. Al vespre, quan ho varen celebrar, jo vaig beure una mica massa de xampany i recordo que no podia parlar bé i em costava caminar, en definitiva la primera borratxera d'adolescent. També en tinc fotografies. (Montse Mestres)

Aquest campament va ser com si ens haguéssim allistat als marines, però els últims dies estàvem preparades per pujar tots els cims del Pirineu. Moltes vegades recordo el tros de pa i d'embotit que ens tocava: me'l menjava amb molta gana i ho trobava boníssim. L'escoltisme són valors que m'han guiat sempre i persones estimades i referents en la meua vida. (Rosa Pintó)

Noies guies II

Camp d'estiu de 1972. Sant Llorenç de Morunys

Intendent: Miquel Muntaner

D'aquest camp, la Lluïsa Batlle n'explicava un conflicte amb la Guàrdia Civil. Sembla que en algun moment, una "parella" els va visitar exigint uns permisos, que no existien i que, per tant, havien d'aixecar el campament. En veure la situació, ella va córrer cap al centre del poble a buscar l'alcalde, que era qui havia donat els permisos. Afortunadament, tot va acabar bé.

Jo li havia demanat a la Lluïsa que en fes el resum per aquest recull, però no ho va arribar a fer; sí que l'anècdota va formar part de les experiències, a partir de les quals l'Anna Selga va elaborar el guió de l'obra de teatre representada a Viladordis en la celebració dels 60 anys. En nom d'ella, que ja no és entre nosaltres, faig ressenya d'aquells fets. (Alba Serra)

Aplec Guspires

Camp d'estiu de 1972 a Montclar

Aplec Petit Príncep

Camp d'estiu de 1972 a Montclar

Recordo que era el meu primer campament. Vaig entrar directe al campament d'estiu perquè només tenia set anys, a punt de fer els vuit.

Sé que havíem de caminar uns vuit quilòmetres de pujada i jo, petiteta, portava una gran motxilla. Mentre caminava, pregunta típica: -Que falta molt?-, i al costat hi tenia en Pep Massana; ell es va parar i em va dir tot seriós: -No, només falta un pam-, i tot seguit m'ho mostra posant la mà; amb els cinc dits oberts una part de la mà indicava el cim que havíem de pujar, i l'altra part de la mà indicava on érem. És clar, només faltava un pam visual! El cert és que només un pam em va animar. Pel que fos, aquesta petita anècdota m'ha acompanyat tota la vida i quan jo he estat cap, també he continuat fent aquesta broma.

La Roser Andreu i jo érem les més petites del campament i vàrem tenir una discussió sobre qui era més gran. Cap de les dues volia començar a dir la data del seu aniversari, i al final la Roser diu: -Sóc del 25 de setembre-, i jo contesto: -Sí, home, jo també-. Evidentment, ella es pensava que l'enredava. Bé, doncs aquí va ser quan vaig trobar la primera bessona. El mateix dia, el mateix any, per la mateixa hora i fins i tot al mateix hospital. (Imma Arrufat)

Caravel·les. Camp de Setmana Santa 1972.
Camping Torre de la Mora. Tarragona.

CURS 1972-73

ESTRUCTURA

Caps d'agrupament: Clara Solà, Lluïsa Batlle i Consol Melgosa

Consiliaris: Pep Massana i Joan Oller

TRUC

Caps: Anna Vall i Carme Sala

Noies: Àngels Arrufat, Carme Dalmau, Rosa Torra, Carina Llatjós, Anna Aloy, Assumpció March, Anna Bellorbí.

Caps: ?

Noies: Marta Torra, Claustre Via...

CARAVEL·LES II

Caps: Roser Torra i Carme Arrufat

Noies: Anna Via, Montserrat Dalmau, Mireia Llussà, Montserrat Alegre, Anna Tuset, Elisenda Sàez, Mercè Arrufat, Eva Pío, Marisa Prat.

NOIES GUIES I

Caps: Lluïsa Batlle, Ton Casas, Carme Casas, Dolors Perarnau

Noies: Anna Pujol, Antònia Dalmau, Lourdes Dalmau, M. Jesús Creus, Rosa M. Descarga, Lourdes Bascompte, Alba Comellas, Gemma Valls, Roser de las Heras, Pepita i Imma Andreu.

APLEC GUSPIRES

Caps: Núria Zueras, Montserrat Selga, Montserrat Martí, Imma Trigo, Carme Arrufat, Matias Sala, Toni Torra.

Daines: Elisabeth Vallès, Lúdia Prat, Amàlia Orive, Teresa Piñot, germanes Molins (farmàcia del Passeig), Sílvia Sala, Montse Costa, Àngels Orive, Àngels Argerich ?, Mireia Datzira, Imma Arrufat, Montse Llobet, Montse Perramón, Mònica Forés, Anna Forés, Montse Checa, Elisenda Pessarrodona...

APLEC PETIT PRÍncep

Caps: Imma Santasusana, Teresa Torra, Carme Planes, Margot Mitjana.

Daines: Roser Dalmau, Mite Selga, Maria Prat, Roser Andreu, Imma Arrufat...

Recordo que quan m'apunten al cau hi ha dos aplecs, i jo no vaig a l'aplec on hi ha la meva germana Carme a l'equip de caps. De fet, no sé si vaig fer-hi un any, o com a molt dos, i després es van ajuntar en un sol aplec. (Imma Arrufat)

ACTIVITATS EXTRAORDINÀRIES

Caravel·les II

Juliol de 1973. Camp d'estiu a les Bordes (Vall d'Aran). Travessa d'Arties a Boí. Una part de la travessa es va fer conjuntament amb els pioners de l'agrupament Sant Francesc Xavier, de la Seu, amb els seus caps: Nasi Segon, Pep Ribas, Nasi Ribas i Jordi Tuset.

Durant el curs ja s'havien fet activitats amb els pioners de la Seu.

Noies guies I

Camp de Setmana Santa de 1973. Casa Cadí, a Saldes

Intendent: Maria Bueno

Camp d'estiu de 1973. Alp (Cerdanya)

Intendentes: Maria Bueno i...

No recordo exactament si era aquest l'any, però hi havia la Clara Solà de cap d'agrupament i feia poc que s'havia obert el local nou, perquè recordo que amb les noies guies vam fer els tamborets amb totxanes, (les daines hi tenien trossos de tronc), i vam decorar el tros que ens tocava de local. També em lliga amb els caps de daines que hi havia. Hi vam estar com a mínim dos anys. Teníem el Joan Oller de consiliari. Un d'aquests dos anys vam fer el campament a Alp. Teníem una intendent que es deia Maria Bueno i no recordo l'altra. Una Setmana Santa vam ser a la casa Cadí de Saldes i un altre estiu crec que a Sant Llorenç. I d'intendent vam tenir el Miquel Muntaner.

Entre les nostres cançons recordo Quan el sol es pon, El jinete, Jasse James, La noia del país del nord, Dona, Dona....

Al final ens van fer fora perquè era una organització confessional i nosaltres no complíem prou bé...

Abans de ser cap, segurament un any abans, vaig fer d'intendent amb el Miquel Muntaner en un campament entre Vilada i Borredà. No sé exactament de

qui era, però recordo com a caps la Montse Perramon i la Montse Cornet.
(Carme Casas Pujol)

Aplec Guspires

Camp d'estiu de 1973. Vilada (Berguedà)

Intendentes: Marta Torra, Gina Basomba i Mireia Llussà

Aplec Petit Príncep

Camp d'estiu de 1973. Les Lloses

Intendents: Toni Badies i Ramon

Noies Guies. Equip de futbol. 1972-73.

Noies Guies. Camp d'estiu a Alp. 1972-73.

CURS 1973-74

ESTRUCTURA

Caps d'agrupament: Clara Solà, Lluïsa Batlle i Consol Melgosa ?

Consiliaris: Pep Massana i Joan Oller?

TRUC

Caps: (No n'hi ha)

Noies: Rosa Torra, Carme Dalmau, Àngels Arrufat, Marta Torra, Gina Basomba, Claustre Via, Montserrat Badia...

CARAVEL·LES I

Caps: Maria Gallart, Montse Perramon, Roser Torra, Pilar Badia i Carme Arrufat

Noies: Montse Alegre, Mercè Arrufat Ribas, Maisa Basomba, Núria Perramon, Eva Pío, Elisenda Sàez, Anna Tuset, Anna Via i altres.

NOIES GUIES II

Caps: Teresa Torra, Imma Santasusana, Margot Mitjana i Carme Planas

Noies: Mite Selga, Núria Torra, Margot Vila, Montserrat Domènech, Anna Llatjós, Anna Porquet, Maria Prat, Roser Sala, Mireia Pessarodona, M. Àngels Santasusana...

APLEC GUSPIRES

Caps:

Daines:

Jo diria que aquí ja només hi havia un aplec (Imma Arrufat)

APLEC PETIT PRÍncep

Caps: Núria Zueras, Montserrat Selga, Montserrat Martí, Imma Trigo, Carme Arrufat, Maties Sala, Toni Torra.

Daines: Imma Arrufat...

ACTIVITATS EXTRAORDINÀRIES

Noies guies II

19 al 29 de juliol de 1974. Camp d'estiu a les Lloses

Intendents: Joan Clavé, Ramon Casas, Xavier Obradors, Maite Vallespir

D'aquest campament, després de més de quaranta anys, n'hem trobat el *Diari del campament*, que els companys de l'antic agrupament Cardenal Lluch-65 van trobar entre els seus documents. Es tracta d'un exemplar incomplet (hi falten alguns fulls), que devia formar part d'una petita edició reproduïda.

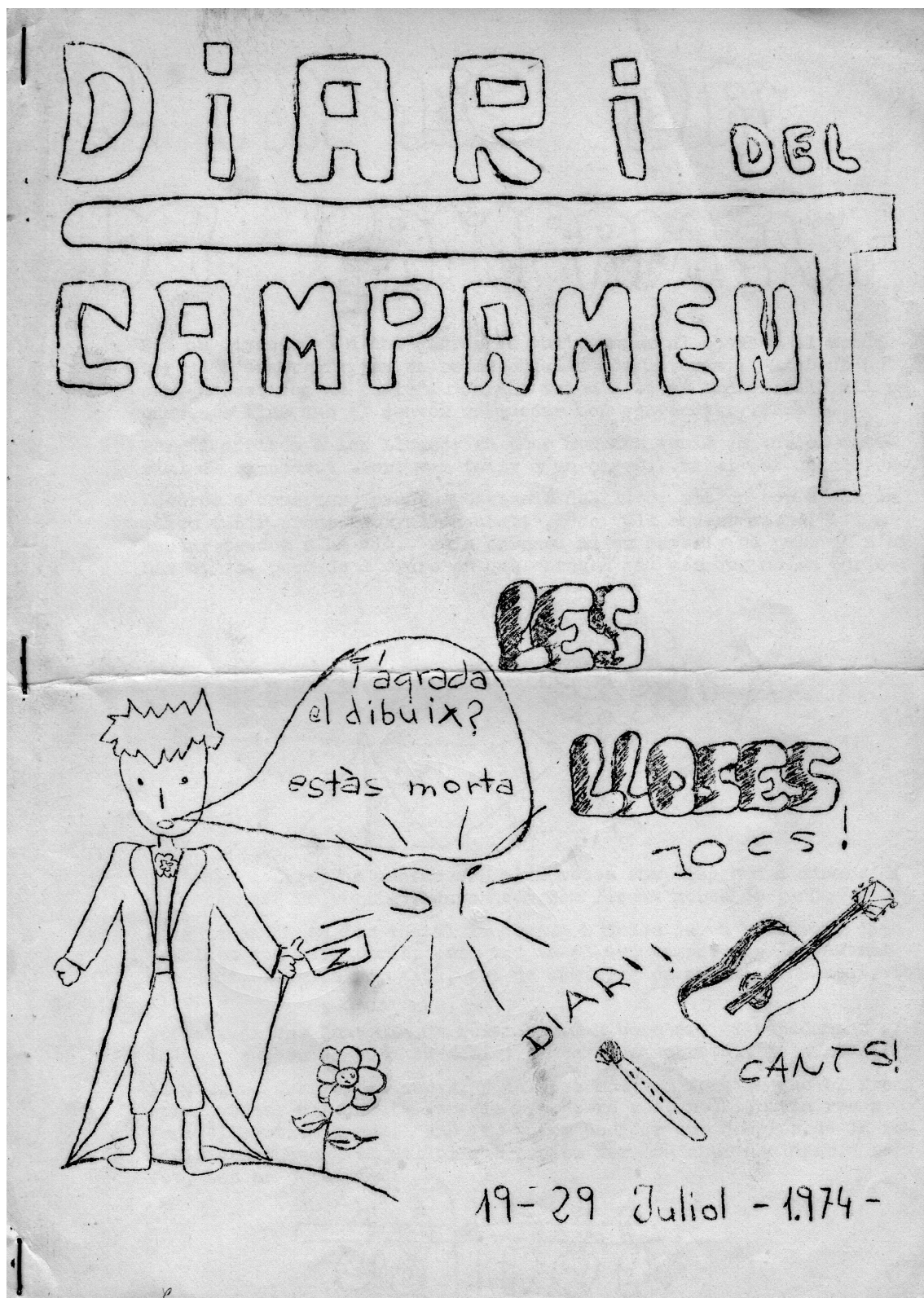
S'hi ressenyen diferents activitats realitzades al camp: instal·lació del campament, banys al riu, taller d'estampació, entrevista a un pastor, travessa per la serra de Sant Amanç, pujada al Taga (fallida), visita al Museu Folklòric de Ripoll, reporters del camp, supervivència, etcètera. En reproduïm un petit fragment:

Senyores i senyors, el dia 25 –dia de sant Jaume, naturalment-, a les 6 del matí hi havia un gran desbarajuste. Sabeu què era? Doncs mireu: unes grans noies guies s'aixecaven per fer una gran i “llarga” travessa. Deixem el campament amb recança, -el Jordi ens el cuidarà-, i marxem camí de Ripoll; com que fa baixada, tothom camina content. Un cop a Ripoll, ens repartim el menjar, com a bones germanes.

I comença l'escalada. Totes estàvem disposades a pujar el Taga, i més amunt i tot si era possible! Però, recargols, això ja ho veurem, quan estem a mig camí. De fet, totes trèiem ja la llengua com gossos i anàvem cridant: -passa'm l'aigua!, -surt del mig del pas!, i tot d'expressions semblants del mateix to; però, què hi voleu fer!, estàvem cansades com mules, o burres – és igual, com en vulgueu dir-. Va arribar un moment en què tot ens era igual, mentre arribéssim al refugi.

Després d'un revolt, ens trobem el refugi als nassos. Renoï, ja era hora! Busquem la font, que és a uns 60 metres. Quan ja estem empatxades d'aigua, tornem a l'esplanada i la gran Maite i el petit Toni ens havien preparat ja un gran dinar (almenys ho semblava)...

*Al matí, amb l'esperança de pujar al Taga, ens vam despertar a les 6, però, recargols, tot estava boirós i no es veia ni una puça a dos pams. Llavors vàrem decidir de fer almenys el Sant Amanç, però... quan érem a la font del Pi... ens hi vàrem quedar. Sabeu per què? Doncs perquè la majoria no volia continuar. Després de molt votar, vàrem decidir tornar al refugi; l'important, ens dèiem, era caminar, el menys important era pujar o baixar. Llavors ens tornem a trobar el gos. Baixant, com ell, amb la cua entre cames, sense haver acomplert el que ens haviem proposat. En arribar a Ripoll ens anuncien que el Pep ens esperava a dalt del Taga. Ja és cas! Quina desil·lusió! Sort que ja li ha passat... (Extracte del *Diari del campament*)*

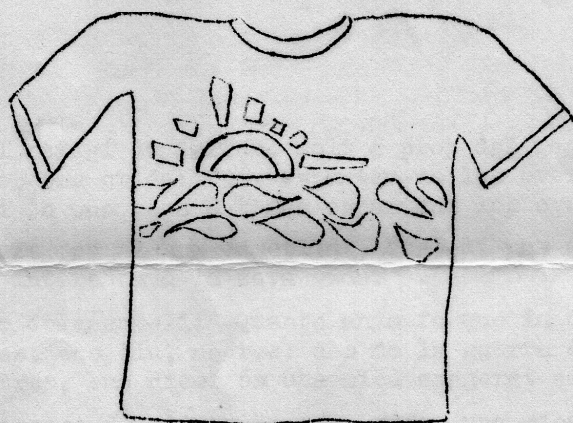

Noies Guies. Camp d'estiu a les Lloses. Juliol-1974.

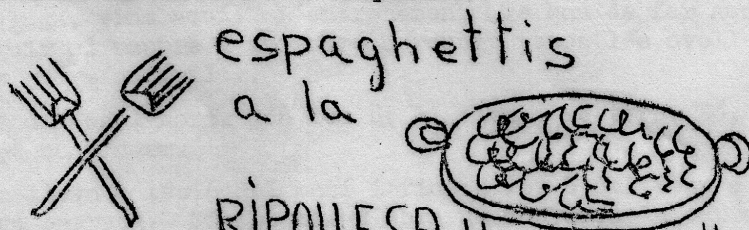
GRÒNICA DEL DIA 20

De mica en mica va augmentant la temperatura fins que al migdia vam permetre'ns un petit bany... però quin bany! Entrar a l'aigua i sortir d'una peça era tot una cosa! Això sí, ens va servir per agafar gana.

UNA NOVA TÈCNICA: ELS ESTAMPATS

Això sí que valia la pena! El problema era posar-nos d'acord sobre què volíem fer: que si barrufets, que si cuques, que si dibuixos abstractes... Per fi, recordant la banyada del matí, hi estampem una posta de sol a la bassa. Ens repartim la feina per a fer els estampats: totes teníem mitja patata i, un cop fets els tampons, de cara a la pintura: vam situar les ones i va quedar... com va poder. Però ja tenim la mascota del campament!

espaghettis
a la

RIPOLLESA !!

Mre Angels Santasúsana
Mireia Pesarodona

- Han redactat:
Montse Domenech
Anna Porquet
Mite Selga
Roser Sala

Noies Guies. Camp d'estiu a les Lloses. Juliol-1974.

CURS 1974-75

ESTRUCTURA

Caps d'agrupament: Clara Solà, Lluïsa Batlle...

Consiliari: Pep Massana

TRUC

NOIES GUIES I

Caps: Àngels Lladós i Montse Badia (abans d'incorporar-se la Montse Badia, hi va haver durant unes setmanes la M. Alba Badia, germana de la Montse, que va plegar per raons diverses), també la Mari Dalmases durant un temps.

Noies: Núria Torra, Margot Vila, Mite Selga, Maria Prat, Anna Llatjós, Roser Dalmau, Imma Andreu, Anna Ferrer, Carme Fornells, Mireia Datzira, Amàlia Orive, Carme Orive, Anna Porquet, Carme Garcia, Roser Sala, M. Alba Camprubí, Alba Casas, M. Àngels Jordana, Montse Llobet, Anna Forés, Elisabet Sala, Mercè Subirà, Elisabet Padró?... (per distingir les Carmes, a la Carme Orive li dèiem *Cuia* i a la Carme Garcia li dèiem *Xia*).

NOIES GUIES II

Caps: Lluïsa Batlle, Rosa Torra, Carme Boix, Claustre Via.

Noies: Pepi Andreu, Carme Molins, Àngels Piñot, Teresa Alíer...

APLEC PETIT PRÍncep

Caps: Marta Torra, Montserrat Martí, Gina Basomba, Mireia Llussà

Daines: Anna Forés, Neus Molins, Lídia Prat, Teresa Piñot, Sílvia Sala, Montserrat Costa, Imma Arrufat, Rosa Ortega, Àngels Orive, Palmira Cano, Pilar Catot, Mònica Forés...

ACTIVITATS EXTRAORDINÀRIES

Agrupament

Durant tot el curs es va participar en les diferents trobades de la Foca permanent (formació de caps), que organitzava la demarcació a can Vila d'Artés, a Calders... també hi van participar els monitors del Mijac de Manresa.

27 al 30 de març de 1975. Trobada Sinera-80

Primer congrés de caps a Castell de l'Areny (Berguedà). Els caps de tots els agrupaments del moviment minyons escoltes i guies de Catalunya es troben per parlar: *Quin Escoltisme som capaços de fer?*

Les caps del nostre agrupament també hi participen.

Noies guies I

Febrer de 1975. Trobada de branca R/NG al castell de Montfalcó (Segarra).

Aquesta sortida es va fer conjuntament amb totes les unitats de ràngers i noies guies dels diferents agrupaments de Manresa. El nostre agrupament hi va participar amb les dues unitats de noies guies que teníem. Els caps i les caps de les unitats, conjuntament amb els responsables d'aquesta branca, la M. Teresa Torra i l'Enric Martí, van preparar la trobada. L'eix d'animació va ser una Festa Major. Hi va haver diverses activitats i tallers: disfresses de gegants i capgrossos, maquillatge, etc.

Recordo que feia molt de fred i va nevar; les tendes van caure pel pes de la neu i ens vàrem refugiar a l'església. Els organitzadors ens despertaven amb música. Em sembla, si no em falla la memòria, que ens van passar la famosa pel·lícula Jesucrist Superstar.

Va ser una gran experiència d'intercanvis, de fer noves amistats i ampliar coneixements. Teníem ganes de fer moltes coses, semblava que ho podíem canviar tot i que ens havíem de menjar el món; vàrem tornar totes plenes d'energia! (M. Àngels Lladós)

Camp d'estiu de 1975 a Coll de Nargó. Eix d'animació *L'arqueologia*

Intendentes: Núria Zueras i Mari Dalmases

Amb l'assessorament de l'arqueòleg manresà Miquel Cura i Morera, que hi va ser durant tot el campament conjuntament amb la seva esposa, Anna M. Ferran i Ramis, i la filla d'ambdós (no en recordo el nom), que era molt petita, d'uns divuit mesos; també va venir el gos de la família. Hi van participar també tres alumnes de la seva escola, anomenada Lacetània (no s'ha de confondre amb l'actual IES Lacetània).

Va ser un campament un xic dur i amb una temàtica de poc al·licient. Excavàvem i excavàvem dia rere dia, tot el matí amb un sol que cremava i sense trobar pràcticament res de valor; em sembla que tan sols es va trobar un tros de vitrall, que no recordo de l'època que era, i que no recompensava l'esforç que es feia.

Sort de les activitats de gresca i diversió de la tarda, i del foc de camp, que esborraven els moments durs i patidors del matí.

No es va poder excavar cada dia, ja que cap al final era molt pesat continuar excavant i no trobar res. Els ànims estaven per terra i es va decidir entre tots cancel·lar l'activitat i improvisar altres activitats matinals que animessin una mica més. (M. Àngels Lladós)

A les excavacions de Gavarra (Coll de Nargó), amb l'arqueòleg Miquel Cura, el consiliari Pep Massana ens renyava perquè unes quantes duiem biquini. Ens vam cremar pel sol. Vam trobar monedes.

Moltes cançons:

“Dinosaurio, te queremos cazar (bis). Con nuestras propias manos, dinosaurio, te queremos cazar”.

“Som, som uns íbers, i mengem amb les mans, acampem a Gavarra i tenim molt mala sang. I també som caníbals (bis)”.(Explicat per alguna de les noies)

Recordo que en aquella època el cau estava ubicat al castell de Puigterrà i es passava per un caminet, pel costat de la Pista Castell, que arribava fins al cau. Passàvem molta por perquè tot el camí era fosc (ni un trist llum), ja que el nostre horari de trobada era de les sis a les vuit del vespre, i a l'hivern a aquesta hora ja és fosc. A l'hora de la sortida, a les vuit, fèiem una cadena agafades de la mà i anàvem sortint fins arribar al carrer Calvo Sotelo, actualment carrer de la Circumval·lació. També vaig recordant que hi anàvem a aquesta hora per no coincidir amb el grup de daines, ja que dos grups alhora no ens hi podíem reunir perquè hi havia massa xivarri i no es podia treballar bé; ens sentíem els uns als altres. També recordo que hi passàvem fred, però s'aguantava tot.

El local no es podia tancar amb clau i quedava obert; podia entrar-hi qualsevol persona i fer-nos un ensurt, fet que ja havia passat en alguna ocasió.

En desconec els motius, però sé que quan la família del doctor Selga va marxar a viure al passeig de Manresa ens varen cedir dues habitacions de l'anterior domicili ubicat al carrer del Born.

Al cap de poc temps, la família Morera va cedir un pis al carrer d'Urgell, i passà a ser oficialment el nou cau de l'agrupament del Carme. Això devia ser cap a finals d'octubre o principis de novembre de l'any 1975, perquè recordo que quan es va morir el generalísimo Franco, aprofitàrem els dies de dol que es van concedir a les escoles per pintar l'espai del nostre local. (M. Àngels Lladós)

Noies guies II

Febrer de 1975. Trobada de branca R/NG al castell de Montfalcó (Segarra), juntament amb noies guies I

5 i 6 d'abril de 1975. Sortida a Sant Jaume de Vallhonestà

7 i 8 de juny de 1975. Sortida al pantà de Sant Ponç.

1 al 10 d'agost de 1975. Camp d'estiu a Castellar de N'Hug.

Sortida: Castellar de N'Hug - la Molina - Castellar d N'Hug.
Intendents: Anna Vidal, Jaume Orriols, Ramon Rafart

Les patates als pals de les tendes, no fos cas! (Anna Vidal)

Aplec Petit Príncep

Camp d'estiu de 1975 a Castellar de N'Hug

ALTRES FETS

Aquest curs 1974-75, a l'agrupament Cardenal Lluch-65, es creava una unitat mixta llops-daines, amb un equip de caps mixte del que formava part la Margarida Mitjana del nostre agrupament. La unitat no va tenir continuïtat el curs següent, però reflexa bé la necessitat d'aquell moment d'implantar la coeducació en l'escoltisme, que ben aviat seria realitat.

Noies Guies. Camp d'estiu a Castellar de n'Hug. 1974-75

CURS 1975-76

ESTRUCTURA

Cap d'agrupament: Lluïsa Batlle

Consiliari: Pep Massana

Lema: "Exigència i Compromís"

CARAVEL·LES

Cap: Isabel Vila Roca

Noies: Mercè Dalmau, Gemma Valls, Sílvia Perera, Bet Giralt, Montse Jiménez, Teresa Alier, Carme Murgui, Regina Huarte, Montse Huarte, Anna Gardeñas, Anna Fontanet, Margarida Puig, Fina Padró.

Aquestes noies expliquen ara que el següent curs 76-77 no es van integrar al Cardenal Lluch; que van tenir durant un temps la Lluïsa Treserres de cap, però que el grup es va desfer.

NOIES GUIES I

Caps: Àngels Lladós i Montserrat Badia

Noies: Núria Torra, Margot Vila, Mite Selga, Maria Prat, Anna Llatjós, Roser Dalmau, Imma Andreu, Anna Ferrer, Carme Fornells, Mireia Datzira, Amàlia Orive, Carme Orive, Anna Porquet, Carme Garcia, Roser Sala, M. Alba Camprubí, Alba Casas, Mercè Subirà...

NOIES GUIES II

Caps: Rosa Torra, Carme Boix, Anna Vidal i Claustre Via

Noies: Judit Anguera, Montse Granero, Rosa Cots, Carme Canudas, Anna Forés, Anna Ferrer, Montserrat Llobet, Neus Molins, Carme Molins, Àngels Piñot, Lúdia Prat, Teresa Piñot, Sílvia Sala, Montserrat Costa, Mercè Berenguer, Elisabet Sala, Puri Sanchez, Ita Davant, Neus Montero, M. Jesús Creus...

DAINES (sembla que en aquest moment es van deixar d'usar els noms Guspires i Petit Príncep, ja que hi havia només un grup de daines)

Caps: Marta Torra, Gina Basomba, Mireia Llussà

Daines: Elisenda Pessarrodona, Imma Arrufat, Alba Martí, Àngels Orive, Palmira Cano, Pilar Catot, Elisenda Vallès, Àngels Gangolells, Laura Vila, Rosa Ortega...

ACTIVITATS EXTRAORDINÀRIES

Agrupament

Octubre de 1975. Participació a la Trobada “Sol d’amor a Comabella”, d’Ampans. Preparem un mercat de Calaf, amb diverses paradetes de fira. En aquesta trobada hi participa tot l’escoltisme de Manresa. Va ser una trobada cívica d’àmbit comarcal, en la qual es va donar a conèixer a tots els bagencs la finca de Comabella, que la família Payàs havia cedit a Ampans, per fer-hi les seves instal·lacions. Tots els agrupaments de Manresa van participar en aquesta campanya.

Novembre de 1975. Trobada de caps d’agrupament i caps d’unitat a Rajadell
Tema: Fe i Política

4 de gener de 1976. Aplec de l’agrupament del Carme, a can Vila d’Artés.
Matinal amb els pares: xocolatada, jocs de cucanya, partit de fútbol pares-filles, missa i comiat (dinar a casa).

Febrer de 1976. Des de l’àmbit de la branca rangers-noies guies (Manresa), es prepara un curset de sexologia per a tots els nois i noies, impartit per sanitaris vinculats a l’escoltisme (Anna Vall, Roser Torra, Anna Vidal...), amb el consentiment previ dels pares (en una reunió bastant polèmica als locals de Crist Rei: què explicariem?, quines línies agafariem?...)

Els temes tractats van ser: Concepte d’home i dona. La pubertat. Psicologia de l’edat. Òrgans genitals del noi i de la noia. El cicle menstrual. El coit. La fecundació. L’embaràs.

Altres temes: La masturbació. L’homosexualitat. Els anticonceptius. L’avortament. El control de la natalitat.

25 d’abril de 1976. Trobada dels caps dels agrupaments del Carme i Cardenal Lluch

- Com queden les branques?, Quants nois/noies tenim?
- Quantes hores hi podràs dedicar (a més de les normals)?
- Compromís dels caps de cara a l’any que ve...

15 i 16 de maig de 1976. Diumenge de pares a Calders.

Xerrada per als pares: Relació pares-fills, preparada per Conxa Comas.

Per a la canalla: Gran Fira, jocs, paradetes, concursos... no us ho perdeu!

Dinar comunitari: amanida, botifarra i fruita.

Tarda: Gran Joc per a tothom.

Durant tot el curs els caps participen en les diferents trobades de la Foca permanent (formació de caps), que organitza la demarcació a les cases de colònies can Vila d’Artés i a Calders, juntament amb els monitors del Mijac:

- 17 i 18 de gener: psicologia noi/a, expressió corporal i animació.
- 14 i 25 de febrer: animació.
- 13 i 14 de març: Fe i Pasqua.
- 8 i 9 de maig: recursos campaments

Caravel·les

23 de juny al 4 de juliol de 1976. Camp d'estiu a Ciutadella de Menorca.
Estada a la Casa de Cultura del carrer de la Puríssima de Ciutadella.

Tres dies de ruta d'un tros de camí de cavalls del sud de Son Saura a Trabaluja.
Experiències de "navegació" en l'únic riu de Menorca, el riu de Santa Eulària.

Noies guies I

Setmana Santa de 1976. Sortida a Sant Mateu de Bages
Allotjament als locals d'una casa de la família Llussà. De dijous sant a diumenge de Pasqua.

Sortida a la serra de Busa (Solsonès)

En aquesta sortida es van perdre dues noies, la M. Àngels Jordana i la Montse Llobet, però finalment les varem trobar (van fer una paradeta per descansar i no van alertar el grup). A la sortida va venir també el consiliari Pep Massana.

Camp d'estiu de 1976. Taüll. Travessa vall de Boí - Espot

Intendents: M. Pilar Badia, Ramon Llatjós i el Xavi, un amic de la Montse Badia.

Recordo que va ser un campament molt divertit, es van fer les típiques excursions a peu per la vall de Boí i Espot; però també es van fer sortides fent autostop (que si els pares de les noies ho haguessin sabut no ho haurien pogut fer; però com que tot va anar bé, a la tornada cap pare ni cap mare es van queixar).

Havíem d'acampar en un camp, però no estava llaurat encara i, provisionalment, ens vàrem instal·lar en una casa mig enderrocada. Anaven passant els dies i el pagès no venia a llaurar; fins que un bon dia va baixar una paret de la casa on estàvem instal·lats, sense que ningú prengués mal, afortunadament. Vàrem anar a buscar el pagès amb urgència, ja que no podíem estar més a la casa enderrocada perquè era un perill. Finalment, el pagès llaurà el camp i vàrem poder plantar les tendes. Vàrem compondre una cançó que deia així:

*Si mai vas a Taüll,
mira d'estar constipat,
i així amb el nas tapat
d'una bona olor t'has lliurat.
Taüll, se t'ha de donar un cop d'ull.
Les muntanyes són molt verdes,
però els carrers són plens de merda,
Taüll...*

Aquesta cançó responia a la realitat del moment, carrers estrets per on passaven les vaques i evidentment els carrers eren plens de tifarades.

Recordo que volíem anar a fer el Montardo, no sé si era un campament o una llarga sortida de cap de setmana. El que sí que sé és que de cims en pujàrem molts, però el del Montardo en concret no, perquè ens equivocàrem de camí. Però això sí, férem altres muntanyes; a tots els muntanyencs que trobàvem els anàvem preguntant on era el cim del Montardo, i cadascun ens indicava diferent. De caminar ens en varem fer un tip, però no vàrem saber mai quins cims havíem fet. (M. Àngels Lladós)

També faig memòria que pràcticament teníem tots els caps de setmana ocupats: una sortida amb les noies, una altra sortida d'agrupament i una altra sortida de Foca. I sovint, a les noies també els agradava fer una altra sortida de més a més, que solia ser una matinal. (M. Àngels Lladós)

Noies guies II

Desembre de 1975. Sortida a Montserrat: estada en una cel·la, preparació del Nadal.

28 i 29 de febrer de 1976. Sortida a Monistrol de Calders

Matí: descoberta del poble de Monistrol. Tarda: caminada fins a Calders per agafar el cotxe de línia fins a Manresa.

Camp de Setmana Santa de 1976. Plans de Fontanet, a Sant Mateu de Bages.

Sortida a Sant Benet de Bages

1 al 10 d'agost de 1976. Camp d'estiu a la Salita, de Tuixén.

Eix d'animació: "Els Drets de l'Home". Cada vespre es parlava d'un article.

Sortida: Tuixén - Jossa de Cadí – Gòsol - Tuixén.

Intendents: Ramon Rafart, Jaume Orriols...

El dia de supervivència va ploure. Varem fer nit al poble de Tuixén. No recordo el lloc. Però sí tota la nit en blanc, asseguda sobre una taula. El camp no va rebre.

D'aquesta època, que feia de cap, recordo que durant els campaments fèiem "tardes de... no sé què". Escoltàvem els cantautors catalans i analitzàvem Llach i Raimon. A les nits, a la tenda de caps, escoltàvem Pete Seeger i Simon i Garfunkel, em sembla. Jo no tenia l'oportunitat d'escoltar aquestes músiques a casa, només les podia escoltar al cau. I em meravellava veure que hi havia noies que en sabien tant... (Anna Vidal)

Daines

Camp d'estiu de 1976. Rellinars (Castellbell i el Vilar)

Intendents: Lluís Torra, Marta Basomba i algú altre.

De tots els anys viscuts a l'escoltisme i de l'educació rebuda en tinc molt bon record. Em va aportar molts valors que descobríem per nosaltres mateixos, encara que alguns ja els vivíem des de casa. Per exemple, el valor del treball, l'esforç per poder aconseguir alguna cosa, l'amistat que ens uneix amb les persones i la importància que té procurar estar bé amb aquestes persones, perquè aquesta amistat no es perdi (avui encara em recordo de totes les 'aventures' passades amb les companyes del cau, l'amor a la natura i el valor de tot el que ens envolta...). Tot això que expliquem no és res més que el record d'aquesta amistat. Un altre dels valors que teníem com a referència és el de la fe. Aquesta fe, sigui religiosa o no, la mantenim encara avui dia, el que ens dóna la solidesa i l'esperança per no defallir en els moments més difícils que puguem viure. El sentiment de país, de formar part d'un poble amb les mateixes aspiracions, que per aconseguir-les cal anar endavant i tots alhora, aspirant a un benestar. També, que les coses les puguem aconseguir per nosaltres mateixos sense veure'ns obligats a dependre d'algú altre. (Mireia Llussà)

ALTRES FETS

A l'inici d'aquest curs 75-76, segons relata la M. Àngels Lladós al capítol anterior, es va fer un altre canvi de local. Pel que ella explica, el cau del carrer de la Circumval·lació, on érem des de l'any 69, es feia insostenible per diferents raons. Després d'una estada provisional en un pis de la família Selga, l'octubre del 75 la família Morera cedeix un altre pis al carrer d'Urgell, que passa a ser el nou cau de l'agrupament del Carme. Per poc temps, ja que el curs següent l'agrupament es fusiona amb el Cardenal Lluch, que té el cau al carrer Vallfonollosa (la Palmera).

Caravel·les. Camp d'estiu a Ciutadella de Menorca. Juny-Juliol 1976.

Caravel·les. Camp d'estiu a Ciutadella de Menorca. Juny-Juliol 1976.

Caravel·les. Camp d'estiu a Ciutadella de Menorca. Juny-Juliol 1976. Viatge de tornada.

CURS 1976-77

L'agrupament del Carme (noies) es fusiona amb l'agrupament Cardenal Lluch (nois) i s'inicia la coeducació a l'escoltisme, amb seu al cau del Cardenal Lluch, al carrer de Vallfonollosa.

Caps d'agrupament: Clara Solà, Manel Vicente i Toni Bacardit.

Consiliari: Felip Nadal

Es van constituir totes les unitats mixtes. Relacionem els noms dels caps i de les caps, i d'alguns nois i noies, de les unitats pioners-caravel·les i ràngers-noies guies, ja que els tenim a mà. En realitat, les dades completes d'aquest curs ja corresponen a la història del nou agrupament Cardenal Lluch. I, per cert, considerant que era un nou agrupament, i vist després dels anys, ens continuem preguntant per què no es va buscar un nom nou que recollís les dues procedències.

La unitat pioners-caravel·les la formaven onze nois del Cardenal Lluch i catorze noies del Carme, amb els caps Lluís Basiana, Jep Perramon, Salvador Perramon i Pep Rubio (agrupament Cardenal Lluch), i la cap M. Àngels Lladós (agrupament del Carme). Els pares responsables d'aquesta unitat van ser: Vidal Orive...

Nois i noies: Toti Llobera, Pere Morera, Jordi Rubí, Pep Basomba, Xavier Sanclimens, Jaume Llussà, Miquel Busquets, Jordi Badia, Nasi Roca, Joanot Costa, Joan Domènech, Amàlia Orive, Cuia Orive, Mite Selga, Núria Torra, Margot Vila, Maria Prat, Anna Porquet, Roser Sala, Bet Padró, Anna Torres, Lluïsa Gómez, Alba Casas, Roser Sala, Mireia Datzira...

La unitat ràngers-noies guies la formaven divuit nois del Cardenal Lluch i vint-i-una noies del Carme, amb els caps Jordi Basiana, Joan Cañadell i Albert Camprubí (agrupament Cardenal Lluch), i les caps Montserrat Martí, Marta Torra, Gina Basomba i Claustre Via (agrupament del Carme). Els pares responsables d'aquesta unitat van ser: Julià Piñero, Andreu Dalmau i Forés-Algué.

Nois i noies: Carles Llussà, Ramon Llussà, Jordi Torra, Anna Forés, Teresa Pinyot, Lídia Prat, Imma Arrufat, Pilar Catot, Palmira Cano, Andreu Cano, Pep Dalmau, Mònica Llussà, Montse Llobet, Jordi Casas, Jordi Muntaner...

Es va fer un joc de ciutat com a primera activitat conjunta entre noies de l'agrupament del Carme i nois del Cardenal Lluch. Recordo que havíem d'anar embenats en algun lloc visible i molts anàvem amb una bena al cap. (Imma Arrufat)

CLOENDA

Per cloure aquest recull ens agradaria fer algunes reflexions en relació amb les nostres vivències d'aquells anys d'escoltisme. Abans, però, voldríem recordar un fet que, tot i que anecdòtic, va significar un gran canvi per a totes nosaltres, noies i caps. Acostumades com estàvem a haver de canviar de local de reunió molt sovint, el fet de poder-ne tenir un de fix va ser un motiu d'alleujament i també d'alegria: el cau del carrer de Vallfonollosa, que ja albergava els escoltes de l'agrupament escolta Cardenal Lluch, el dels nois, seria finalment també el nostre cau!

Quant a les reflexions que apuntàvem, un aspecte que voldríem destacar va ser el procés que es va fer aquells anys per passar de ser agrupaments d'escoltes diferenciats per sexes a posar en pràctica la coeducació, corrent pedagògic que s'estava imposant de mica en mica en l'àmbit de l'educació en general i del lleure en particular. D'aquesta manera, l'agrupament dels nois i el de les noies es van acabar fusionant en un de sol integrat per nois i noies. No cal dir que no va ser un procés fàcil i que va requerir fer moltes reunions, xerrades, cursets i un gran aprenentatge conjunt de caps, pares i nois i noies.

En el nostre cas, el punt d'inflexió que ens va permetre començar a fer aquesta renovació del moviment l'hem de situar en la trobada d'escoltes de tot Catalunya que es va anomenar Sinera-80. Es va fer a Castell de l'Areny la setmana santa del 1974 i allà es van començar a establir les noves directrius que portarien a la fusió dels dos moviments, el dels Mmnyons escoltes i el de les guies Sant Jordi, amb tot el que això representava. Una de les eines de què ens vam dotar per aconseguir aquest objectiu va ser les sessions i trobades de formació de caps (Foca), que ens van ajudar a renovar tot el mètode educatiu i pedagògic del moviment escolta per adequar-lo als nous temps.

I aquesta adequació als nous temps que estàvem vivint va comportar òbviament també un procés de canvi tant polític com social —que es va fer molt evident durant el període de transició del franquisme a la democràcia—, en el qual constatem que van participar moltes de les persones que estaven compromeses amb l'escoltisme i els valors que propugna.

Bé, nosaltres hem arribat fins aquí. A partir d'ara, la història la continuaran escrivint els nois i les noies que han agafat el relleu d'aquest compromís que significa formar part de l'escoltisme: un compromís amb el país, amb la llengua, amb la natura... en fi, un compromís, en definitiva, amb la societat que els envolta.

Que sigui per molts anys!

M. Lluïsa Batlle Sampere
Marta Torra Oliveres
Claustre Via Saumell

Setembre de 2014

RESUM DELS DIFERENTS CAUS

Curs 1954-55. Inici de les activitats a la Pujada del Castell número 47. Golfes cedides per la família de la Carme Torras.

1956 aproximadament. Carrer de la Circumval·lació (les Canyes) i plaça del Lladó, dos locals o magatzems de cistelleria, cedits per la família de la Marta i la Maria Sellarès.

Curs 1957-58. Nou cau al carrer del Dos de Maig número 7. Àtic cedit per la família de l'Anna M. i la Teresa Juanola.

Curs 1963-64. Trasllat al carrer de la Sabateria número 5 (en aquell moment carrer Terç de Montejurra), al costat dels Carlins. Aquesta vegada, de lloguer. Fins al curs anterior l'havien ocupat els escoltes del Cardenal Lluh, que el van deixar per anar a Vallfonollosa número 11 (la Palmera).

Curs 1967-68. Trasllat al carrer de Tres Roures número 9, una planta baixa cedida per la família de l'Anna Vidal.

Curs 1968-69. Trasllat al carrer de la Circumval·lació número ... , una petita nau industrial molt més espaiosa que els anteriors caus i també de lloguer.

Curs 1974-75. A causa de diferents problemes al cau del carrer de la Circumval·lació, es fa un trasllat provisional a dues habitacions d'un pis del carrer del Born, cedides per la família Selga-Brunet.

Curs 1975-76. Nou trasllat a un pis del carrer d'Urgell, cedit per la família Morera. Aquest seria el darrer cau de l'agrupament del Carme, fins que, en fusionar-se amb el Cardenal Lluh el 1976, se'n va al local d'ells, al carrer de Vallfonollosa (la Palmera).

NOMS DE TOTES LES NOIES, I TRES NOIS, QUE VAN PASSAR PER L'AGRUPAMENT

- 1 Carol <cognom pendent>
- 2 Montserrat Albets Balletbò
- 3 Montserrat Alegre Nadal
- 4 Teresa Alíer Carrión
- 5 Juanita Alonso
- 6 Anna Aloy
- 7 Imma Andreu Campdepadrós
- 8 Pepi Andreu Campdepadrós
- 9 Carme Aparicio
- 10 Antònia Arderiu Torra
- 11 Mercè Arderiu Torra
- 12 Emilia Aresté Bosch
- 13 Àngels Argerich
- 14 Montserrat Armengol Puig
- 15 Pilar Armengol Puig
- 16 Àngels Arrufat Dalmau
- 17 Carme Arrufat Dalmau
- 18 Imma Arrufat Dalmau
- 19 Mercè Arrufat Ribas
- 20 Lluïsa Bacardit Busquet
- 21 Montserrat Bacardit Busquet
- 22 Josefina Bacardit Codina
- 23 Anna Ma. Bach
- 24 Alba Badia Puig
- 25 Montserrat Badia Puig
- 26 Pilar Badia Puig
- 27 Anna Maria Balaguer Prunés
- 28 Alba Baltiérrez Alíer
- 29 Lluïsa Barbero
- 30 Montserrat Barcons
- 31 Lourdes Bascompte
- 32 Georgina Basomba Sardà
- 33 Maisa Basomba Sardà
- 34 Marta Basomba Sardà
- 35 Ma. Lluïsa Batlle Sanpera
- 36 Anna Ma. Bellorbí Costa
- 37 Mercè Berenguer
- 38 Assumpta Bohigas Santasusagna
- 39 Laura Bohigas Santasusagna
- 40 Carme Boix
- 41 Dolors Bonet
- 42 Mª Àngels Boqué Parés
- 43 Anna Botella
- 44 Isabel Botella
- 45 Ma. Montserrat Bozzo Roqué
- 46 Ma. Montserrat Brucart Ollé
- 47 Carme Busquet Parot
- 48 Eulàlia Calsina
- 49 Àngels Camprubí

- 50 Ma. Teresa Camprubí
- 51 Ma. Alba Camprubí
- 52 Rosa Ma. Camprubí
- 53 Palmira Cano Blancafort
- 54 Beatriu Cano Elias
- 55 Imma Canongia Gerona
- 56 Montserrat Canongia Gerona
- 57 Alba Casas
- 58 Carme Casas Bardole
- 59 Isabel Casas Ferrer
- 60 Antònia Casas Prat
- 61 Carme Casas Pujol
- 62 Concepció Casas Pujol
- 63 Rosa Ma. Casas Subirana
- 64 Glòria Caselles
- 65 Pilar Catot Bigas
- 66 Montse Checa
- 67 Carme Cisneros
- 68 Pepita Claret
- 69 Ma. Pilar Closas Vendrell
- 70 <nom pendent> Codina
- 71 Margaret Coll
- 72 Montserrat Comaposada
- 73 Pilar Comaposada
- 74 Alba Comellas
- 75 Carme Comellas
- 76 Montserrat Comellas Grau
- 77 Benita Conejero Busqué
- 78 Montserrat Cornet Prat
- 79 Josefina Corretger
- 80 Maria Corretger
- 81 Anna Ma. Corrons
- 82 Jordina Corrons
- 83 Carme Cortina Grau
- 84 Dolors Cortina Grau
- 85 Montserrat Costa
- 86 Ma. Àngels Cots
- 87 Pepi Cots
- 88 Ma. Jesús Creus Mayoral
- 89 Mari Dalmases
- 90 Roser Dalmau
- 91 Carme Dalmau Bacardit
- 92 Lourdes Dalmau Bacardit
- 93 Mercè Dalmau Bacardit
- 94 Montse Dalmau Llitjós
- 95 Antònia Dalmau Marcet
- 96 Ma. Eugènia Dalmau Marcet
- 97 Montserrat Dalmau Marcet
- 98 Mireia Datzira Masip
- 99 Ita Davant
- 100 Ma. Pilar de Dou Playà
- 101 Roser de las Heras Cisa
- 102 Rosa Ma. Descarga Font
- 103 Montserrat Domènech Santasusana

- 104 Ma. Dolors Duarri Torras
- 105 Núria Duocastella Bastardes
- 106 Pilar Duocastella Bastardes
- 107 Antònia Espinalt
- 108 Dolors Estrada Carbonell
- 109 Alba Fargas Fernàndez
- 110 Eulàlia Fargas Fernàndez
- 111 Montserrat Farré Castells
- 112 Carme Farré Vilanova
- 113 Montserrat Farré Vilanova
- 114 Adela Ferrer
- 115 Anna Ferrer
- 116 Carme Feu Closas
- 117 Montserrat Feu Closas
- 118 Alba Fíguls Aloy
- 119 Anna Fontanet
- 120 Mònica Forés
- 121 Anna Forés Algué
- 122 Carme Fornells
- 123 Emilia Fornells Logan
- 124 Maria Gallart Martínez
- 125 Àngels Gangolells
- 126 Carme García
- 127 Anna Gardeñas Planell
- 128 Victòria Gascó Jurío
- 129 Montserrat Giménez Castells
- 130 Elisabet Giralt Via
- 131 Lluïsa Gòmez
- 132 Blanca Gonzalo Sala
- 133 Joan Esteve Guillaumet
- 134 Lluïsa Guiu Ambròs
- 135 Montserrat Huarte
- 136 Regina Huarte
- 137 Mireia Jimènez
- 138 Montse Jimènez
- 139 Isabel Jorba Mas
- 140 Ma.Àngels Jordana
- 141 Annamaria Juanola
- 142 Teresa Juanola
- 143 Glòria Llabrés
- 144 Ma. Àngels Lladós Torrens
- 145 Anna Llatjós
- 146 Karina Llatjós
- 147 Mariona Llatjós
- 148 Cristina Lloró Morell
- 149 <nom pendent> Llobet
- 150 Montse Llobet
- 151 Dolors Llobet Mascaró
- 152 Rosa Ma. Lloró
- 153 Mònica Llusa
- 154 Mireia Llusa Torra
- 155 Carme Lòpez
- 156 Maria Mager
- 157 Pilar Mager

158	Carme Manubens Bertran
159	Assumpció March
160	Alba Martí
161	Montse Martí Gorina
162	Lurdes Martin
163	Àngels Mas
164	Lali Masats
165	Carme Medalla Padrós
166	Montserrat Mestres Angla
167	Glòria Millàn
168	Assumpta Miravittles Solsona
169	Pepita Miret
170	Margarita Mitjana
171	Consol Molgosa Català
172	<germana 1> Molins
173	<germana 2> Molins
174	Carme Molins
175	Neus Molins
176	Glòria Molins Clúa
177	Lidia Montaña Punsà
178	Neus Montero
179	Montserrat Morera Vicens
180	Àngels Moya Silva
181	Montserrat Mullor Rodríguez
182	Carme Muñoz
183	Maria Alba Muntaner Spagnolo
184	Carme Murgui
185	Júlia Núñez
186	Dolors Orduña Santalla
187	Amàlia Orive
188	Àngels Orive
189	Carme Orive
190	Ma. del Mar Orriols
191	Rosa Ortega
192	Elisabet Padró
193	Fina Padró
194	Anna Ma. Parcerisa
195	Neus Parcerisa
196	Dolors Perarnau
197	Mireia Perera Orriols
198	Sílvia Perera Orriols
199	Paquita Pérez
200	Montserrat Perramon
201	Montse Perramon Augé
202	Carme Perramon Ferran
203	Francesca Perramon Ferran
204	Núria Perramon Marcet
205	Mireia Pesarrodona Isern
206	Elisenda Pessarrodona
207	Glòria Piñero
208	Rosa Ma. Pintó Mestres
209	Laura Pinyot
210	Àngels Pinyot Plans
211	Teresa Pinyot Plans

- 212 Eva Pío
- 213 Josefina Plaixats
- 214 Anna Ma. Planell Simó
- 215 Anna Porquet Prat
- 216 Lourdes Prat
- 217 Ma. Cinta Prat
- 218 Marisa Prat
- 219 Lúdia Prat Grau
- 220 Maria Prat Grau
- 221 Roser Prat Llorens
- 222 Anna Pujol
- 223 Montserrat Relat Martínez
- 224 Rosa Rial
- 225 Lourdes Ribera
- 226 Magdalena Ribera
- 227 Rosa Roca
- 228 Carme Romà
- 229 Josefina Rosiñol Pautas
- 230 Palmira Rossell
- 231 Rosa Rubinart
- 232 Conxa Rubiralta Juanola
- 233 Elisa Rubiralta Juanola
- 234 Pilar Rusiñol
- 235 Elisenda Sàez
- 236 Carme Sala
- 237 Elena Sala
- 238 Elisabet Sala
- 239 Montse Sala
- 240 Sílvia Sala
- 241 Roser Sala Fainé
- 242 Montserrat Sala Gramun
- 243 Matias Sala Riu
- 244 Sabina Salisi Casajuana
- 245 Puri Sánchez
- 246 M.Àngels Santasusana
- 247 Imma Santasusana Riera
- 248 Anna Ma. Segura
- 249 Mite Selga Brunet
- 250 Montserrat Selga Brunet
- 251 Carmen Selga Jorba
- 252 Elisa Selga Jorba
- 253 Maria Sellarés Servitja
- 254 Isabel Sellarès Servitja
- 255 Marta Sellarès Servitja
- 256 Anita Serra
- 257 Imma Serra Fabregat
- 258 Alba Serra Feu
- 259 Elisabet Serra Feu
- 260 Àngels Serra Soler
- 261 Trinitat Sobrebals Vendrell
- 262 Clara Solà Bujons
- 263 Rosa Solaní
- 264 Núria Solé Trullàs
- 265 Mercè Subirà

- 266 Joana Subirana
- 267 Montserrat Subirana
- 268 Roser Subirana
- 269 Josefina Subirana Espelt
- 270 Nània Suñé Colell
- 271 Rosa Suñé Colell
- 272 Assumpta Sunyer Colell
- 273 Rosa Taulés
- 274 Fina Tohá Oller
- 275 Imma Torra
- 276 Montserrat Torra
- 277 Rosa Torra Bastardas
- 278 Roser Torra Bastardas
- 279 Marta Torra Oliveres
- 280 Núria Torra Oliveres
- 281 Teresa Torra Oliveres
- 282 Toni Torra Oliveres
- 283 Carme Torras Bacardit
- 284 Anna Torres
- 285 Ma.Teresa Torres Samsó
- 286 Pura Travé Fornell
- 287 Imma Trigo
- 288 Roser Tuneu Valls
- 289 Anna Tuset Sucarrat
- 290 Anna Vall
- 291 Montse Vall
- 292 Elisabeth Vallès
- 293 Elisenda Vallès
- 294 Montserrat Vallès
- 295 Teresa Vallespi
- 296 Montserrat Valls
- 297 Gemma Valls Cucurella
- 298 Montserrat Vendrell
- 299 Anna Ma. Vergés Molas
- 300 Anna Via Saumell
- 301 Claustre Via Saumell
- 302 Montserrat Vidal
- 303 Anna Vidal Oliveras
- 304 Laura Vila
- 305 Elisabet Vila Calsina
- 306 Ma. Aurèlia Vila Calsina
- 307 Montserrat Vila Calsina
- 308 Isabel Vila Roca
- 309 Margot Vila Roca
- 310 Roser Vila Roca
- 311 Montserrat Vilanova
- 312 Roser Vilanova Lleonart
- 313 Rosa Ma. Vives Alegre
- 314 Loles Vives Jorba
- 315 Montserrat Vives Jorba
- 316 Pilar Zarzuela
- 317 Núria Zueras

ALGUNS DOCUMENTS

GERMANOR DE NOIES GUIES

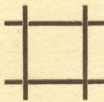
AUTORITZACIO DE COMANAMENT

La Guia Mre Angels Boqué Parés
ha estat autoritzada pel Consell General de la Germanor de
Noies Guies, al comanament de cap de Clan de
l'Agrupament Monte Denc del Canne
de Maresca

Barcelona, 13 de 11 de 1960

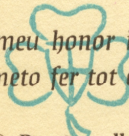
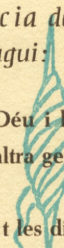
Signa la Comissària de Vegueria Mre Àuria Alabes

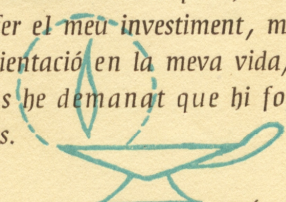
Signa la Comissària de Branca Mre Pilar Anglada

Pel meu honor i la gràcia de Déu:
Prometo fer tot el que pugui:

- ☐ Per ésser lleial vers Déu i la Pàtria
- ☐ Per ajudar tothora l'altra gent
- ☐ Per obeir la llei guia
- ☐ Per somriure davant les dificultats

Aquest és el moment que he escollit
per a fer el meu investiment, marca
una orientació en la meva vida, per
això us he demanat que hi fossiu
 presents.

MARIA-ANGELS BOQUÉ I PARÉS

19 - XI - 61

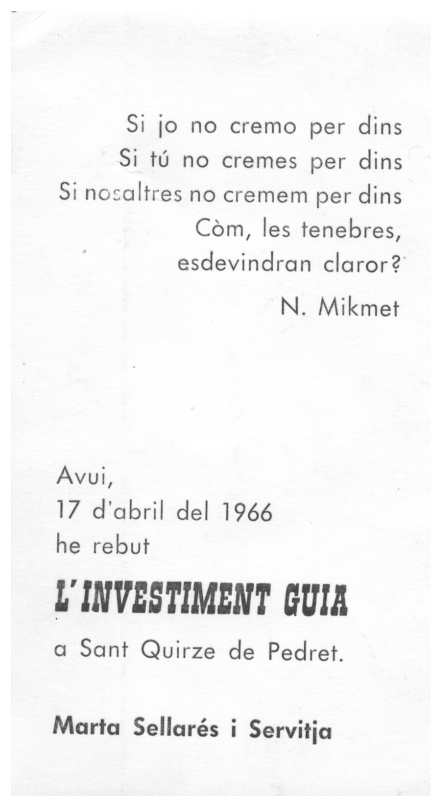

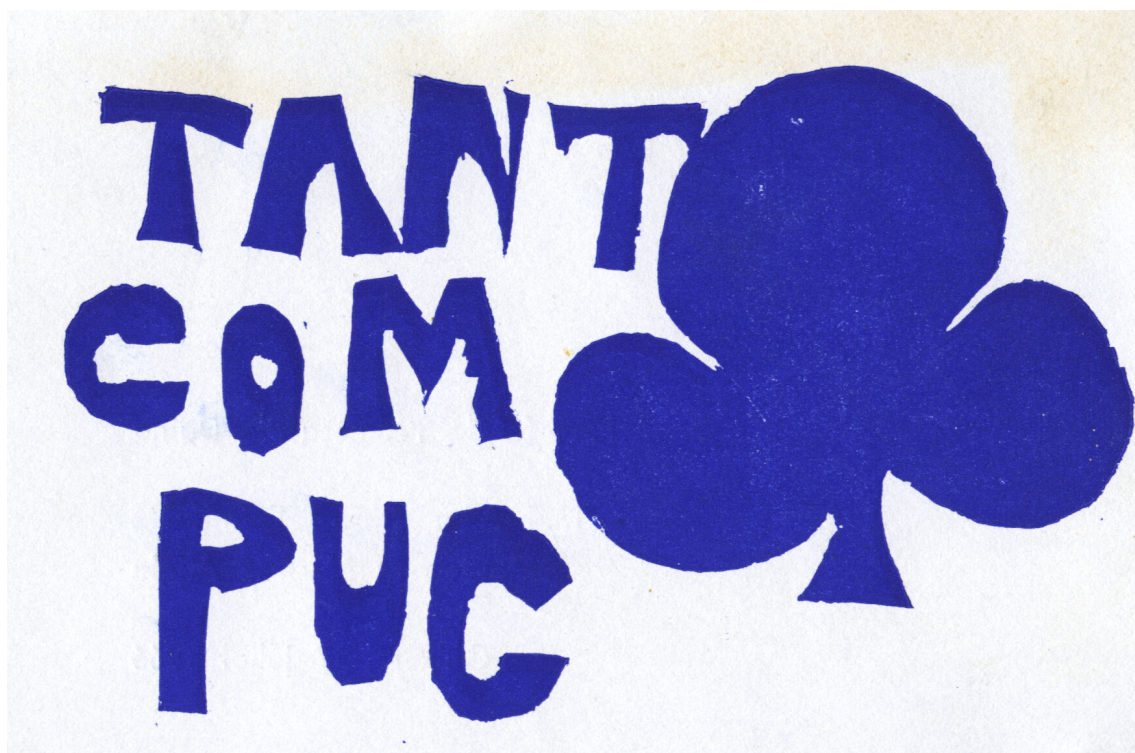
DAINA

La faldilla confeccionada o en peça, es ven a
DELEGACIÓ "ESPORTS KIM" - Ignasi Serracanta,
c/ Alta Puigterra, 28-1^a

La boina, fulard i ensenyes a
Marta Sellarés - c/ Alta Puigterra, 10-tenda, tots els dimarts.

Una curiositat:
Informació als pares sobre equipament. Anys 60s.

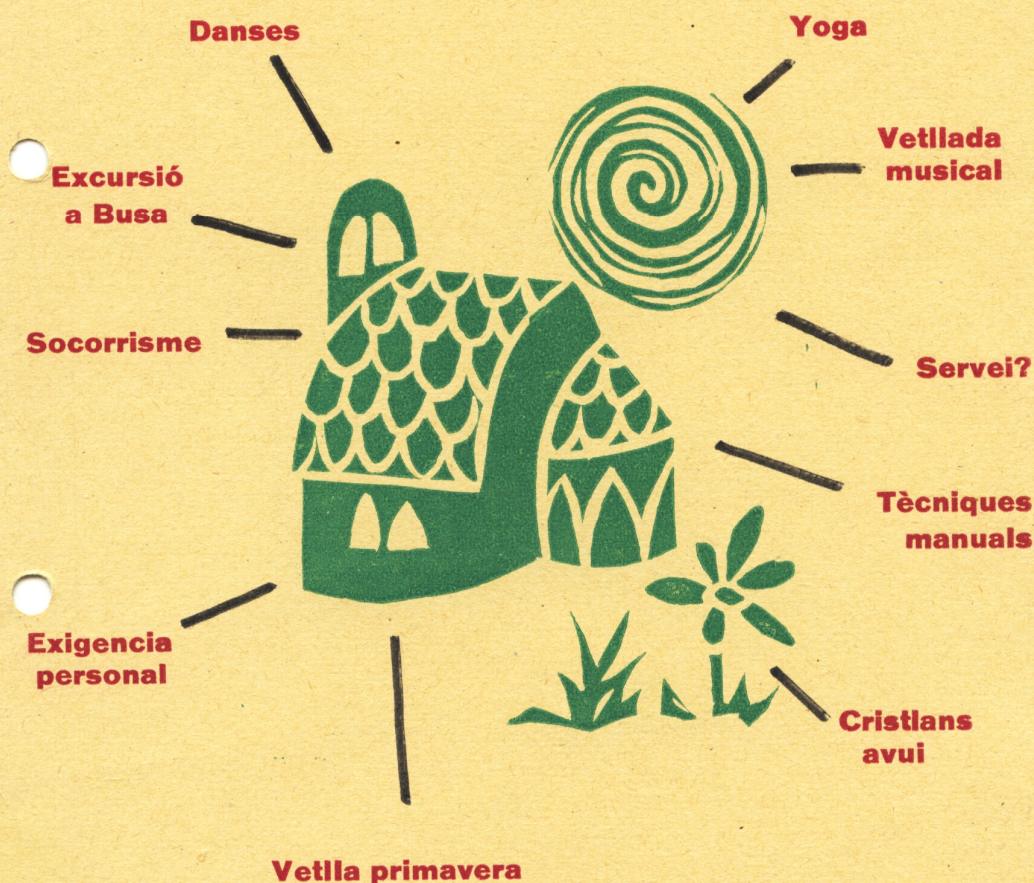

CAMP DE PRIMAVERA

29 - 30 d'Abril i 1 de Maig 1967

SANT PERE DE GRAU D'ESCALES

(LLINAS - BERGA)

Camp obert a Novelles de la Demarcació Vic-Manresa

*Perquè doncs esperar demà (bis)
que no sents el cant, el cant en el vent
perquè doncs esperar demà.*

*Què no sents el cant, el cant en el vent
el cant dels que tenen fam
tenem fam de pa, tenem fam de pau
digues que els hi pots donar?*

*Què no sents el cant, el cant en el vent
el cant dels que tenen set
set de veritat, set d'esser estimats
digues que els hi pots donar?*

*Què no sents el cant, el cant en el vent
el cant dels que tenen por
si por de la vida, si por de la mort
digues, tu els pots calmar?*

*Què no sents el cant, el cant en el vent
el cant dels que tenen fe
creuen en la vida, creuen en l'amor
perquè amb ells no creus i vas?*

TROBADA NOIES GUIES
Sector Manresa

Balsareny, 24 - 25 de Febrer del 1968

Celebració del 60è aniversari de la constitució de l'agrupament del Carme

Divendres 10 d'octubre de 2014

Com a acte de cara a la ciutat va tenir lloc la taula rodona **“L'escoltisme ahir i avui”**, a dos quarts de vuit del vespre, a la sala d'actes del Casino.

La presentació va anar a càrrec del regidor de Cultura, Joan Calmet.

Ponents: Conxa Comas, Marta Sellarès, M. Aurèlia Vila, M. Lluïsa Batlle i Laura Ferrer.

Va conduir l'acte Montserrat Feu.

Dissabte 11 d'octubre de 2014

Al Casal de Viladordis

Després de la benvinguda, i durant la primera part del matí, es van fer diferents tallers: danses, cançons i l'estenedor de paraules, on cadascuna estampava en una banderola una paraula que expressés un sentiment o un record relacionat amb els anys d'escoltisme. Totes les banderoles, penjades en un gran estenedor, van presidir l'espai del pati on ens vam reunir.

A l'espai interior del Casal, una petita mostra de diversos objectes, records, àlbums de fotos i quaderns de camp d'aquells anys. També uns exemplars del recull històric que s'està fent amb l'aportació de moltes de nosaltres. I, en diferents moments del dia, projecció de fotos de totes les èpoques.

Al migdia, l'acte central. Estava previst formar un gran cercle, a la manera de les nostres formacions, amb l'estenedor de paraules al voltant. Però el sol escalfava tant que tothom es va anar concentrant a l'ombra; l'esperit, però, va ser el mateix. Hi va haver presentació de les persones presents a la trobada, representatives de l'agrupament al llarg dels anys, fent especial esment de les tres fundadores: M. Àngels Boqué, Marta Sellarès i Montserrat Bozzo; un record, també, per a totes les que ja no hi són. També una referència al nostres consiliaris: mossèn Josep Riera, que ens ha deixat fa poc; mossèn Fèlix Guàrdia, que avui ens acompanya, i mossèn Josep Massana (Pep Massana), que ens ha enviat un missatge. Explicació de com va sorgir la idea de la celebració dels 60 anys, i de com va començar el recull històric, ara fa uns tres anys. Es va aprofitar per demanar, una vegada més, la col·laboració de totes les que vulguin aportar records, reflexions i comentaris.

Les paraules que ens va dir mossèn Guàrdia:

La paraula que he triat per a l'estenedor de paraules ha estat Sembra.

M'ha semblat que en el capteniment de totes vosaltres, avui, s'hi endevinava una gran satisfacció pel record de les llavors que vàreu rebre i sembrar en els vostres anys a l'agrupament. Unes llavors que hauran donat fruits diferents

segons les circumstàncies de la vida de cadascuna, però que en totes hauran estat positives.

Segur que allò del “tant com puc”, del “sempre a punt” i de “fer servei”, els cants, el treball en equip, el contacte amb la natura i les celebracions, us ha servit i us continuarà servint per a la vostra vida cristiana i ciutadana.

Són valors que cal continuar transmetent a les noves generacions per fer un món més humà.

Que l'ambient de joia i germanor que avui respireu continuï omplint-vos d'il·lusió, ara i sempre.

El missatge que ens va enviar en Pep Massana:

Molt apreciades: tal com vàrem parlar dies enrere amb algunes de vosaltres, la meva intenció era ser present a la jornada, almenys en la part del matí.

Malauradament no em serà possible, ja que avui m'estan sortint obligacions imprevistes, que no puc evitar.

Però hi seré de cor. Tinc molt bons records del meu pas per l'agrupament com a consiliari: records de vivències, de creixement, de protagonisme personal i col·lectiu en una societat que, avui com ahir, demana que algú s'avanci, fent el primer pas. Nosaltres ho vàrem fer, decididament, sense por, amb molt de coratge. Confio que la vostra trobada d'avui sigui una mirada agraïda a tot un llarg camí, que férem amb joia i esperança. Una abraçada a tots i a totes.

Cordialment, des d'Igualada. Josep Massana, aleshores Pep pels amics.

Per acabar l'acte central, es va fer una referència al sentit de l'Estenedor de paraules, un petit gest artístic que resumia sentiments de totes nosaltres. La lectura d'uns poemes de Joana Raspall i de Joan Vinyoli referits a les *paraules* arrodonien la idea. En la mateixa línia, i per acabar, es va llegir un poema escrit per la Clara Solà especialment per a la nostra celebració:

LLETANIES

*La distància d'abans
amb l'ara,
és de petjades de gegant.
Ha plogut molt
sobre la terra verge,
llamps, trons,
sol ixent, arc de sant Martí,
pluja d'estels,
al capvespre la posta.*

*A l'alba, el racó ombrívol
 del llac, on el salze toca l'aigua
 fent ombres movedisses,
 és un vertígen clapat de records
 que no ens caben a les mans
 ni al cistell;
 sí en el nostre cor.
 Tot són cants,
 silenci i soroll alhora.
 Amb ulls nous mirem
 paisatges coneguts,
 a la memòria
 l'hora baixa del dia,
 recolliment a l'aixopluc
 d'inoblidables velles tendes.
 Lletanies al pensament,
 llibertat, justícia, amor,
 amistat, perdó, compromís,
 igualtat...
 Un sol món!
 Temps d'un temps. Sempre!
 Juntes, filtrem emocions
 compartides, amb desig de pau
 mai consumat del tot
 que ens dona vida.
PERQUÈ SÓM I SEREM
DONES DE PARAULA.*

Clara Solà, 2014

La part final del poema, escenificada per cinc companyes del col·lectiu, cadascuna amb una paraula, va ser d'una força simbòlica que recordarem. Gràcies, Clara!

El dinar, una paella boníssima, elaborada per l'Agustí allà mateix, amb tertúlia i xerrameca variada, va posar el contrapunt a les reflexions anteriors. A l'hora del cafè, va ser el moment d'entregar un petit present-record a les nostres benvolgudes fundadores, la M. Àngels Boqué, la Marta Sellarès i la Montserrat Bozzo: una estampació manual del gravat sobre linòleum feta per un grup de companyes per al cartell dels 60 anys.

L'Aurèlia Vila es va encarregar de llegir unes paraules que la M. Àngels Boqué s'havia preparat, escrites en un paperet, amb la intenció de dirigir-se a totes nosaltres. Entre altres coses, en destaquem:

*Tots són iguals i ens hem d'ajudar tot caminant cap a la recerca del més enllà.
 No hi ha diferències entre els homes.*

El fundador de l'escoltisme, Baden Powell, va morir fa més de cent anys, però les seves paraules segueixen inspirant el moviment escolta i guia arreu del món. Visca l'escoltisme per sempre !

La tarda va ser oberta a familiars i amics. L'estrena de l'obra teatral, escrita i dirigida per l'Anna Selga, ens va fer passar una estona també inoblidable, per la bona qualitat i pel tip de riure que ens hi vam fer. El guió, una sèrie d'esquetxos encadenats, basats en anècdotes de diferents moments històrics de l'agrupament. I la posada en escena per part de les companyes, que s'ho van treballar a consciència, va posar de manifest les bones qualitats teatrals de totes elles.

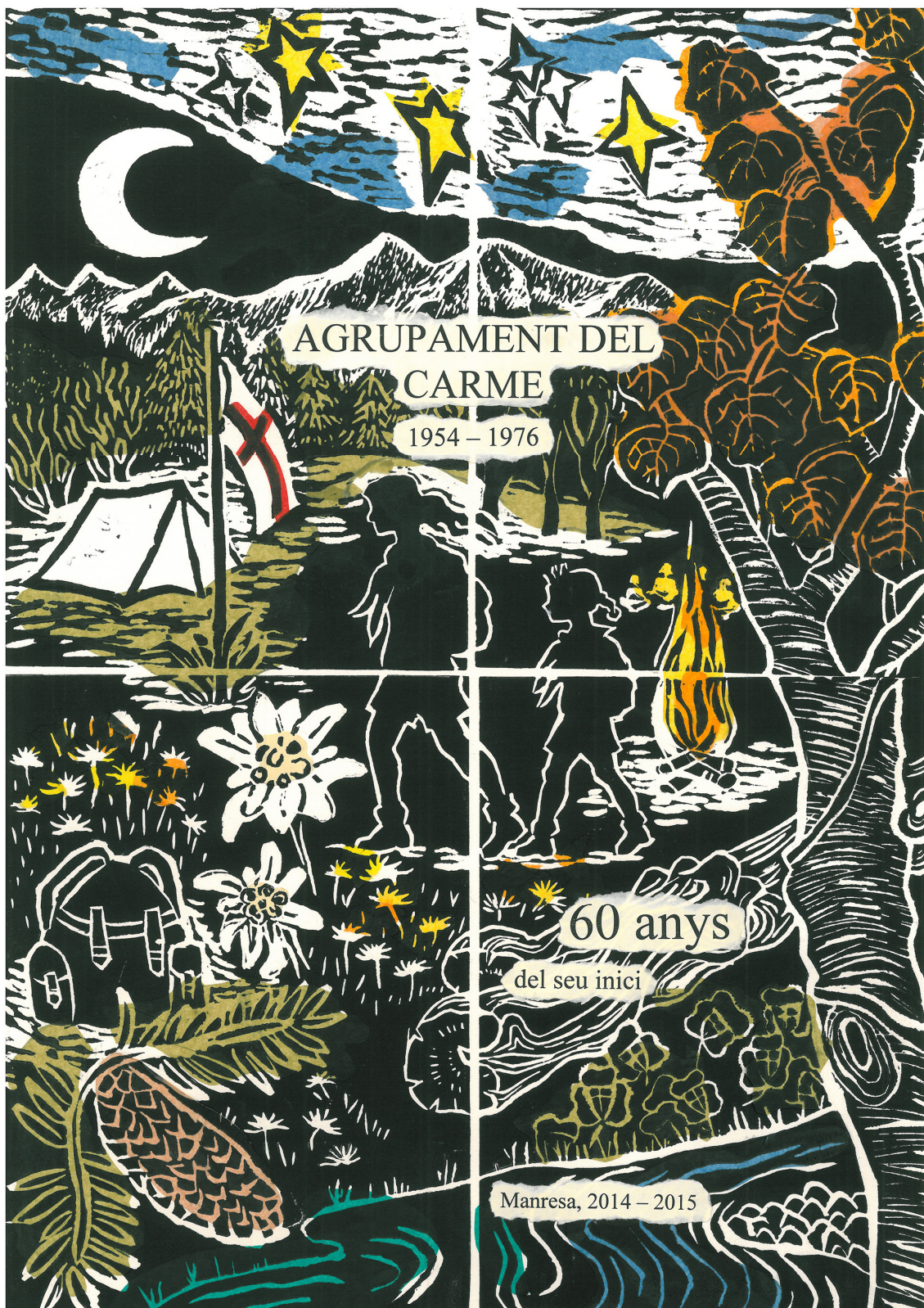
Tot seguit, projecció d'una pel·lícula històrica, feta pel senyor Vidal amb motiu de la promesa de daina de la seva filla Anna, de la Claustre Via i de l'Antònia Casas, l'any 1965. Una petita perla, ja que aquests documents són escassos; és l'únic que hem pogut localitzar. Gràcies, senyor Vidal!

Finalment, l'Hora del Adéus va posar el punt final a la trobada. Esperem una nova cita la primavera de 2015 per arrodonir la celebració dels 60 anys. En realitat, estem celebrant l'aniversari d'aquell primer curs de funcionament de l'agrupament, el 1954-1955. Va començar amb unes primeres activitats, va continuar amb el primer campament a l'estiu i va culminar amb les primeres promeses el setembre de 1955.

A la trobada hi van assistir 80 antigues guies de l'agrupament formalment inscrites, i algunes més hi van treure el cap al llarg del dia. L'alegria i l'entusiasme per la retrobada van presidir la jornada.

Punt de llibre de record. Celebració 60 anys.

Gravat sobre linòleum: Rosa M. Casas, M. Pilar Closas, Carme Feu, Victòria Gascó, Àngels Serra i Alba Serra

Primera celebració dels 60 anys, a Viladordis. 11 d'octubre de 2014.

Segona celebració dels 60 anys, a Castellnou de Bages. 17 i 18 d'abril de 2015.

Grup de la caminada fins a la Torre de Castellnou

Acte en record de la M. Lluïsa Batlle

Taula del contingut

Agraïments	3
Presentació	5
Fonts consultades	7
Cronologia	9
Cloenda	119
Resum dels diferents caus	121
Noms de totes les noies, i tres nois, que van passar per l'agrupament	123
Alguns documents	129
Celebració del 60è aniversari	135

